Kronika města Olomouce

2013

KRONIKA MĚSTA OLOMOUCE 2013

Mgr. LUBOMÍR KALUSEK

15. února 2014

Kapitola 1

Statutární město Olomouc v roce 2013

Olomoucký magistrát
Rada města Olomouce
Zastupitelstvo města Olomouce

Rok 2013 vstoupil do posloupnosti linie vedení města jako předposlední rok radniční koalice vzešlé z voleb před třemi lety. Tehdy vzniknuvší radniční povolební koalice označitelná jako pravostředová vznikla díky dohodě nelevicového spektra politických sil ve městě, které se ocitly v jeho čele i přes číselné vítězství sociální demokracie. Zástupci občanských demokratů, strany TOP 09 a lidovců tak vytvořili těsnou povolební sestavu a v čele se „staronovým" primátorem získali mandát k vedení statutárního města v letech 2010 2014. Lze říci, že v průběhu volebního období se nálady veřejnosti v regionu i na celostátní úrovni postupně stále více klonily k levici v čele s ČSSD. Neklamným příznakem tohoto trendu bylo vítězství levice na krajské úrovni a instalace sociálně demokratického hejtmana Olomouckého kraje. Město Olomouc vedené pravostředovou koalicí se zákonitě dostávalo pod politický tlak všeobecného přelití zájmu veřejnosti doleva. Na regionální úrovni se v průběhu volebního období etablovaly i nově vznikající politické subjekty, z nichž možno jmenovat na levici Stranu práv občanů Zemanovce (SPOZ) a na opačném pólu stoupence agropodnikatele Andreje Babiše s názvem ANO2011. Vzhledem k politickému vývoji v průběhu roku 2013 na celostátní úrovni, který nakonec vedl k pádu pravicového kabinetu Petra Nečase (ODS) a vypsání předčasných voleb na konec října, nastal politický pohyb zákonitě i na místní úrovni. V intencích toho, co jsme uvedli výše o nárůstu levicových trendů, je potom snáze pochopitelné, že se lídrem pravicové ODS v kraji nakonec vcelku logicky stal stávající primátor města Olomouce Martin Novotný, jehož politická dráha by v příznivém případě po éře komunální nabyla podoby fáze parlamentní. V úřednické vládě premiéra Jiřího Rusnoka zaznamenal úspěch i další původně regionální olomoucký politik Radek Augustin (SPOZ) v ní získal post šéfa Úřadu vlády ČR a zároveň se stal i volebním lídrem této strany pro citovaný říjnový termín.

Koalice

Olomoučtí radní se v průběhu roku scházeli k jednání o vnitř-

Rada města

ních záležitostech města a výsledky svých jednání pak předávali sboru zastupitelů města k případnému schválení, veřejnost byla o jednání Rady města Olomouce (RMO) informována na pravidelných následných tiskových konferencích, tiskovými zprávami na radničním webu či na stránkách měsíčních Radničních listů. Již řadu let se město pokouší vyrovnat se složitou otázkou tzv. Jihoslovanského mauzolea v městských sadech, které se ocitlo v havarijním stavu s tím, že se nedařilo najít právní cestu pro jeho řešení. Teprve v poslední době se objevily náznaky možného řešení a RMO v úterý 15.ledna projednala předloženou důvodovou zprávu a souhlasila s podáním žádosti o státní účelovou dotaci Ministerstva obrany ČR a příspěvek kraje s tím, že zároveň dojde k jednání s nástupnickými státy bývalé Jugoslávie o finanční podpoře projektu revitalizace mauzolea. Jihoslovanské mauzoleum bylo v dnešních Bezručových sadech postaveno v roce 1926 podle projektu místního architekta Huberta Austa (1891-1955). V únoru proběhl zápis do 43 mateřských škol zřizovaných statutárním městem Olomouc ve školním roce 2013/2014. Od 1. září nastoupilo do uvedených škol celkem 973 dětí. RMO k uvedené problematice jednala v úterý 26.února s tím, že došlo k mírnému poklesu žádostí o umístění dětí a celková kapacita školek v gesci města byla navýšena o 83 míst. Nepřijato bylo celkem 378 dětí, nová místa pro předškoláky vznikla v třech stávajících školách, radní rovněž souhlasili s rozšířením kapacity MŠ Řezníčkova (Hodolany). RMO rovněž na uvedeném jednání schválila finanční příspěvek ve výši 0,53 milionu korun pro průvodcovskou službu v olomouckých kostelích v období od dubna do září 2013. V úterý 19.března jednala RMO o koncepci mobilních prodejních stánků v ulicích města, opravě sedmi lokálních komunikací v celkovém objemu 15,2 milionu korun, druhé etapě revitalizace sídliště Povel firmou Kareta, s.r.o. v objemu 58,8 milionu korun, restauraci Mariánského sloupu na Dolním náměstí (1713-1715 Václav Render) podle projektu firmy Werkmann v objemu 1,04 milionu ko-

run, dalším průběhu projektu „Holický les", kde byla vyhlášena nová veřejná soutěž v objemu 5,8 milionu korun. Radní souhlasili i s programem regenerace MPR s dotací ministerstva kultury (1,08 milionu Kč) a zpracováním investičního záměru na projekt Fort Tafelberg, který je v současnosti ve vlastnictví FNO, ve výši 5,3 milionu korun. Dubnová jednání RMO přinesla např. více jistoty pro Knihovnu města Olomouce (KMO), která se letos musela obejít bez státní dotace ve výši 18 milionů korun. Město nalezlo ve svém rozpočtu částku 16 milionů a k uzavření poboček knihovny tak nemuselo dojít, byla upravena pouze pracovní doba čtyř z nich. Odboru koncepce a rozvoje magistrátu zadali radní vypracovat koncepci poldrů chránících městské části Slavonín a Nemilany před povodněmi. Byl rovněž schválen plán další rekonstrukce venkovního areálu plaveckého stadionu v objemu 46 milionů korun s dotací od ROP Střední Morava. Vyhodnocením návštěvnosti pracovišť magistrátu došli radní k závěru, že je možné prodlouženou dobu některých z nich redukovat šlo o odbory, kde byla návštěvnost v prodloužené době menší než 1%. Na červnovém jednání RMO (úterý 11.června) došlo k souhlasu se vstupem města Olomouce do Asociace měst pro cyklisty (spolu s Jihlavou, Zlínem a Opavou). Cílem sdružení je podpora rozvoje cyklistiky v republikovém rozsahu. Dne 23.července schválila RMO náročnou rekonstrukci podchodu ve Foerstrově ulici v objemu 9,6 milionu korun. Radní rovněž schválili rozšíření kapacity MŠ Michalské stromořadí o 25 míst formou půdní vestavby v objektu školy. Firma Horstav tuto akci získala za cenu 4,1 milionu korun. Radní se najednání rovněž seznámili se stavem vymáhání pohledávek ke dni 30.6.2013 v celkovém objemu 13,3 milionu korun. V průběhu prvního pololetí roku 2013 bylo vymoženo celkem 1,09 milionu korun (268 pohledávek). Vzhledem s vývoji situace v Moravském divadle Olomouc (MDO) musela RMO v létě řešit otázku vedení divadla. Ve čtvrtek 29.srpna byla tato otázka vyřešena a na základě výběrového řízení byl do čela MDO jmenován nový ředitel

Pavel Hekela, někdejší herec tohoto divadla a dosavadní ředitel pobočky rozhlasu v Olomouci. Zářijové jednání RMO (18.9.2013) přineslo souhlas se sloučením Divadla hudby Olomouc (DH Olomouc) s Muzeem umění Olomouc, tedy realizaci záměru, který byl ve městě již delší dobu diskutován. Radní projednali rovněž výsledky služební cesty do polského Krakova, kde byla sondována možnost navázání spolupráce obou měst. RMO rovněž rozhodla o navýšení základního kapitálu Správy nemovitostí Olomouc, a.s. (SNO) z 90 na 117 milionů korun. V září obvinila policie exnáměstkyni primátora z období 2006 2010 Hanu Kaštilovou-Tesařovou (ČSSD) a rovněž radního a současně soudního znalce Jana Dostála (KDU-ČSL) z porušení povinností při správě cizího majetku. Předmětem obvinění s udávanou škodou ve výši 13 milionů korun byl prodej budovy polygrafického učiliště na třídě Svobody v roce 2008.

Zastupitelstvo

Poslanci Zastupitelstva města Olomouce (ZMO) se poprvé v novém kalendářním roce sešli k jednání v pondělí 25.února 2013. Debata se vedla intenzivně zejména o záměru přebudování někdejšího hodolanského hudebního divadla na kasino, jak ho předložila olomoucká soukromá společnost. Hlasy pro i proti přinášely kromě emocí i argumenty opírající se o finanční úvahy, město nemělo v úmyslu do řadu let nefungující budovy divadla investovat, původní záměry s provozem divadla Tramtárie padly již před časem. Projekt kasina byl mediálně velmi komentován, v tisku se dokonce objevily úvahy o oddělení Hodolan od města. V konečné fázi jednání se poté nakonec rozhodlo při hlasování, které proběhlo na citovaném jednání s výsledkem 31 pro prodej, 4 zastupitelé byli proti, 7 se hlasování zdrželo. Místní tisk následně uvedl jmenovitě stanovisko každého zastupitele v této kauze, v průběhu roku proběhla částečná demolice objektu a firma Endl + K, nový majitel bývalého divadla, mohla začít s realizací projektu budovy kasina, hotelu a parkingu. Kromě projektu kasina se na ZMO ještě projednávala zpráva o chodu

aquaparku a na závěr se diskutovalo o možnosti stavby výškového objektu v areálu nově budované lokality Šantovka, jehož realizace by podle názoru řady lidí mohla ovlivnit panoráma města. ZMO odsouhlasilo i poskytnutí dotace ve výši 2,48 milionu korun pro program prevence kriminality ve městě. Dubnové jednání ZMO proběhlo ve středu 10.4. Náměstek primátora ing. Vlach(TOP 09) komentoval výsledky hospodaření statutárního města za rok 2012 s tím, že skončilo přebytkem ve výši 12.032.948,52 korun a citoval i zprávu externího auditora. Do diskuse o zadlužení města Olomouce se zapojil i hejtman kraje ing. Rozbořil (ČSSD) s tím, že zadlužení je vyčísleno na 1,7 miliardy korun, ale není vyjasněna problematika dluhové služby na zbývající dva roky volebního období. Náměstek Vlach v této souvislosti uvedl skutečnost, že nedošlo k růstu daňových příjmů, a proto jsou čerpány další úvěry. Poslanci diskutovali rovněž o situaci v Moravském divadle Olomouc, které podle některých vyjádření prožívá jistou krizi v řízení (ředitelem divadla byl v této době MUDr. Podstata).

Ve středu 19.června jednalo ZMO např. o záměru získat pro město objekt stomatologické kliniky na ulici Palackého s Fakultní nemocnicí Olomouc s tím, že nemocnice by mohla jako náhradu získat rekonstruovanou budovu Franc Josef ve FNO. Primátor v e svém příspěvku uvedl, že realizace získání objektu kliniky pro město bude minimálně v horizontu osmi až deseti let. O nájemní smlouvě magistrátu s firmou NAMIRO se nakonec nejednalo, bod byl stažen z programu s tím, že bude znovu projednán v RMO. Zastupitelé ovšem v souvislosti s polyfunkčním domem NAMIRO schválili prodej pozemku pod tímto objektem za 7,5 milionu korun a převod tamních 146 podzemních parkovacích míst pro potřeby magistrátu za 14,5 milionu korun. Na červencovém jednání ZMO (pondělí 22.7.2013) vystoupili zastupitelé z klubu ČSSD s kritikou namířenou proti prodeji domů v majetku města soukromým subjektům (dům U Zlatého jelena). Protiřečníci z ODS oponovali názorem, že do prodaného Salmova paláce investoval sou-

kromý subjekt částku převyšující sto milionů korun, což by město nemohlo udělat. Proti prodeji městských domů se kromě sociální demokracie vyslovila i KSČM. Na srpnovém jednání ZMO se objevila diskuse o problematice olomouckých bezdomovců, kterých je odhadem asi 600. Mluvilo se o rizikových lokalitách v centru města, zejména v blízkosti Wurmovy ulice či náměstí Republiky. Mimo Velkou Británii neexistuje v Evropě zákon o bezdomovectví, který by stanovil postup obcí v této oblasti. Od června používala Charita automobil na rozvoz stravy pro bezdomovce, čímž se měla vyzkoušet varianta, jak tyto osoby vyvést z centra Olomouce.

Bezdomovci

Vznik ghetta a stavby ubytovny pro „nepřizpůsobivé" občany se možná zbytečně obávali obyvatelé olomoucké městské části Hodolany. Aniž by měli dostatek informací, sepsali petici se 114 podpisy a žádali zachování stávajícího stavu. Občanské sdružení Pro pomoc potřebným vykoupilo objekt v Rejskově ulici jako squat s cílem vybudovat zde sociální byty pro lidi po výkonu trestu. Petice vznikla jako důsledek nedorozumění mezi obyvateli lokality a sdružením. Původní úmysl rekonstrukce a přístavby rodinného domu magistrát nepovolil. Do daleko většího rozměru rozrostl zhruba v polovině roku spor kolem uličky mezi ulicemi Křičkova a U Ovčačky v městské části Svatý Kopeček, která byla zhruba před rokem omezena ve svém provozu pro veřejnost prodejem do soukromých rukou. Účastníky sporu se postupně stal hejtman kraje, policie a nakonec i úřad ombudsmana. Správní řízení zahájené magistrátem ani zákon o pozemních komunikacích totiž nepředpokládají povinné veřejné projednávání, ani nepočítají s tím, že by účastníkem správního řízení byla veřejnost to právě zhruba tři desítky obyvatel uvedené lokality chtělo. Řešení obou uvedených sporů přesáhlo horizont kalendářního roku. Třetí peticí se sedmi sty podpisy se místní obyvatelé rozhodli zabránit výstavbu čtyřpatrové budovy na místě někdejší kotelny v olomouckých Lazcích (ulice Dlouhá). Řešení se nakonec nalezlo

v odkoupení zmíněné budovy od investora radnicí a následné nabídce jiného pozemku v lokalitě Slavonín, což se ovšem zase nesetkalo s pozitivním postojem investora (Globe Intvestment CZ) s tím, že by na místě kotelny mohl nakonec vyrůst azylový dům. Také tento problém přerostl horizont roku. Vyvěšením vlajky Tibetu si v Olomouckém kraji v neděli 10.března připomněla výročí potlačení tibetského povstání proti čínské okupaci z roku 1959. Nad touto akcí v Olomouci převzal záštitu primátor města současně s Festivalem pro Tibet. Podobně se dělo v městech Jeseník, Lipník či Hranice. Před budovou olomoucké radnice se letos v květnu ocitla poprvé májka, která je především na vesnicích hlavním symbolem přicházejícího jara. Radní města se rozhodli přenést tuto tradici i krajského města a kromě májky nechali přivézt i rozkvetlý strom pro zamilované. Bylo samozřejmě nutné zajistit i nezbytnou ostrahu májky, pro případ snahy se jí předčasně zmocnit.

Radnice

Možnost prohlídky noční Olomouce z ptačí perspektivy dostali občané a návštěvníci města tím, že byla zpřístupněna radniční věž v době po setmění. Až do 6.září byl každý čtvrtek a pátek její vstup otevřen pro případné zájemce pro výstup od 21.hodin. Cena vstupenky byla stanovena na 25 korun, děti do 12 let pak měly přístup zdarma. Pro účast na této ojedinělé prohlídce bylo ovšem nutné se předem telefonicky objednat v Informačním centru města. Odměnou pro návštěvníky po několika stovkách vyšlapaných schodů byl pohled na osvětlené krajské město z výšky zhruba pěti desítek metrů a všech čtyř světových stran. Stěhování šesti odborů magistrátu, o němž jsme se zmiňovali výše, proběhlo v průběhu srpna, první vlna stěhování se netýkala přepážkových pracovišť. Hlavním smyslem celého projektu NAMIRO na ulici Hynaisově bylo koncentrovat jednotlivá pracoviště magistrátu na jedno místo a občanské veřejnosti tak zajistit pohodlnější vyřizování potřebných záležitostí v moderním a dobře vybaveném prostředí. Po školních prázdninách se veřejnost setkala s pracov-

níky odborů školství, interního auditu, ochrany, investic, části odboru ekonomického a odboru správy již v nové budově.

Soutěž

Město Olomouc si velmi dobře vedlo v regionální i republikové soutěži o webové stránky. Zlatou medaili získala Olomouc v jubilejním desátém ročníku regionální soutěže o nejlepší internetové stránky měst a obcí, stejně tak zabodovala i v další části soutěže s názvem Zlatý erb. Stříbrnou medaili si odnesla Olomouc v kategorii o nejlepší elektronickou službu za bezbariérovou online mapu města. Oficiální portál města www.olomouc.eu vychází z jednotného vizuálního stylu založeného na novém logu. Novou podobu svých webových stránek spustilo statutární město v dubnu loňského roku. Týdně je registrováno na portálu města více než 43 tisíc přístupů. V blízké budoucnosti plánuje radnice spuštění mobilní verze webových stránek i portálu zaměřeného na turisty, jež budou optimalizovány pro hlavní platformy chytrýchz telefonů. Trvalým problémem města Olomouce, se kterým se potýká již léta, je vzrůstající počet lidí s trvalým bydlištěm na magistrátu. V Olomouci „bydlelo“ v letošním roce na radnici celkem 3494 lidí a jejich počet stoupá (údaj ze srpna 2013). Podle názoru úředníků magistrátu se ročně po správním řízení ocitne bez trvalého bydliště zhruba 500 až 700 obyvatel Olomouce. Jsou to lidé, kteří získají občanství, vracejí se z dlouhodobého pobytu v zahraničí nebo prostě přijdou o pobyt na své původní městské adrese a část z nich zůstane trvale přihlášena na radnici. V roce 2000 uvedenou agendu na magistrátu zajišťovala jedna pracovnice, letos si situace vyžádala nasazení tří zaměstnanců. Obdobná tendence je známá i v celorepublikovém rozměru.

Bydlení na radnici

Nová ulice, která postupně vzniká v olomoucké městské části Nemilany v blízkosti ulice Povelská ponese název Zákřovská. Toto označení projednala RMO na návrh zástupců místní části a kulturní komise magistrátu. Název měl připomenout vesnici Zákřov nedaleko Olomouce, kde v lokalitě s názvem Kyjanica usmrtili němečtí vojáci a vlasovci devatenáct místních občanů a vesnici

Názvy ulic

vypálili. Název má také místní spojitost s ulicí Lidickou, jednou z hlavních ulic procházejících přes část Nemilany a ulicí Janíčkovou, pojmenovanou podle člena protifašistického odboje Miroslava Janíčka, zastřeleného nacisty v roce 1945.

Komise městských částí statutárního města Olomouce a jejich vedení (2013)

Komise městské části	Vedení komise
Černovír a Klášterní Hradisko	Ing. Blaťák Zdeněk, TOP 09
Droždín	Ing. Filipcová Marcela
Hejčín	Novotný Milan, ČSSD
Holice	Tomášek Silvestr, TOP 09
Chomoutov	Krpec Jaroslav, KDU-ČSL
Chválkovice	Kauer Vladimír, KDU-ČSL
Lazce	Schubert Radim, ODS
Lošov	Ing. Preč Jan, KDU-ČSL
Nedvězí	Ing. Tomčan Viliam
Nemilany	Pavlík Vlastimil
Tabulový Vrch	Kaštil Josef ml., ODS
Neředín	Ing. Minařík František, ČSSD
Nová Ulice	Procházka Jaroslav, KDU-ČSL
Nové Hodolany	Ing. Horáček Evžen, TOP 09
Nové Sady	PhDr. Adamíková Alena, ODS
Nový Svět	Ing. Buiglová Marcela, ODS
Olomouc-Střed	Mgr. Černohouz Zdeněk, ODS
Olomouc-Západ	Bc. Šafránek Petr, TOP 09
Pavlovičky	Čáslava Dušan
Povel	Jančík Jan
Radíkov	Ing. Zvěřina Jan, ČSSD
Řepčín	Bc. Mencl Michael, ČSSD
Slavonín	Šimoníková Bohuslava, ČSSD
Staré Hodolany a Bělidla	Losert Svatopluk, TOP 09
Svatý Kopeček	Řehák Jan, ODS
Topolany	Bc. Půrová Jana
Týneček	Ing. PaedDr. Mifka Dušan, ODS

zdroj: MmOl, 2013

Komise Rady města Olomouce (2013)

název komise	vedení komise
Komise sociální	MUDr. Tozzi Igor (ODS)
Komise bytová	PhDr.Hanáková Marcela (ODS)
Komise majetkoprávní	Ing. Koubek Martin (KDU-ČSL)
Komise škodní a likvidní	Ing. Beil Zdeněk (KDU-ČSL)
Komise pro architekturu	Ing. Bc.Procházka Vladimír MBA (TOP 09)
Komise dopravní	Mgr. Zapletal Jan (TOP 09)
Komise kulturní	Schubert Radim (ODS)
Komise prevence kriminality	Bc. Martinák Jiří (ODS)
Komise pro výchovu a vzdělávání	prof. Ing. Hálek Jan (ODS)
Komise cestovního ruchu	RNDr. Marek Ivan (ODS)
Komise životního prostředí	prof. Šarapatka Bořivoj (TOP 09)
Komise pro tělovýchovu	Mgr. Vláčilová Marta (ODS)
Komise hospodářského rozvoje	Novotný Martin (ODS)
Komise povodňová	Novotný Martin (ODS)
Sbor pro občanské záležitosti	Ing. Moudrá Jana (TOP 09)

Zdroj: MmO 2013

Zastupitelstvo města Olomouce (2010-2014)

Ing. Kateřina Marková	KSČM
Ing. Antonín Kropáček	KSČM
Ing. Miroslav Marek	KSČM
Mgr. Petr Michálek	KSČM
PaedDr. Miroslav Skácel	KSČM
Mgr. Václav Hušek	ČSSD
Hana Kaštilová-Tesařová	ČSSD
Ing. Jiří Kropáč	ČSSD
Doc.MUDr. Jaroslav Vomáčka, Ph.D.	ČSSD
PhDr. Vlasta Krosesková	ČSSD
Filip Žáček	ČSSD
Mgr. Yvona Kubjátová	ČSSD
PhDr. Eva Baslerová	ČSSD
Prof. PhDr. František Mezihorák,CSc.	ČSSD
Ing. Jaromír Czmero	ČSSD
Zdeněk Ptačovský	ČSSD
MUDr. Michael Fischer	ČSSD
Antonín Krček	ČSSD
Ing. Jiří Rozbořil	ČSSD
PhDr. Pavel Urbášek	ČSSD
Mgr. Antonín Staněk, Ph.D.	ČSSD
Mgr. Svatopluk Ščudlík	ČSSD

Mgr. Barbora Králíková	ODS
Jaroslav Krátký	ODS
JUDr. Martin Major	ODS
MUDr. Ivo Mareš, MBA	ODS
Jan Gottwald	ODS
Bc. Jiří Martinák	ODS
PhDr. Marcela Hanáková	ODS
Martin Novotný	ODS
RNDr. Jan Holpuch, Ph.D.	ODS
Ing. Vladimír Pokorný	ODS
Ing. Pavel Jelínek, Ph.D.	ODS
Radim Schubert	ODS
RNDr. Ivan Kosatík	ODS
MUDr. Igor Tozzi di Angelo, Ph.D.	ODS
RNDr. Aleš Jakubec, Ph.D.	TOP 09
Mgr. Milan Langer	TOP 09
Mgr. Eva Machová	TOP 09
Ing. Karel Šimša	TOP 09
Mgr. Kateřina Šišková	TOP 09
Ing. Ivo Vlach	TOP 09
Ing. Jan Dostál	KDU-ČSL
MVDr. Petr Procházka	KDU-ČSL
RNDr. Ladislav Šnevajs	KDU-ČSL

Zdroj: MmO 2013

Předčasné volby do PS v Olomouckém kraji (2013)

(volební výsledky nad 5% hlasů)

politická strana - hnutí	volební výsledek v %
ČSSD	22,22
ANO 2011	19,61
KSČM	17,03
Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury	8,86
KDU-ČSL	7,94
TOP 09	7,74
ODS	6,03

Předčasné volby do PS v někdejším okresu Olomouc (2013)

(volební výsledky nad 5% hlasů)

politická strana – hnutí	volební výsledky v %
ČSSD	21,52
ANO 2011	19,52
KSČM	15,49
TOP 09	9,31
Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury	7,97

Součet ostatních stran 26,09%

Zdroj: ČSÚ

Předčasné volby do PS v Olomouci (2013)

(volební účast 59,68% oprávněných voličů)

politická strana – hnutí	volební výsledek v %
ČSSD	20,94
ANO 2011	19,42
KSČM	12,61
TOP 09	11,84
ODS	8,58
KDU-ČSL	7,54
Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury	6,68
SZ	3,81
Česká pirátská strana	2,62
Strana svobodných občanů	2,47
SPOZ	1,39
DSSS	0,55
politické hnutí Změna	0,44
Hlavu vzhůru	0,42
Koruna Česká	0,29
Suverenita	0,19
Strana soukromníků ČR	0,18
LEV 21 Národní socialisté	0,02

Zdroj: ČSÚ

Prezidentské volby 2013 Olomouc

1.kolo volební účast 60,07% voličů

jméno kandidáta	získané hlasy v %
Schwarzenberg	27,04
Zeman	23,93
Dienstbier	15,49
Fischer	14,20
Franz	6,24
Roithová	4,96
Fischerová	3,93
Sobotka	2,37
Bobošíková	1,85

2.kolo volební účast 59,42% voličů

jméno kandidáta	získané hlasy v %
Zeman	51,63
Schwarzenberg	48,37

Zdroj: ČSÚ

Kapitola 2

Rozpočet města
Financování
Dotace

Pohled na finanční hospodaření krajské metropole otevřeme poněkud širším záběrem na region a potažmo celostátní údaje. Ani rok 2013 nebyl pro Olomouc a její okolí rokem nějakého fatálního pozitivního zlomu. Předchozí delší období krizové situace a celkové ekonomické stagnace nezbytně vykonala své dílo a její překonávání ej evidentně během na dlouhou trať. Lidem v olomouckém regionu loni meziročně vzrostla průměrná hrubá měsíční mzda o 3,1 procenta na částku 22 487 korun. Oproti roku předcházejícímu (2011) si tak obyvatelé kraje polepšili o 677 korun. Mzda v Olomouckém kraji v porovnání s ostatními kraji z celé republiky stoupla nejrychleji. Republikový průměr byl v porovnání s Olomouckým krajem ale o 2614 korun vyšší, meziročně vzrostl o 2,7 procenta. Po odpočtu inflace, která loni v České republice činila 3,3 procenta, však reálná mzda v regionu meziročně poklesla. Stejně tak i v celé republice, kde se reálná mzda snížila o 0,6 procenta. V porovnání s přechozím rokem vzrostla o zmiňovaných 3,1 procenta, což odpovídalo nejvyššímu nárůstu v mezikrajském srovnání. Kraj Olomouc se výší mzdy umístil na celkovém devátém místě mezi kraji republiky. Ovšem nejvyšší mzdy vyplácela svým pracovníkům tradičně opět Praha, kde se průměrná hrubá měsíční mzda vyšplhala až na částku 32 621 korun, tedy zhruba o deset tisíc korun výše než v kraji Olomouc. Problematickou „útěchou" obyvatelů Olomoucka by pak mohl být statistický údaj z kraje Karlovy Vary, kde byla pro uvedenou dobu průměrná měsíční mzda ve výši 21 274 korun, tedy přibližně o tisícikorunu nižší než u Olomouce.

Mzdy

Ve srovnání se svým nejbližším okolím pak vycházela pozice samotné Olomouce po ekonomické stránce relativně lépe než center jiných částí kraje, zejména ve směru k severu. Dlouhodobě vysoká míra nezaměstnanosti byla a je stále např. na Jesenicku, i když např. samotné město Jeseník vykazuje menší míru zadluženosti než Olomouc. Krizové momenty a stagnace se v Olomouci promítly zejména do poklesu daňového výnosu. Ten byl v loň-

Zadlužení

ském roce menší o 215 milionů korun oproti původnímu předpokladu radnice. Náměstek Ivo Vlach (TOP O9) o situaci v dubnu 2013 uvedl, že výpadek ve výši 47 milionů korun byl zaznamenán při výběru daně z přidané hodnoty (DPH), město rovněž nebylo schopno dočerpat částku zhruba 65 milionů korun z dotačních fondů Unie a v neposlední řadě se nepodařilo realizovat prodeje nemovitostí v majetku města za 110 milionů korun. Olomoucká radnice tak loni utratila 2,419 miliardy korun, přičemž realizované příjmy byly 2,209 miliardy korun. Město tak muselo přikročit k čerpání úvěru v celkové výši 210 milionů korun, aby pokrylo plánované investice a udrželo vyrovnanou bilanci rozpočtu. Rozpočet loni nakonec skončil přebytkem ve výši 12 milionů korun. Pro letošní rok opětovně radnice počítá s nižším výnosem daní a prodeje městského majetku, takže příjmová i výdajová stránka rozpočtu 2013 je o řádově o desítky milionů korun nižší než loni. Část plánovaných investic proto radní musí opět pokrýt pomocí úvěru, aby bilance rozpočtu zůstala opět vyrovnaná. Stále se však nedaří dostát slovům vedení města o snižování zadluženosti. Úvěrová zadluženost Olomouce se na konci loňského roku dostala na částku převyšující 1,7 miliardy korun.

Výdaje magistrátu

Loňské provozní výdaje magistrátu činily zhruba 1,705 miliardy korun, na investice bylo určeno více než 714 milionů korun, úvěry byly čerpány na investice. Z vlastních zdrojů město loni investovalo přibližně půl miliardy korun. Je nutné ovšem v této souvislosti připomenout, že současné vedení radnice nepovažuje mínusové hospodaření města za nic špatného a uvádí pro vysvětlení příslušné argumenty. Ty spočívají v tom, že se vedení města na začátku volebního období (2010) rozhodlo pro strategii maximálního využívání evropských dotací, protože relativně štědrá dotační politika Evropské unie příští rok skončí a další budoucnost není zcela jistá. S růstem přijímaných evropských dotací rostlo tedy i olomoucké zadlužení, které vyplývalo z nutnosti dofinancovat rozdíl mezi celkovou výší investice a výší dotace.

Podle již výše zmiňovaného náměstka Vlacha je ale zadlužení města stále únosné a v dalších letech se bude snižovat, protože se budou snižovat investice. Pro splácení úvěrů si město vyjednalo relativně příznivé podmínky a splátky mohou být rozloženy až na dobu pětadvaceti let. Přes rostoucí zadlužení si Olomouc udržuje pozitivní ratingové hodnocení, které bylo opětovně potvrzeno světovou ratingovou agenturou Standard&Poors Ratings Services. Respektovaná ratingová agentura zveřejnila úroveň úvěrového ratingu města Olomouce na stupeň A-/pozitivní/A-2, což ve svém důsledku znamená, že i v roce 2013 byl potvrzen pozitivní výhled městských financí. Dlouhodobé závazky města jsou hodnoceny stupněm A-, krátkodobé stupněm A2. Pozitivní ratingový výhled se opírá o předpoklad hospodářského oživení spojený s očekávaným růstem stagnujících daňových příjmů v kombinaci s odhodláním města přísně kontrolovat vlastní provozní výdaje. Agentura rovněž pozitivně hodnotila financování podstatné části investičního programu města Olomouce z evropských fondů. I přes pokračující růst zadlužení ratingová agentura konstatovala, že dlouhodobé úvěry, na něž město spoléhá, mohou dále stabilizovat jeho situaci v oblasti likvidních prostředků. Optimistický ratingový scénář předpokládá, že město Olomouc bude hradit všechny další investice, které budou realizovány navíc oproti nyní plánovanému objemu, z národních nebo evropských dotací, popřípadě z vlastních příjmů, a nebude se dále zadlužovat. Za úspěch tedy lze považovat hlavně to, že již druhým rokem byl potvrzen pozitivní výhled ratingového hodnocení, což znamená, že agentura vyslovila opakovaně předpoklad možného zlepšení ratingového hodnocení. Definice ratingového stupně A- pro dlouhodobé závazky podle zmíněné agentury znamená „proměnně silná schopnost plnit finanční závazky, ale poněkud náchylná k nepříznivým ekonomickým podmínkám a změnám okolností." Na závěr možno připomenout, že známky přiznané Olomouci jsou jedněmi z nejvyšších v kategorii měst v rámci střední a východní Evropy.

Rating města

V roce 2011 byl dluh Olomouce podle ministerstva financí téměř 1,5 miliardy korun, do letošního roku se navýšil o další čtvrt miliardy. Město již vyčerpalo jednu miliardu korun z úvěru u Evropské investiční banky (EIB), který si předchozí vedení města vzalo v roce 2009. Peníze si Olomouc půjčila i u jiných bankovních institucí, zadluženost v přepočtu na jednoho obyvatele města přesáhla 17 tisíc korun.

Projekty

Nač šly, jdou a půjdou peníze v hanácké metropoli? Odpověď není příliš složitá a je možno ji následně zobrazit takto:

Tabulka 2.1: Projekty

Projekty po roce 2009	proměna přednádraží, rekonstrukce komunikací, obnova mobiláře a cestní sítě v městských parcích.
Současně realizované projekty	rekonstrukce Dolního náměstí, program zateplování školských objektů, první etapa revitalizace sídliště Povel, rekonstrukce plaveckého areálu.
Plánované investice	tramvajová trať na Nové Sady, rekonstrukce Výstaviště Flora Olomouc, nákup nových a modernizovaných tramvají pro DPMO, Olomoucký hrad, rozvoj cyklostezek, rozvoj Zoologické zahrady Olomouc.

V celkovém objemu zadlužení statutárního města Olomouce jsou zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů, půjčka ze státního fondu životního prostředí ČR a směnečný program. Splatnost aktuálních úvěrů je rozložena do r. 2037 (úvěr od EIB). V loňském roce byly tedy přijaty finanční prostředky v celkové výši 410 milionů korun, naopak splátky byly provedeny v celkové výši 224,3 milionu korun. Mimořádná jednorázová splátka ve výši 106 milionů korun přispěla k zrovnoměrnění splácení dluhové služby v následujících letech. Rekapitulace přehledu zadluženosti statutárního města Olomouce k 1.1.2013 plyne tabulky 2.2.

Exekutoři

Soudní exekutoři pro olomouckou radnici od roku 2003 vymohli zhruba 6100 z celkového počtu téměř 17 tisíc předaných

Tabulka 2.2: Zadluženost SM Olomouce k 1.1.2013 (mil.Kč)

Komerční banka, a.s.	30,000
Moravská vodárenská, a.s.	94,115
Česko-britská mezinárodní škola	1,6324
Kommunalkredit Austria AG	0,0000
Státní fond životního prostředí ČR	0,7032
Komerční banka, a.s.	434,00
Česká spořitelna, a.s.	120,00
Evropská investiční banka	1150,0
Komerční banka, a.s. (směnečný program)	150,00
Celkem	1770,45

Zdroj: Výroční zpráva SMO 2012

pohledávek. Město díky tomu získalo od dlužníků částku 12,3 milionu korun. Z této částky zhruba sedm milionů korun dlužili Olomoučané za svoz komunálního odpadu (1336 pohledávek). Pro olomouckou městskou policii (MPO) vymohli exekutoři dosud od uvedeného data částku 2,7 milionu korun (3061 pohledávek). S exekutory spolupracuje také Správa nemovitostí Olomouc (SNO), která jejich prostřednictvím vymáhá dlužné nájemné. Dosud to bylo celkem 17,2 milionu korun, vymoženo bylo zhruba 7,5 milionu korun. Jako nevymahatelná byla určena částka 3,1 milionu korun, vesměs u dlužníků bez prokazatelného majetku, což představuje 17,8% celkové částky. V prvním pololetí roku 2013 získali exekutoři pro radnici částku 1,1 milionu korun (268 pohledávek). Celková výše dluhu, který Olomoučané vytvořili neplacením svozu komunálního odpadu, činí v současnosti již 32 milionů korun, částka za odpad činí ročně 660 korun.

Dotace EU

Před městy a podnikateli na střední Moravě se letos objevila jedna z posledních možností, jak dosáhnout na evropské dotace. Do regionu zamířilo 900 milionů korun prostřednictvím 41.výzvy ROP Střední Morava. O peníze mohl žádat kraj Olomouc, města i podnikatelé. Na rozvoj statutárního města Olomouce bylo vyčleněno 140 milionů korun. Z těchto peněz se město rozhodlo podpořit mateřské a základní školy, sportoviště a veřejná prostranství.

Navíc mohlo město využít 32,5 milionu korun na rozvoj turistických cílů. Na rekonstrukci památkově chráněné oranžerie bylo možno počítat s částkou 11 milionů korun. Ta by měla sloužit pro menší kulturní a společenské akce a umístění expozice k historii olomouckých parků. Dosud Regionální operační program Střední Morava (ROP) podpořil projekty měst této oblasti včetně Olomouce - za 556 milionů korun, za sedm let existence ROP bylo dotováno celkem 920 projektů v Olomouckém a Zlínském kraji v celkové výši 16,3 miliardy korun. Vzhledem k tomu, že ROP letos končí, není jasné, zda bude možno čerpat dotace z evropských zdrojů i v dalších letech.

Koncem ledna byl zveřejněn údaj o zvýšení dotace neziskových organizací ve statutárním městě Olomouci na částku 171 milionů korun z rozpočtu města. Částka je tak o 23 milionů korun vyšší než loni. Mohlo se tak stát proto, že na dotace byl použit celý výtěžek z provozování hazardu ve městě. Šlo o peníze z loterií ve výši 15,5 milionu korun, částku 8 milionů korun kromě toho dostala Knihovna města Olomouce (KMO), která se poprvé musela obejít bez státní dotace. S finanční podporou se setkali i provozovatelé hlavních hudebních klubů ve městě mezi U-klub, S-cube, JazzTibet Club a Bounty Rock Cafe rozdělili olomoučtí radní částku 950 tisíc korun. V dalším uvádíme tabulkové přehledy příjmů, výdajů, zadluženosti a klíčové údaje rozpočtu na rok 2013, jak byl schválen Zastupitelstvem města Olomouce (ZMO) dne 13. prosince 2012.

v tis. Kč

Schválený rozpočet rok 2013 - rekapitulace příjmů, výdajů a financování

Příloha č. 1

DLE PLATNÉ ROZPOČTOVÉ SKLADBY	Schválený rozpočet 2013	Poznámka
CELKEM PŘÍJMY tř. 1+2+3+4	**2 187 681**	
CELKEM VÝDAJE tř. 5+6	**2 377 436**	
Z toho tř. 5 - provoz	**1 655 919**	
Odbory	308 796	
Neinvestiční příspěvky a granty	76 480	
Neinvestiční příspěvky - sportovní zařízení	76 300	
Členské příspěvky	3 667	
Velké opravy	45 357	
Plány rozvoje	7 980	
Mzdy - MMOl	289 419	
Mzdy - Městská policie	53 700	
Objednávky veřejných služeb	490 719	
70-příspěvkové organizace	185 300	
14 - odbor školství - příspěvkové organizace	148 201	
vrácená DPH	-30 000	
Z toho tř. 6 - investice	**721 517**	
Investice MMOl	673 118	
Investice SNO, a. s.	20 400	
Investice MOVO, a. s.	29 999	
CELKEM FINANCOVÁNÍ - tř. 8	**189 755**	
krátkodobé přijaté půjčené prostředky	30 000	KB, a. s. revolving
uhrazené splátky krátk. přij. půjč. prostř.	-30 000	KB, a. s. revolving
aktivní krátkodobé operace řízení likvidity - příjmy	158 400	KB, a. s. směnečný program
aktivní krátkodobé operace řízení likvidity - výdaje	-176 000	KB, a. s. směnečný program
dlouhodobé přijaté půjčené prostředky	380 000	EIB II. tranže 200 tis. Kč; KB, a.s. 180 tis. Kč
uhrazené splátky dlouhodob. přij. půjč. prostř.	-172 645	Řádné splátky jistin úvěrů a návratných finančních výpomocí. Pro r. 2013 navýšené o mimořádnou splátku úvěru.

v tis. Kč

Schválený rozpočet - příjmy rok 2013

Příloha č. 2

Název položky	Schválený rozpočet 2013
1111 - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	261 608
1112 - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti	16 000
1113 - daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů	24 305
1121 - daň z příjmů právnických osob	223 358
1122 - DPPO za obce	111 186
1211 - daň z přidané hodnoty	473 737
1511 - daň z nemovitosti	80 000
DANĚ CELKEM	**1 190 194**
1332 - poplatky za znečišťování ovzduší	80
1334 - odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	500
1340 - poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	62 000
1341 - poplatek ze psů	2 650
1342 - poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	700
1343 - poplatek za užívání veřejného prostranství	5 300
1344 - poplatek ze vstupného	10
1345 - poplatek z ubytovací kapacity	1 400
1351 - odvod z výtěžku z provozování loterií	4 000
1353 - příjmy za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řidičské oprávnění	2 300
1355 - odvod z výherních hracích přístrojů	80 000
1361 správní poplatky - VHP	150
1361 - správní poplatky - odbor životního prostředí 440 tis. Kč, odbor agendy řidičů a motorových vozidel 10.902 tis. Kč, stavební odbor 1.300 tis. Kč, živnostenský odbor 2.325 tis. Kč; odbor správy 6.440 tis. Kč; ekonomický odbor 5 tis. Kč, ostatní 4.000 tis. Kč	25 412
POPLATKY CELKEM	**184 502**
CELKEM tř. 1 - DAŇOVÉ PŘÍJMY	**1 374 696**
2111 - JESLE - příjmy z poskytování služeb a výrobků	1 500
2111 - AZYLOVÝ DUM - příjmy z poskytování služeb a výrobků	700
2111 - NOCLEHÁRNA - příjmy z poskytování služeb a výrobků	50
2111 - DOMOV PRO MATKY S DĚTMI - příjmy z poskytování služeb a výrobků	300
2111 - kopírování na veřejné kopírce na Hynaisově ul. - příjmy z poskytování služeb a výrobků	5
2111 - platby občanů za používání internetu - příjmy z poskytování služeb a výrobků	2
2111 - úhrada Olomouckého kraje (Azylový dům - poskytování sociálních služeb) - příjmy z poskytování služeb a výrobků	3 349
2111 - úhrada Olomouckého kraje (Domov pro ženy a matky s dětmi - poskytování sociálních služeb) - příjmy z poskytování služeb a výrobků	2 050
2111 - provozní poplatek za svatby (org. 76) - příjmy z poskytování služeb a výrobků	500
2112 - příjmy z prodeje tiskopisů receptů (odbor sociálních věcí) - příjmy z prodeje zboží	10

v tis. Kč

Schválený rozpočet - příjmy rok 2013

Příloha č. 2

Název položky	Schválený rozpočet 2013
2122 - odvody příspěvkových organizací (ZOO Olomouc 746 tis. Kč; Moravské divadlo 10.000 tis. Kč; Divadlo hudby 12 tis. Kč; Moravská filharmonie 493 tis. Kč; Knihovna města Olomouce 373 tis. Kč; Hřbitovy města Olomouce 255 tis. Kč	11 879
2141 - příjmy z úroků	1 300
2212 - ostatní pokuty - přijaté sankční platby odbor školství 2 tis. Kč, odbor správy 669 tis. Kč, odbor sociálních věcí 2 tis. Kč, odbor živnostenský 127 tis. Kč	800
2212 - pokuty stavební odbor - přijaté sankční platby	500
2212 - pokuty odbor agendy řidičů a motorových vozidel - přijaté sankční platby	6 000
2212 - pokuty Městská policie - přijaté sankční platby	4 500
2212 - pokuty odbor životního prostředí - přijaté sankční platby	190
2324 - tržby IDOS od obcí a obchodních center dle smluv - přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	5 219
2324 - např. vratky přeplatků záloh z minulých let za energie, náhradní výsadby atd. - přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	800
2324 - výnosy soudních řízení - přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	600
2329 - nahodilé příjmy z minulých let (např. vratky sankcí, uhrazené pohledávky od zaměstnanců atd.) - ostatní nedaňové příjmy j. n.	10
2329 - dotační tituly, na jejichž příjem v roce 2013 jsou podepsány závazné smlouvy - ostatní nedaňové příjmy j. n.	249 619
2343 - příjmy z úhrad dobývacího prostoru	2
2460 - Fond rozvoje bydlení - splátky půjčených prostředků od obyvatelstva (vč. úroků z prodlení)	10 328
CELKEM tř. 2 - NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	**300 213**
4112 - neinvestiční přijaté transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu - výkon státní správy	73 125
4121 - úhrady od obecních úřadů za výkon státní správy - neinvestiční přijaté transfery od obcí	200
4131 - převody z vlastních fondů hospodářské činnosti	439 447
CELKEM tř. 4 - PŘIJATÉ DOTACE	**512 772**
CELKEM PŘÍJMY	**2 187 681**

v tis. Kč

Schválený rozpočet rok 2013 - sumář odborů MMOl

Příloha č. 3

Sumář - odbory MMOl	Schválený rozpočet 2013	
01-kancelář primátora	15 506	
02-odbor investic	1 930	
03-odbor koncepce a rozvoje	2 676	
04-odbor živnostenský	56	
05-odbor ekonomický	69 372	
06-odbor interního auditu a kontroly	20	
07-odbor dopravy	6 049	
08-odbor agendy řidičů a motor. vozidel	1 208	
10-stavební odbor	429	
11-odbor vnějších vztahů a informací	16 331	
13-odbor informatiky	22 916	
14- odbor školství	4 735	
16-odbor sociálních věcí	11 122	
19-odbor správy	76 400	
19-odbor správy - Hynaisova II.	30 975	
20-Městská policie	9 500	
40-odbor životního prostředí	25 451	
41-odbor majetkoprávní	8 712	
42-odbor ochrany	3 000	
44-odbor evropských projektů	2 408	
CELKEM	**308 796**	

v tis. Kč

Schválený rozpočet rok 2013 - neinvestiční příspěvky a granty

Příloha č. 4

	Schválený rozpočet 2013	Poznámka
3322-Zachování a obnova kulturních památek	750	
CELKEM ODBOR KONCEPCE A ROZVOJE	**750**	
3319-Ostatní záležitosti kultury	11 725	
3419-Ostatní tělovýchovná činnost	33 200	
2143-Cestovní ruch	2 380	
CELKEM ODBOR VNĚJŠÍCH VZTAHŮ A INFORMACÍ	**47 305**	
CELKEM ODBOR ŠKOLSTVÍ	**5 490**	
5399-Ostatní záležitosti bezpečnosti, veřejného pořádku - Program prevence kriminality	2 480	
4359-Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče.	16 540	
CELKEM ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ	**19 020**	
CELKEM ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	**3 580**	
CELKEM ODBOR MAJETKOPRÁVNÍ	**335**	
CELKEM NEINVESTIČNÍ PŘÍSPĚVKY A GRANTY - INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSLIB	**76 480**	

v tis. Kč

Schválený rozpočet rok 2013 - rozpis neinvestičních příspěvků a grantů

Příloha č. 4

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet 2013	Poznámka
ODBOR KONCEPCE A ROZVOJE			
3322-Zachování a obnova kulturních památek			
	5212-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-fyzickým osobám	200	příspěvek města na obnovu památek v rámci státní dotace z programu regenerace MPR a MPZ
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	100	dtto
	5223-Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem	400	dtto
	5225-Neinvestiční transfery společenstvím vlastníků jednotek	50	dtto
CELKEM ODBOR KONCEPCE A ROZVOJE		**750**	
ODBOR VNĚJŠÍCH VZTAHŮ A INFORMACÍ			
3319-Ostatní záležitosti kultury			
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	1 150	Divadelní FLORA
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	650	Kino METROPOL - provozní náklady (v roce 2012 příspěvek 650 tis. Kč z kulturních grantů)
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	1 000	Divadlo Tramtárie (vč. kulturních grantů a příspěvků z hazardu činil příspěvek celkem 850 tis. Kč)
	5332-Neinvestiční transfery vysokým školám	675	Academia film Olomouc (vč. kulturních grantů a příspěvků z hazardu činil příspěvek celkem 550 tis. Kč)
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	500	Svátky písní
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	270	Podzimní festival duchovní hudby
	5212-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-fyzickým osobám	250	U-klub - provozní náklady
	5219-Ostatní neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	250	Kašpárkova říše - provozní náklady
	5331-Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	350	Dvořákova Olomouc
	5229-Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	200	Žerotín - provozní náklady
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	300	Jazz TIBET CLUB - provozní náklady (vč. kulturních grantů a příspěvků z hazardu činil příspěvek celkem 300 tis. Kč)
	5212-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-fyzickým osobám	180	Festival Baroko
	5331-Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	150	Varhanní festival
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	25	Konfederace politických vězňů
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	250	Pastiche Filmz - provozní náklady (v roce 2012 příspěvek 250 tis. Kč z kulturních grantů a příspěvků z hazardu)
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	200	Stopy paměti - provozní náklady (v roce 2012 příspěvek 180 tis. Kč z kulturních grantů a příspěvků z hazardu)
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	200	Divadlo Na Cucky - provozní náklady (v roce 2012 příspěvek 150 tis. Kč z kulturních grantů a příspěvků z hazardu)
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	250	Bounty rok cafe club - provozní náklady (v roce 2012 příspěvek 250 tis. Kč z kulturních grantů a příspěvků z hazardu)
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	150	S-cube -provozní náklady (v roce 2012 příspěvek 150 tis. Kč z kulturních grantů a příspěvků z hazardu)
	5221-Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	4 725	kulturní granty, org. 301
CELKEM 3319		**11 725**	

v tis. Kč

Schválený rozpočet rok 2013 - rozpis neinvestičních příspěvků a grantů

Příloha č. 4

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet 2013	Poznámka
3419-Ostatní tělovýchovná činnost			
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	750	HCO - mládež o. s.
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	3 750	HCO Olomouc, s. r. o. - vrcholový hokej
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	2 250	1. HFK Olomouc
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	2 250	SK UP Olomouc - volejbal žen
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	2 250	Atletický klub Olomouc
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	2 250	DHK Zora Olomouc - házená žen
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	750	SK UP Olomouc - oddíl kanoistiky
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	450	GEMO SPORT a. s. - příspěvek na ITS Cup 2013
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	500	PIM - olomoucký 1/2 maraton
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	60	RS ČSTV - uspořádání slavnostního vyhlášení nejlepších sportovců Ol. regionu za rok 2012
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	40	Rok s pohybem - uspořádání kurzů lyžování pro MŠ, ZŠ Spec. školy
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	20	TJ Sokol Slavonín - částečná úhrada mezd správce
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	2 000	Český svaz cyklistiky - ME v cyklistice
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	15 880	sportovní granty, org. 1
CELKEM 3419		**33 200**	
2143-Cestovní ruch			
	5223-Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem	450	zpřístupnění kostelů v turistické sezóně
	5221-Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	1 730	granty v oblasti CR
	5212-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-fyzickým osobám	200	pokračování projektu "Olomouc Region Card" - správa systému
CELKEM 2141		**2 380**	
CELKEM ODBOR VNĚJŠÍCH VZTAHŮ A INFORMACÍ		**47 305**	
ODBOR ŠKOLSTVÍ			
3111-Předškolní zařízení			
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	1 000	neinv. přísp. MŠ jiných zřizovatelů
3299-Ostatní záležitosti vzdělávání			
	5332-Neinvestiční transfery vysokým školám	500	Moravská vysoká škola
3419-Ostatní tělovýchovná činnost			
	5221-Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	400	příspěvky do 5.000,- Kč
3421-Využití volného času dětí a mládeže			
	5221-Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	2 240	granty využití volného času dětí a mládeže
3421-Využití volného času dětí a mládeže			
	5331-Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	1 350	příspěvky příspěvkovým org. MŠ a ZŠ
CELKEM ODBOR ŠKOLSTVÍ		**5 490**	

v tis. Kč

Schválený rozpočet rok 2013 - rozpis neinvestičních příspěvků a grantů

Příloha č. 4

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet 2013	Poznámka
ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ			
5399-Ostatní záležitosti bezpečnosti, veřejného pořádku			
	5901-Nespecifikované rezervy	2 480	program prevence kriminality - obecná položka - podíl města
4359-Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče.			
	5221-Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	13 140	org. 354 příspěvky dle rozhodnutí RMO - příspěvky subjektům v oblasti sociální
	5221-Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	100	org. 356 příspěvky v soc. oblasti - podpora projektů dle RMO
	5221-Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	600	org. 1 příspěvky na bezbar. úpravy dle RMO - příspěvky subjektům v oblasti bezbariérových úprav objektů, které nejsou v majetku města
	5223-Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem	700	Charita Olomouc - ordinace pro bezdomovce
	5223-Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem	1 500	Hospic Sv. Kopeček
4374-Azylové domy, nízkoprahová denní centra a noclehárny			
	5223-Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem	500	Charita Olomouc - příspěvek na provoz noclehány Wurmova ul.
CELKEM 4359, 4374		**16 540**	
CELKEM ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ		**19 020**	
ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ			
3792-Ekologická výchova a osvěta			
	5221-Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	2 000	IP: Sluňákov, o. p. s. - příspěvek na činnost
	6321-Investiční transfery obecně prospěšným společnostem	1 000	IP: Sluňákov, o. p. s. - příspěvek na údržbu a opravy ekologického domu Sluňákov (majetek města)
3799-Ostatní ekologické záležitosti			
	5222-Neinvestiční transfery občanským sdružením	290	IP veřejná finanční podpora v oblasti tvorby a ochrany ŽP
	5229-Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	290	IP veřejná finanční podpora v oblasti tvorby a ochrany ŽP
CELKEM 3799 - sumární částka v oblasti tvorby a ochrany ŽP		580	
CELKEM ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ		**3 580**	
ODBOR MAJETKOPRÁVNÍ			
6409-Ostatní činnosti jinde nezařazené			
	5213-Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právnickým osobám	335	Bartoň a Partner, s. r. o. - příspěvek na provoz WC Pavelčákova ul.
CELKEM ODBOR MAJETKOPRÁVNÍ		**335**	
CELKEM NEINVESTIČNÍ PŘÍSPĚVKY A GRANTY - INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSLIB		**76 480**	

Schválený rozpočet rok 2013 - mzdy MMOl a Městské policie

Příloha č. 8

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet 2013	Poznámka
v tis. Kč			
MZDY - MMOl			
6112-Zastupitelstva obcí			
	5019-Ostatní platy	320	především refundace mezd
	5021-Ostatní osobní výdaje	3 900	odměny členům výboru zastupitelstev a komisí rad obcí a krajů
	5023-Odměny členů zastupitelstev obcí a krajů	5 850	odměny čl. zastupitelstev obcí a krajů (vč. uvol. zastup.)
	5031-Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1 462	povinný odvod 25%
	5032-Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	878	povinný odvod 9%
	5038-Povinné pojistné na úrazové pojištění	24	4,2 promile z pol. ze základu pro soc poj.
	5424-Náhrady mezd v době nemoci	12	náhrada mezd v prvních 21 dnech nemoci dle zák. č. 262/2006 Sb.
6171-Činnost místní správy			
	5011-Platy zaměstnanců v pracovním poměru	199 101	platové postupy a další úpravy (rozpočtovaní všichni zaměstnanci MMOl), v tom není zahrnuta očekávaná dotace ve výši 6,2 mil. Kč na pracovníky odboru soc. věcí
	5012-Platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru	4	
	5019-Ostatní platy	150	ost. platby za provedenou práci jinde nezař.
	5021-Ostatní osobní výdaje	4 573	dohody o prac. činnosti a o prov. práce + detaš. prac. MMOl
	5024-Odstupné	1 500	
	5031-Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	50 970	povinný odvod 25%
	5032-Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	18 350	povinný odvod 9%
	5038-Povinné pojistné na úrazové pojištění	1 025	povinný odvod 4,2 prom. ze základu pro soc. poj. včetně Městské policie
	5195-Odvody za neplnění povinnosti zaměstnávat zdravotně postižené	400	ZPS zvýšený odvod
	5424-Náhrady mezd v době nemoci	900	náhrada mezd v prvních 21 dnech nemoci dle zák. č. 262/2006 Sb.
CELKEM MZDY - MMOl		**289 419**	
MZDY - MĚSTSKÁ POLICIE			
5311-Bezpečnost a veřejný pořádek			
	5011-Platy zaměstnanců v pracovním poměru	39 734	celkem 136 pracovníků vč. refundaci do HČ (v tom navýšení počtu strážníků dle schválené koncepce o 2 osoby), zákonné navyšování platů, odměny, přesčasy, příplatky, práce v so, ne, svátek atd.
	5021-Ostatní osobní výdaje	238	zástup za pracovnice na KSMO po dobu dovolené, nemoci atp., úklid Kopeček
	5031-Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	9 984	25% z platů a OOV (org. 420)
	5032-Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	3 594	9% z platů + OOV (org. 420)
	5424-Náhrady mezd v době nemoci	150	
CELKEM MZDY - MĚSTSKÁ POLICIE		**53 700**	
CELKEM MZDY		**343 119**	

Schválený rozpočet rok 2013 - neinv. příspěvky - příspěvkové organizace

Příloha č. 10

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet 2013	Poznámka
v tis. Kč			
MORAVSKÉ DIVADLO OL.			
3311-Divadelní činnost			
	5331-Neinvestiční příspěvky zřízeným PO	101 700	org. 1150 Moravské divadlo Olomouc
CELKEM MORAVSKÉ DIVADLO OL.		101 700	
DIVADLO HUDBY OL.			
3311-Divadelní činnost			
	5331-Neinvestiční příspěvky zřízeným PO	4 100	org. 1160 Divadlo hudby Olomouc
CELKEM DIVADLO HUDBY OL.		4 100	
MORAVSKÁ FILHARMONIE OL.			
3312-Hudební činnost			
	5331-Neinvestiční příspěvky zřízeným PO	37 400	org. 1170 Moravská filharmonie Olomouc
CELKEM MORAVSKÁ FILHARMONIE OL.		37 400	
KNIHOVNA MĚSTA OL.			
3314-Činnosti knihovnické			
	5331-Neinvestiční příspěvky zřízeným PO	16 000	org. 1180 Knihovna města Olomouce
CELKEM KNIHOVNA MĚSTA OL.		16 000	
HŘBITOVY MĚSTA OL.			
3632-Pohřebnictví			
	5331-Neinvestiční příspěvky zřízeným PO	3 500	org. 1650 Hřbitovy města Olomouce
CELKEM HŘBITOVY MĚSTA OL.		3 500	
ZOO SV. KOPEČEK OL.			
3741-Ochrana druhů a stanovišť			
	5331-Neinvestiční příspěvky zřízeným PO	22 600	org. 1077 ZOO Sv. Kopeček Olomouc
CELKEM ZOO SV. KOPEČEK OL.		22 600	
CELKEM PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE - INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSLIB		185 300	

Kapitola 3

Ekonomika města

Průmysl
Obchod
Služby

Ekonomika města

Informace o ekonomickém obrazu krajského města v průběhu roku 2013 můžeme začít údaji o zaměstnanosti ty jsou bohužel poměrně tristní. Podle údajů z Úřadu práce se počet nezaměstnaných Olomoučanů v produktivním věku vyšplhal na 5623 z celkového počtu 67618 obyvatel ve věku 15-64 let (červen 2013). Tímto způsobem se podle nové metodiky od začátku roku vykazovala úroveň zaměstnanosti ze strany MPSV. Koncem kalendářního roku 2012 byl počet nezaměstnaných ve městě 4935 a činil tedy 9,1% práceschopné populace uvedeného věku. Podle sdělení Úřadu práce byl počet nezaměstnaných ve městě letos nejvyšší od doby vzniku úřadu a dokonce vyšší než v krizových letech 2009-2010. Uvedené svědčí mimo jiné o tom, že ekonomický obraz města není zrovna optimální od konce loňského roku stále přetrvává nejistota místních podniků ohledně zakázek. Pro srovnání nezaměstnanost v průběhu roku v republikovém rozměru byla nižší přibližně o dvě procenta. Z tohoto úhlu pohledu potom nemůže překvapit pohled předsedy Hospodářské komory Olomouckého kraje Bořivoje Mináře, který vyjádřil mediálně na začátku roku ve vztahu k hlavě státu a její roli v ekonomice celostátní i regionální. Podle jeho vyjádření jsou oba klíčoví kandidáti na prezidentskou pozici (Zeman i Schwarzenberg) známí názorem o nutnosti podporovat podnikání na obou uvedených úrovních. U vítězného Zemana navíc Minář pozitivně hodnotil jeho dobré kontakty na východní trhy, zejména postsovětské. Při vysokém stupni konkurence na národní i mezinárodní úrovni může hrát podpora politiků ekonomickým aktivitám svoji nezastupitelnou roli.

Průmyslové zóny

Už před lety vsadila Olomouc na politiku průmyslových zón. Např. v letech 2005 až 2006 město s finanční podporou Evropské unie a ve spolupráci s Univerzitou Palackého vybudovalo zónu v ulici Šlechtitelů s celkovou rozlohou 17 hektarů. V současnosti zde působí zhruba desítka firem a práci zde našly zhruba dvě stovky lidí. Začátkem roku (únor 2013) sem po souhlasu radních

vstoupily další dvě firmy, do budoucna se objevilo i několik dalších zájemců. Firma Vivaco z Hradce Králové se v uvedené zóně rozhodla vybudovat distribuční centrum svých výrobků a nahradit zde firmu Hopi Popi, která v ní ukončila svou činnost. Další firmou, jejíž vstup do průmyslové zóny městští radní schválili, byla společnost Eluvio, která již od roku 2001 vyrábí nástroje pro polygrafický průmysl. Ta se rozhodla rozšířit svou výrobu z Náměště na Hané právě do olomoucké zóny. Uvedená firma obsadila v zóně plochu asi půl hektaru a zahájila zde svou činnost výstavbou výrobní haly o ploše asi 800 čtverečních metrů.

Územní plán

Také jednání o územním plánu pro Olomouc byla pro místní podnikatelskou veřejnost velmi důležitá, na únorové jednání o plánu např. dorazilo téměř padesát zástupců nejvýznamnějších olomouckých podniků. Šéfové firem, které zaměstnávají desítky nebo i stovky obyvatel krajského města, se zajímali o informace, zda navrhovaný územní plán neznemožní v budoucnu jakoukoliv modernizaci jejich areálů. Za město se jednání s podnikateli účastnil primátor města Martin Novotný (ODS), architekt Jakub Kynčl, vedoucí odboru koncepce a rozvoje Radek Dosoudil a vedoucí oddělení územního plánování a architektury Jana Křenková. Další investor požádal v červnu radnici o vstup do průmyslové zóny Šlechtitelů. Jednalo se o firmu OLC Systems, s.r.o., která se specializuje na vývoj zakázkového softwaru. V zóně si zajistila pozemek o rozloze asi 1200 čtverečních metrů pro výstavbu nového objektu, který nahradil stávající areál firmy v budově bývalého cukrovaru v Holici. V poslední době se ve městě aktivizovala i výzkumná a vědecká činnost v oblasti biotechnologií a zemědělství. V novém Centru pro biotechnologický výzkum začala pracovat zhruba stovka vědců z dvanácti zemí v oblasti proteinové a rostlinné biotechnologie. Ekonomický přínos tohoto vědeckého pracoviště ocenil mediálně i náměstek olomouckého primátora Ivo Vlach (TOP09)a rovněž i rektor Univerzity Palackého Miroslav Mašláň. Vznik Centra regionu Haná na ulici Šlechtitelů

podpořila Evropská unie a státní rozpočet částkou 808 milionů korun. Stavba byla zahájena v březnu 2011 a byla dokončena po dvou letech ve spolupráci univerzity, Ústavu experimentální botaniky Akademie věd ČR a Výzkumného ústavu rostlinné výroby. Koncem června bylo zveřejněno jméno dalšího investora v zóně Šlechtitelů, kterým se stala firma Gold Coast Metal Works, která se zabývá uměleckým kovářstvím se zaměřením na ručně vyráběné výrobky. Tato firma si vyhradila pozemek o výměře 3060 čtverečních metrů a signalizovala zároveň nárůst počtu svých zaměstnanců. Hlavním odběratelem firmy jsou USA, doposud firma fungovala v zastaralém areálu Moravských železáren v Řepčíně.

Inovační program

Jak jsou na tom s inovacemi malé a střední podniky v regionu se snažil zjistit průzkum provedený v létě Moravskou vysokou školou, institutem OK4Inovace a Olomouckým krajem. Osloveno bylo celkem 2712 subjektů podnikajících v Olomouci a nejbližším okolí. Předběžné výsledky naznačily, že inovace provádí zhruba polovina z nich. Stále ovšem přetrvává nedůvěra a nechuť firem otevřít se ven a rozšířit spolupráci nejen s klienty, ale i vlastními dodavateli. V areálu u křižovatky tras R46 a R35 ve směru na Brno, Ostravu a Hradec Králové vznikly v průběhu roku tři nové haly pro investory. Rozloha hal v tomto Technologickém parku Olomouc budovaných společností Gemo Development je celkem asi 50 tisíc čtverečních metrů. Dosud v areálu sídlí firmy Volvo Truck Czech, Jugenheinrich, EverLift a Gemo Olomouc. V oblasti využití tzv. brownfieldů má Olomouc jednu zvláštnost, kterou jsou bývalé armádní objekty. Tyt byly v minulosti využívány vojsky někdejšího Sovětského svazu, ale i českou armádou. V současnosti se otevírá další možnost využití bývalých vojenských objektů v souvislosti s odchodem velitelství společných sil z města. Toto vše je ovšem úkol na delší období možná v řádu desítek let. V létě se objevila na realitním trhu ještě jedna zajímavá nabídka. Jeden ze symbolů někdejšího průmyslu Olomouce, areál Moravských železáren, byl nabídnut k prodeji za miliardu korun.

Nevyužité plochy areálu železáren založených v roce 1907 pro výrobu šedé litiny mají rozlohu 55 hektarů a procházejí postupnou revitalizací. V databázi brownfieldů jsou jen dva větší, a to bývalé vojenské areály. Moravské železárny se v roce 2002 rozdělily na několik firem. Významnou část využívá skupina Unex k výrobě, o způsobu využití nyní nevyužívaných budov a ploch se společnost dosud nerozhodla. Prodej areálu za jednu miliardu korun je v republice výjimečná věc, v Olomouci už vznikla v místě původního areálu továrny MILO blízko centra města multifunkční galerie Šantovka, otevřená v říjnu 2013. Ta má ovšem plochu „jen" 11 hektarů. Podle zjištění agentury Czechinvest jdou počty brownfieldů v republice do stovek, ale poloviny z nich má z minulosti těžkou ekologickou zátěž, která brání v revitalizaci nebo ji zdražuje.

Maloobchod

Na tisíc obyvatel Olomouce loni připadalo 1009 čtverečních metrů moderních maloobchodních ploch. Po loňském otevření přestavěného Prioru do Galerie Moritz se toto číslo zvýšilo na zhruba 1100 čtverečních metrů. Republikový průměr je 882 metrů na tisíc obyvatel. V případě Olomouce tak už lze mluvit o nasyceném trhu. Prodejní centrum Olympia v nedalekém Týnci disponuje plochou 32 tisíc čtverečních metrů, v plánu společnosti je další rozšíření o 5500 metrů. O přístavbě v Olympii uvažovali již v roce 2010, ale kvůli hospodářské recesi ji nakonec odložili. Nákupním centrům na periferii města začala od října tohoto roku konkurovat nová Galerie Šantovka. Ta má nad ostatními nákupními středisky nespornou výhodu ve své dostupnosti bez automobilu, jen s použitím MHD. Plánovaná přístavba V Olympii se ale do konce kalendářního roku nerealizovala. Galerie Šantovka od poloviny října nabídla veřejnosti čtyři patra s 200 obchody, restauracemi, kavárnami, multikinem, bowlingem a multifunkčním sálem. Pro děti vzniklo několik dětských koutků, velké venkovní hřiště a pro akce pod širým nebem multifunkční plocha před nákupní galerií. Šantovka nabídla pro zájemce pronajímatelnou plo-

chu 46 tisíc čtverečních metrů, což ji zařadilo mezi největší tuzemská nákupní centra. Svůj první obchod v tuzemsku zde otevřela luxusní firma La Martina. Správu Galerie Šantovka zajišťuje nadnárodní společnost CBRE, vzniklo zde také zhruba 1500 nových pracovních míst. Nová čtvrť Šantovka bude mít v budoucnosti kromě obchodní galerie i obytné domy a administrativní centrum. Společnost SMC Development investovala do tohoto projektu více než 10 miliard korun.

Farmářské trhy

S nadcházejícím jarem se do Olomouce opět vrátily farmářské trhy. V důsledku rekonstrukce Dolního náměstí se zpočátku konaly na jeho sousedním Horním. Start trhů proběhl v sobotu 30. března a do konce října nabízeli své zboží veřejnosti farmáři a výrobci převážně z Olomouckého kraje. Své místo na olomouckých trzích má již bioprodukce i výrobky oceňované v rámci regionálního značení Haná, Jeseníky nebo Moravská brána, i ty, které získaly ocenění Regionální potravina Olomouckého kraje nebo Výrobek Olomouckého kraje. Po dokončení rekonstrukce Dolního náměstí se Hanácký farmářský trh přesunul po dohodě s vedením města na své původní místo ve spodní části Dolního náměstí. Trhy se v krajské metropoli konají v novodobé historii potřetí. Pořadatelkou trhů a vlastně jejich obnovitelkou v moderní epoše města je Markéta Záleská, v nedávné minulosti kandidátka na post hejtmana (ODS). V květnu se ve městě uskutečnily ještě Olomoucké vinné trhy s nabídkou moravských vín, ale i stánky s holandskými sýry a historickým sklem ze sklárny ve Vrbně pod Pradědem. V samotné Olomouci byl cech vinárníků doložen již pro dobu 13. století, kdy se touto činností mohly zabývat domy s tzv. várečným právem, tedy s licencí na prodej vína a piva. Hlavní organizátorkou Vinného trhu Olomouc byla degustátorka, someliérka a majitelka vinotéky Jana Šubová z Olomouce. Naopak pražskou premiéru měly olomoucké tvarůžky o víkendu 31. května. Tradiční regionální potravina a z ní vyrobené sladké i slané produkty se totiž poprvé představily na populární kulinář-

ské a gurmánské přehlídce Prague Food Festival. Specifická vůně syrečků z Loštic se takto rozvinula s dalšími kuchařskými produkty v Královské zahradě Pražského hradu. Firma A.W.Loštice se festivalu zúčastnila s nabídkou olomouckých syrečků, sýrových moučníků a kremrolí.

Hazard ve městě

Velké emoce a mediální zájem vyvolával v krajské metropoli problém provozování hazardu. Olomouc v počtu hracích zařízení na hlavu totiž překonala např. hlavní město počtem 1098 hracích automatů. Na sto obyvatel města Olomouce tedy připadá jeden hrací automat a podle odhadů je ve městě asi tisícovka patologických hráčů-gamblerů. Návrh obecně závazné vyhlášky o regulaci sázkových her, který projednali v úterý 12.února městští radní a následně zastupitelstvo, počítalo se snížením počtu heren ve městě do začátku roku 2015 zhruba na polovinu, tedy ze stávajících 114 na 57. Radnice se s provozovateli rovněž dohodla na odstranění světelných reklam a instalaci bezpečnostních kamer. Radnici šlo podle náměstka Vlacha (TOP 09) o koncentraci hazardu do menšího počtu větších provozů typu kasin, kde je možná důslednější kontrola. Nová kasina vznikla v Galerii Šantovka a rovněž po přestavbě někdejšího divadla v Hodolanech. Díky novele zákona získala letos olomoucká radnice z odvodů z výherních automatů a loterií navíc přibližně 40 milionů korun, které radní poté rozdělili mezi kulturní, sportovní a sociální organizace. Přestavba někdejšího hodolanského divadla na kasino olomouckou firmou Endl+K se odhaduje na sto milionů korun, vedle kasina vznikne i menší hotel s dvacítkou apartmánů a parkoviště. Kupní smlouva s městem o prodeji budovy za 20 milionů korun byla přes protesty části obyvatel Hodolan podepsána 1.března 2013 po schválení radou a poté zastupitelstvem. O problematice jsme psali podrobněji v příslušné části kroniky. Magistrát se při prodeji zavázal, že žádnou svojí vyhláškou v nejbližších patnácti letech provoz hodolanského kasina neohrozí. Rekonstrukcí objektu na kasino a hotel byla firmou Endl+K pověřen místní Ateliér-r v čele

s architektem Miroslavem Pospíšilem. V centru města zůstaly po uvedených změnách herny na osmi adresách, ze všech však po dohodě s majiteli zmizely reklamní poutače a neony v souvislosti s vyhláškou přijatou v únoru.

Teplo

Koncem května zahájila společnost

Dalkia Česká republika realizaci další etapy přechodu parní tepelné sítě dálkového vytápění na horkovodní v rámci projektu „Snížení emisí z CZT Olomouc Přechod parní větve IV na horkovod.“ Výstavbou uvedeného projektu byla dotčena část města Olomouce v lokalitách Nová Ulice a Olomouc-město. Realizace stavby začala od křižovatky ulic V Hlinkách a Hněvotínská. Nový horkovod bude veden podél ulice Hněvotínská s přípojkou pro areál Fakultní nemocnice Olomouc a pod komunikací I.třídy, přes ulici Foerstrova, podél ulice Štítného směrem k ulici Wolkerova. Následně bude trasa horkovodu podcházet stávajícím kanálem pod ulicí Wolkerova a pokračovat podél ulice Havlíčkova ke křižovatce ulic Havlíčkova a Vídeňská. Za přechodem ulice Wolkerova bude provedena odbočka do ulice Zamenhofova pro napojení Pavilonu A v areálu Výstaviště Flora Olomouc a pro napojení objektů technických služeb města Olomouce na ulici Zamenhofova. Přínosem rozsáhlé stavby bude zvýšení životnosti technického zařízení tepelné sítě systému dálkového vytápění ve městě včetně snížení tepelných ztrát v síti. Hlavním dodavatelem stavby horkovodu byla společnost OL-TRADE za finanční spoluúčasti Evropské unie a Státním fondem životního prostředí ČR.

Hotelové služby

V oblasti hotelových služeb bylo možno zaznamenat v letošním roce finále přestavby někdejšího hotelu Sigma před nádražím ČD na čtyřhvězdičkový hotel Clarion. U toho navíc vyrostlo i kongresové centrum a kancelářské prostory. Hotel získal po přestavbě kapacitu 120 pokojů a restauraci pro více než 400 hostů. S příchodem nového školního roku se ve městě citelně zvýšil zájem veřejnosti o stravování ve školních kuchyních. Zájem o jejich obědy projevili důchodci, maminky na mateřské dovolené i

zaměstnaní lidé. Důvod zájmu byl zřejmě dvojí přijatelná cena jídla (od 50 Kč) a čerstvé suroviny pro jeho přípravu. Zvýšený zájem na některých školách znamenal i to, že další zájemce odmítli. Zájem o stravování zaznamenali i v Olomouci-Hejčíně. Tady je cena jídla stanovena na 71 korun při možnosti výběru ze dvou jídel, také tady je možno odebrat oběd do jídlonosiče za sníženou o 5 korun.

BEA Centrum

Dosavadním posledním článkem v řadě aktivit olomouckého podnikatele Josefa Tesaříka(63) byl objekt s názvem BEA centrum v lokalitě Envelopa. Tady byl v prostoru někdejších kasáren vybudován výškový objekt, do něhož se postupně nastěhovala mateřská firma Tesco SW, Moravská vysoká škola Olomouc (MVŠO) a několik expertních firem. Plochu asi 3000 čtverečních metrů BEA centrum nabídlo k pronájmu dalším subjektům. Firma Tesco SW vznikla v roce 1990 a postupně ve městě vybudovala Regionální centrum Olomouc (RCO 2003), v roce 2005 potom MVŠO. Výstavba BEA centra probíhala na vlastní náklady firmy bez dotací, s pomocí regionálních firem. Kolaudace budovy BEA centra proběhla v březnu 2013 a jejím posláním bude poskytování služeb IT, know-how, coachingu a podpory při čerpání finančních fondů a programů. Firmy budou moci využívat také knihovny Business Information Center a síť laboratoří. Předností BEA centra bude i propojení podnikatelského prostředí s MVŠO a Univerzitou Palackého.

Přehled průmyslových aktivit v Olomouci (2013)

odvětví	název firmy	výrobní program	počet zaměstnanců	export
elektro	AŽD Praha, s.r.o.	zabezpečovací technika pro dopravu	525	ano
elektro	Czech republic Onamba, s.r.o.	kabely a solární systémy	180	ano
elektro	M.L.S.Holice,s.r.o.	točivé stroje	nezjištěno	nezjištěno
strojírenství	ABO VALVE, s.r.o.	výroba armatur	50	ano
strojírenství	Hydrosystem project, a.s.	čerpací stanice	46	ano
strojírenství	ISH ČERPADLA, a.s.	čerpadla a náhradní díly	119	ano
strojírenství	MOPOS, a.s.	potravinářské stroje a linky	80	ano
strojírenství	TOS Olomouc, s.r.o.	obráběcí stroje	125	ano
strojírenství	Obráběcí stroje Olomouc, s.r.o.	stavba strojů	nezjištěno	nezjištěno
potravinářský průmysl	Nutrend D.S., a.s.	potraviny a potravinové doplňky	100	ano
potravinářský průmysl	OLMA, a.s.	mlékárenské výrobky	430	ano
textilní průmysl	DRAPS, s.r.o.	oděvní výroba	82	ano
textilní průmysl	Marie Daubnerová	výroba klobouků	8	ano
ostatní zpracovatelský průmysl	EPAVA OLOMOUC, a.s.	polygrafická výroba	69	ne
ostatní zpracovatelský průmysl	GRAPO, s.r.o.	reklamní činnost	65	ano

ostatní zpracovatelský průmysl	Papírtisk, s.r.o.	polygrafická výroba	29	Ne
ostatní zpracovatelský průmysl	PRESBETON NOVA, s.r.o.	výroba dlažeb a betonových dílů	292	ano
ostatní zpracovatelský průmysl	TEMPISH, s.r.o.	výroba sportovních potřeb	25	ano
ostatní zpracovatelský průmysl	FARMAK, a.s.	farmaceutické produkty	nezjištěno	nezjištěno
informační technologie	Consulting 4U, s.r.o.	automatické zavádění dat	15	ano
informační technologie	TESCO SW, a.s.	dodávky software	155	ano
ostatní výrobní obory	Direct Economy, s.r.o.	daňové poradenství	5	ne
ostatní výrobní obory	Grundfos, s.r.o.	koupě a prodej čerpací techniky	55	ano
ostatní výrobní obory	HOPR GROUP, a.s.	developerská činnost	10	ne
ostatní výrobní obory	KD Transport, s.r.o.	zasílatelská činnost	20	ano
ostatní výrobní obory	Luděk Dorňák	tepelná čerpadla	12	ano
ostatní výrobní obory	Počítačová služba, s.r.o.	vzdělávání dospělých	170	ne
ostatní výrobní obory	STAV-IZOL, s.r.o.	provádění staveb	20	ne
ostatní výrobní obory	Zahrada Olomouc, s.r.o.	projekce a realizace zahrad	86	ano
ostatní výrobní obory	T.S.Bohemia, a.s.	výpočetní technika a elektronika	49	nezjištěno
ostatní výrobní obory	FARDIS CZ, s.r.o.	výroba plastů	40	nezjištěno

ostatní výrobní obory	Senior Flexonics Czech, s.r.o.	výroba hliníkových trubek	37	Ano

Podniky se zahraniční majetkovou účastí v Olomouci (2013)

název podniku	**činnost**	**mateřský stát**	**zahájení výroby v Olomouci**
Smurfit Kappa Olomouc, s.r.o.	zpracování vlnité lepenky	Nizozemí	2004
WEBA Olomouc, a.s.	výroba lisovacích nástrojů	Rakousko	1992
RAF ARMATURY, s.r.o.	výroba vodovodních baterií	Itálie	1999
Koyo Bearing ČR, s.r.o.	výroba ložisek	Japonsko	2001
MAFRA, a.s.	polygrafická činnost	Německo	2001
Nestlé Česko, s.r.o., závod ZORA	výroba čokolády a cukrovinek	Švýcarsko	1992
ProMinent Dosiertechnik CS, s.r.o.	úprava vody	Německo	1992
NOVOTISK, s.r.o.	polygrafická činnost	Rakousko	1993
Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o.	montáž kovových konstrukcí	Nizozemí	1998
Flowserve Czech Republic, s.r.o.	výroba mechanických ucpávek	Nizozemí	2006
Archers Daniels Midland Company	výroba kosmetiky a biopaliv	USA	2009

Přehled velkých obchodních center v Olomouci (2013)

název obchodního centra	**adresa - ulice**
CL TRADE, a.s. (Prior – Galerie Moritz)	8.května
OD TIMPO, s.r.o.	třída Svornosti
SENIMO, a.s.	Pasteurova
Olomouc City	Pražská
Pradera SC Haná Olomouc, a.s. – OC Haná	Kafkova
BILLA, spol. s.r.o.	Dobnerova, 8.května,Jeremiášova,Hynaisova
Globus ČR, k.s.	Pražská
Jednota , spotřební družstvo České Budějovice – Terno	Horní lán
Lidl Česká republika, v.o.s.	Sladovní, Velkomoravská,Lazecká
AHOLD Czech Republic, a.s., supermarket Albert	Foerstrova, Jánského, Kosmonautů, Zikova, třída Svobody
Tesco Stores ČR, a.s.	Kafkova
Hornbach Baumarkt CS, spol. s.r.o.	Rolsberská
BAUMAX ČR, spol. s.r.o.	Holická
Kaufland Česká republika, v.o.s.	Štursova
OBI Česká republika, s.r.o.	Horní lán
Penny Market, s.r.o.	Rooseveltova, Na Střelnici

Kapitola 4

Výstavba
Doprava
Životní prostředí

Realitní trh

Situace na realitním trhu se v roce 2013 se v zásadních rysech podobala té z loňského roku. Pro zájemce o bydlení v krajském městě se jednalo o vcelku příznivou zprávu, neboť ceny většinového spektra realitní nabídky nerostly, naopak stagnovaly nebo klesaly. Investoři stavějící ve městě i regionu ve snaze prodat všechny nově stavěné byty museli v mnoha případech výrazně ukrojit z původních cen, mnohdy až 30 procent. Výrazné slevy se dočkali například zájemci o bydlení v bytovém komplexu Pražská, kde cena třípokojového bytu klesla z původní částky 2,9 milionu až na 2,1 milionu korun, slevy se tedy pohybovaly v uvedeném rozmezí. Ceny šly ve městě dolů také v tzv. Holandské čtvrti, kde holandská investiční společnost CERE staví téměř 130 bytových jednotek. Z nich bylo prodáno do současnosti 62 bytů, vesměs malometrážních. Právě u jednopokojových bytů zde nasadila společnost slevy v průměru kolem 150 tisíc korun, takže ceny těchto bytů se pohybovaly podle velikosti od 950 tisíc do 1,3 milionu korun. Investor dokonce začal uvažovat o rozdělení některých velkých bytů na dva menší, o které je větší zájem. U větších bytů cena naopak mírně vzrostla a investoři jsou ochotni déle čekat, než se byty prodají. První nájemníci ve zmiňované Holandské čtvrti se nastěhovali v závěru kalendářního roku. Vedle ceny je podle názoru realitních makléřů pro zájemce zajímavou nabídkou také to, že celou kupní cenu zaplatí nový majitel až pro ukončení kolaudačního řízení.

Výstavba

Občanská výstavba ve městě ovšem někde narazila na protichůdné zájmy investorů a starousedlíků v lokalitě. Toto se stalo např. v olomoucké městské lokalitě Hejčín, kde vznikla petice proti další výstavbě rodinných domků v ulici Jarmily Glazarové. S výstavbou zde nesouhlasila ani komise městské čtvrti. V petičním výboru, který shromáždil asi 150 podpisů, byl i stávající rektor Univerzity Palackého Miroslav Mašláň. Plán na stavbu osmi rodinných domů v ulici Jarmily Glazarové u Mlýnského potoka vytvořila firma Arpro Ladislava Opletala. Autor projektu

námitky petentů odmítl jako neopodstatněné. Nejžádanější byty v Olomouci mají okolo 60 čtverečních metrů. Cena novostaveb v roce 2012 vycházela průměrně na 35,5 tisíce korun za čtvereční metr, v letošním roce klesla asi o tisíc korun na metr plochy. Ve srovnání s minulými roky se ale změnila situace na trhu, potenciální zájemci o bydlení musí zvažovat své možnosti, případnou ztrátu zaměstnání či jiné omezující faktory. To spolu s určitým převisem nabídky nemovitostí vytváří tlak na jejich ceny. Důvodem, proč cena novostaveb v Olomouci za poslední roky mírně klesla, jsou projekty na výstavbu nového bydlení. Ve městě je to v současnosti šestnáct investorských skupin. Velkým projektem je např. citovaná Holandská čtvrť nad hypermarketem Globus, druhým velkým projektem s vlivem na ceny bytů jsou ulice Jánského a Jeremiášova. Tyto projekty mají nastavený cenový stav a chrlí na trh větší množství bytů. Nový byt 2+kk se na Jánského ulici prodával za 1,57 milionu korun. Výpočtem ceny garsonky v Holandské čtvrti ovšem lze zjistit, že obdobná je cena této v okrajové části Prahy. Kupní síla obyvatel Olomouce je ve srovnání s Prahou samozřejmě nižší, Olomouc je ale krajské město s univerzitou, o které je stále zájem. To je příčina toho, že ceny jsou zde mnohem vyšší než např. ve městech typu Šumperk, Prostějov či Jeseník. Trhu s nemovitostmi se přizpůsobily i bankovní ústavy, úrokové sazby hypoték se dostaly pod tři procenta. Podle olomouckých makléřů budou ceny starších i nových bytů ve městě zhruba stejné i v blízké budoucnosti, v lokalitách s horší dostupností by dokonce mohly ještě klesnout. Celkovou situaci na olomouckém realitním trhu zachycujeme na připojené tabulce v závěru kapitoly.

Územní plán

Do svého třetího dějství vstoupil v letošním roce několikaletý proces přípravy nového územního plánu města. Návrh územního plánu vypracovala na základě schválených pokynů pro zpracování architektonická kancelář Knesl+Kynčl, návrh byl projednán odborem koncepce a rozvoje olomouckého magistrátu a dotčenými

orgány. Změnou proti předchozí etapě konceptu bylo zjednodušení celého systému z původních 176 lokalit na 31 lokalit, tzv. subcenter. Koncept plánu byl zveřejněn v roce 2010, první práce na něm ovšem začaly už v roce 2006. Do 12.března 2013 byl plán zveřejněn v budově magistrátu a bylo možno ho připomínkovat, v aktuální podobě měl plán rozsah 700 stran. Veřejné projednávání plánu bylo stanoveno na 5.března v budově magistrátu na Hynaisově ulici. Ke koncepci územního plánu přišlo z veřejnosti na 900 připomínek. Radní vyšli vstříc např. odpůrcům stavby severního silničního spoje, který měl vést i městskými částmi Lazce, Řepčín a Hejčín. V návrhu zmizelo i uvažované satelitní městečko v Lošově (Zlatý důl). Diskusní panel pro odbornou veřejnost společně s občanským sdružením Za krásnou Olomouc proběhlo ve čtvrtek 7.března ve velkém zasedacím sále magistrátu na Hynaisově ulici. Začátkem roku se objevila mediální diskuse o podobě a roli nového objektu magistrátu na Hynaisově ulici polyfunkčním objektu firmy Namiro. Renomovaný olomoucký architekt Otto Schneider nebo představitel sdružení Za krásnou Olomouc budovu navrženou za spoluautorství někdejšího architekta města Olomouce Staška Žeravy zpochybnili, druhý ze jmenovaných uvedl jako další příklad nevhodného řešení třeba přednádražní prostor či trasování nové tramvajové trati na Nové Sady. Na konci kalendářního roku byla budova Namira již funkční a přestěhovala se sem část odborů magistrátu. Začátkem roku se rozběhla i další velká a několikrát odložená stavby pavilonu A na Výstavišti Flora. Stavbu totiž oddálil spor firem Skanska a Gemo, z nichž první se po prohrané soutěži obrátila na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, ale ten její stížnost odmítl a stavbu pavilonu tak získalo olomoucké Gemo. Během roku byl odstraněn plášť objektu, vyměněna střešní krytina a skleněné obložení. Restaurace na terase byla zrušena, z terasy byla svedena lávka do nové správní budovy, kde bude nově otevřena restaurace pro devadesát osob. Zamenhofova ulice bude ústit do Wolkerovy, kde

vznikne křižovatka a opodál nové parkoviště pro sto aut a autobusů. Rekonstrukce pavilonu A byla časově stanovena na přelom roku 2013 a 2014 a to v objemu asi 210 milionů korun. Koncem března byla zprovozněna jiná velká investice v prostoru přednádraží v podobě kongresového centra CPI Hotels, někdejšího objektu hotelu Sigmia. Společnost provozuje síť hotelů Clarion na území republiky. Na výraznou budovu hotelu zde navázaly po stranách dva administrativní objekty s 6300 čtverečními metry kanceláří a 1100 metry ploch pro obchody a služby. Hlavním nájemcem kancelářských ploch se stala Raiffeisenbank. Hotel byl zprovozněn v září, celková výše investice dosáhla 0,75 miliardy korun. Olomoucké centrum CPI je druhé v pořadí z připravované celostátní sítě hotelů, první bylo otevřeno v roce 2011 v Ústí n.Labem. V architektonické soutěži Stavba roku 2012 se na předních pěti místech umístilo několik zajímavých staveb ve městě. Soutěž je vyhlašována Olomouckým krajem a Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků z oblasti stavebnictví. V kategorii staveb k bydlení a rekreaci se na prvním místě umístil komplex rodinných domů v Arbesově ulici (ateliér Trignis). Kategorii občanské vybavenosti ovládla budova Ústavu molekulární medicíny (Ateliér-r). Kruhový objezd na ulici Dobrovského vyhrál kategorii Dopravních staveb a v katergorii Rekonstrukce a obnova zvítězila přestavba hotelu Arigone v Olomouci.

Šantovka

Koncem dubna se otevřel problém spojený s plánovanou stavbou tzv. Šantovka Tower v blízkosti stejnojmenné budované obchodní galerie. Olomoučtí památkáři z pobočky Národního památkového ústavu (NPÚ) se stavbou věže s plánovanou výškou 75 metrů nesouhlasili s tím, že by došlo k nevratnému poškození panorámatu města a jeho památkově chráněného jádra (MPR Olomouc). Podle vyjádření ředitele NPÚ Olomouc Františka Chupíka je stavba v rozporu s několika dokumenty vydanými Olomouckým krajem nebo ministerstvem kultury. Na straně památkářů bylo i vyjádření Ústavu dějin umění Akademie věd ČR.

Zprávu památkářů z NPÚ vypracoval Rostislav Švácha, historik a teoretik architektury a jeden z iniciátorů protestů proti výškovým stavbám ve sdružení Za krásnou Olomouc. Mluvčí Šantovky Juraj Aláč následně označil stanovisko NPÚ za neodborné a neobjektivní. Budova Šantovka Tower, jejíž projekt byl představen loni v prosinci, by měla mít 22 pater a nákladem 0,4 miliardy korun by měla být postavena společností SMC Development v letech 2014 2015. Svou výškou by se měla stát nejvyšší budovou ve městě. Na podzim rozhodovali ve věci úředníci z magistrátního odboru výstavby a památkáři města a rozhodli se plán výstavby Šantovka Tower podpořit.

Silo

Po několika letech složitých jednání se developerce Bohdaně Hoškové podařilo zakoupit objekt někdejšího sila na Litovelské ulici. Hošková stojí v Olomouci např. i za stavbou hotelu Ibis v areálu bývalé sladovny ve Wokerově ulici. Podle plánu architektky Blanky Zlamalové (*1956) zde v průběhu roku začalo růst budova Silo Tower tedy nástvba administrativní budovy na vrcholu někdejšího nepoužívaného sila z roku 1936. Projekt si vyžádá náklad asi 45 milionů korun a měl by být dokončen v únoru 2014. Pětipatrová nástavba na bývalém silu je ve výšce 20 metrů a dosáhne úrovně 36 metrů, tedy zhruba výšce 15.patra. I přes protesty opozice schválili nakonec olomoučtí zastupitelé v pondělí 22.července prodej historického domu U Zlatého jelena na rohu Horního náměstí společnosti IES Moravia Real podnikatele Ivana Kyselého za 60,25 milionu korun. Záměr o prodeji původně renesančního paláce zveřejnila radnice celkem pětkrát a začínal na částce 120 milionů korun včetně sousedního domu. Kvůli nezájmu investorů byl nakonec palác prodán samostatně jedinému citovanému zájemci za cenu o 6 milionů nižší než znalecký odhad. Již v minulosti prodala olomoucká radnice některé historické objekty v centru města např. Salmův palác, Ditrichštejnský palác, palác Podstatských z Prusinovic či budovu Krajinské lékárny. Podle vedení radnice jsou tyto a jiné prodeje nezbytné, aby město mělo

prostředky na investice realizované s podporou Evropské unie.

Obří zábavní dětský park začala v polovině roku budovat soukromá společnost v Olomouci-Lazcích v objektu bývalého podniku Kovo-dřevo ve Florykově ulici. Centrum dětské zábavy v hodnotě 40 milionů korun na ploše 3500 čtverečních metrů s názvem Zábavný park Krokodýlek by měl vyrůst do jara příštího roku a poskytnout zábavu a relaxaci dětem i jejich rodičům.

Doprava

Na „omlazení" olomouckého tramvajového parku se radnice rozhodla poskytnout částku téměř 99 milionů korun. První dva modernizované vozy typu VarioLFR dodala společnost Pragoimex. Krnovské opravny a strojírny do konce kalendářního roku dodaly DPMO celkem 14 nových nízkopodlažních tramvají typu VarioLF plus/o, které mají dveře po obou stranách. Tento typ tramvají neměl zatím v Olomouci své zastoupení. Tyto tramvaje byly nasazeny na nově budované trati spojující centrum města se sídlištěm Nové Sady a kde se nepočítá se vznikem točny. Na nákup pěti nových autobusů vyčlenila radnice částku 14,5 milionu korun. Dvě modernizované olomoucké tramvaje typu VarioLFR.S vznikly přestavbou staršího typu T3, kterých má DPMO celkem 61. Za jeden modernizovaný vůz zaplatila radnice 16 milionů korun, část této částky bylo uhrazeno z evropské dotace. Celkem tři české firmy se podílely na stavbě nové tramvajové trati na Nové Sady společnost Firesta Fišer Brno, IDS Inženýrské stavby Olomouc a Dopravní stavby Brno. Vítězné trio bylo vybráno z 12 zájemců, jejich nabídka byla na ceně 197 milionů korun. První etapa nové trati vede od tržnice u centra města přes nově vznikající čtvrť Šantovka na křižovatku ulic Rooseveltova a Trnkova při délce 1394 metrů. Tato část trati byla zprovozněna k 15. listopadu a má zlepšit dopravní obslužnost jednoho z nejlidnatějších olomouckých sídlišť. Návštěvu staveniště nové trati provedli v pátek 12.dubna zástupci Švýcarské konfederace Anton Hagen a Patrick Läderach. Na realizaci trati získala Olomouc z Programu švýcarsko-české spolupráce částku 225 milionů korun.

Švýcaři spolufinancovali v republice celkem šest staveb, z nichž olomoucká je svým rozsahem a náklady největší. V budoucnu by trať měla vést až na okraj města do ulice Jižní. Podmínkou pro získání švýcarské dotace bylo, aby trať ročně odbavila alespoň milion cestujících. Mezi centrem a Novými Sady na jihu města bude jezdit linka č. 3 a 5. Trojka jezdila v Olomouci naposled v roce 1996, linka s číslem 5 pak do roku 2006. Trojka bude jezdit přes centrum města, pětka přes třídu Kosmonautů, obě budou obsluhovat železniční nádraží. DPMO se zhruba dva roky potýká s klesajícím počtem přepravovaných osob, v roce 2008 to bylo ročně 61,5 milionu cestujících, v loňském roce to bylo jen 52,7 milionu. V důsledku zdražení jízdného v roce 2011 o 2 koruny se podnik dostal ze ztráty 23 milionů korun (2011) do zisku 1,2 milionu korun (2012). Na úhradu prokazatelné ztráty město poskytlo DPMO dotaci 189,3 milionu korun a částkou 4 milionů korun přispěl také krajský úřad. Zatím v nedohlednu zůstala letos i otázka řešení nového tramvajového depa. Stávající v Sokolské ulici je totiž již dlouho přetíženo, nové tramvaje jsou delší a potřebují více místa. Zúžená komunikace navíc přináší problémy i projíždějícím řidičům. DPMO připravuje výstavbu odstavného parkoviště pro tramvaje na ulici Jeremenkově, ale tento záměr je vázán na rekonstrukci železničního uzlu. Nové tramvajové depo bude stát podle odhadu asi 1,2 miliardy korun. V současnosti používá DPMO náhradní odstavné parkoviště tramvají na konečné zastávce Nová Ulice, kterou pro tento účel oplotil a vybavil kamerovým systémem. Daleko složitěji se vyvíjel projekt modernizace olomouckého železničního uzlu, který chtěla Správa železniční dopravní cesty zahájit již v loňském roce. Proti přidělení zakázky za zhruba tři miliardy korun trojici vítězů tendru společnostem Eurovia, Subterra a Elektrifikace železnic Praha se u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže totiž odvolala neúspěšná dvojice zájemců ve složení OHL ŽS a Alpine Bau. Rekonstrukce olomouckého nádraží je naplánována skutečně velkoryse délka stavby 4,4

km, délka rekonstruovaných kolejí 13km, pět inovovaných nástupišť, oprava podchodu, osm nových mostních objektů, jedno nové nástupiště a téměř půl kilometru protihlukových stěn. V průběhu srpna pak padl verdikt v odvolacím řízení a vítězem tendru se stala dvojice firem OHL ŽS a Alpine Bau.

Lesopark Holice

Plány na vznik olomouckého stohektarového lesoparku na jihu města se dostaly v průběhu roku do časového skluzu. Radnice je sice schválila již v roce 2010, ale nedařilo se dlouho vybrat firmu, která by se pustila do výsadby stromů či setí trávy. Původ myšlenky na vznik lesoparku sahá ovšem až do roku 2008, kdy skupina Olomoučanů předala radnici petici za vznik Holického lesa. V roce 2009 pak vzniklo občanské sdružení pro jeho založení. Plány na tento stohektarový přírodní areál pro sport i relax protkaný sítí stezek pro cyklisty, pěší či bruslaře pak vedení města posvětilo v roce 2010. Na podzim roku 2012 pak město na založení zelených základů lesa získalo klíčovou finanční dotaci a mohlo se tak začít s úpravou terénu. Do prvního výběrového řízení se sice přihlásilo pět firem, ale licenční podmínky splnila nakonec jen jedna, takže výběrové řízení na realizaci projektu v objemu asi 50 milionů korun se vrátilo na začátek. Teprve na podzim se podařilo zajistit všechny administrativní úkony a výsadba Holického lesa tak mohla být zahájena. Na příští rok byla naplánována velká úprava olomouckého rozária mezi Bezručovými sady a třídou 17.listopadu. Ambicí města je vytvořit otevřený prostor, který by sloužil široké veřejnosti. Současným záměrem bylo i otevření tohoto prostoru pro možný průchod, např. od objektu Přírodovědecké fakulty UP do centra města. Studii na úpravu rozária zadala radnice společnosti Výstaviště Flora Olomouc, která rozárium spravuje. Byla rovněž podána žádost na získání dotace z Regionálního operačního programu na první etapu zamýšlené rekonstrukce. Odhadované náklady byly vyčísleny na zhruba 25 milionů korun, možná získaná dotace pak na 20 milionů. Celý projekt rekonstrukce rozária byl rozdělen do tří ná-

Rozárium

vazných etap, ta poslední počítá i s výstavbou kavárny. Nečekaná sněhová nadílka koncem letošního března způsobila značné škody na městské zeleni. Ve Schweitzerově ulici se pod tíhou sněhu zlomily čtyři stromy, v nedobrém stavu byly dřeviny i v jiných částech města. Napadlo totiž až dvacet centimetrů sněhu, který po zvýšení teploty ztěžkl vodou a větve tento nápor nevydržely. Podobná situace vznikla i na ulicích Heyrovského, Kmochově, Tovární či na Nové Ulici. Odbor životního prostředí olomouckého magistrátu nařídil poté i kontrolu porostů v městských sadech a parcích. V témže období došlo v lokalitě michalského stromořadí v Bezručových sadech k plánované „omlazovací" kúře místní zeleně. Odbor životního prostředí zásah dlouhodobě připravoval s tím, že šlo o zásah do zeleně, která již překročila zenit své životnosti. Na uvedeném místě zajistilo město synchronně i novou výsadbu šlo celkem o dvaapadesát stromů, vesměs javorů, klenů a jedné vrby. Letošní jedenáctý ročník soutěže vyhlašované ministerstvem životního prostředí ČR přinesl Olomouci zasloužený úspěch. V prestižní kategorii staveb s ekologickým přínosem byl vybrán jako vítězný projekt Obnova zeleně, mobiliáře a cestní sítě v olomouckých sadech. Samotná realizace uvedeného oceněného záměru trvala prostřednictvím několika stavebních firem od března roku 2010 až do května loňského roku v celkovém nákladu přes 125 milionů korun. Částkou zhruba 56 milionů přispěl na vítězný projekt Regionální operační program Střední Morava.

Městská zeleň

Vstup technického pokroku zaznamenala v poslední době i olomoucká městská zeleň a péče o ni. Toto lze názorně doložit na příkladě Dolního náměstí, kde se po rekonstrukci objevily nově vysazené akáty-trnovníky. Devatenáct nově vysazených stromů s průměrem kmene okolo dvaceti centimetrů bylo usazeno do podzemních samostatných nádob, které byly položeny pod chodník. Každý z těchto akátů má přitom vlastní závlahový systém řízený automatem, který dovede vyhodnotit aktuální spotřebu vody. Na údržbu a inovaci své zeleně vydává Olomouc ročně částky řádově

desítek milionů korun. Většinu nákladů na péči o travnaté plochy, květinovou výzdobu, stromy, keře či skleníky s exotickými rostlinami hradí radnice prostřednictvím své příspěvkové organizace Technické služby města Olomouce, která pečuje o 250 hektraů zelených ploch v letošním roce se citovaná částka dostala na hodnotu 43 milionů korun.

Pitná voda

V otázce zásobování města pitnou vodou se do budoucna Olomouc zřejmě nemusí obávat. Podle odhadu odborníků má město před sebou nejméně dvacet let klidného odběru z lokálních podzemních zdrojů. Podle vyjádření společnosti Moravská vodárenská by zásobování města nemělo být ohroženo ani v případě dlouhotrvajícího sucha. Město Olomouc je zásobováno vodou pouze z podzemních zdrojů. Pitná voda z pramenů u Litovle a Senice na Hané díky vysoké kvalitě nemusí být nákladně upravována. Do města proudí voda také z bližších pramenišť Přovice, Březová, Štěpánov, Moravská Huzová, Chomoutov a Černovír. Celková vydatnost těchto zdrojů je zhruba 680 litrů za sekundu. Spotřeba pitné vody má dlouhodobě sestupnou tendenci, zejména to bylo po roce 1990. Úprava podzemních vod je méně finančně náročná než povrchové vody. Na úpravnách v Příkazích a Olomouci-Černovíře je z vody odstraňován agresivní kysličník uhličitý, železo a mangan. Kysličník má korozivní účinky a u železa a manganu je hodnota snižována na úroveň danou platnou vyhláškou.

Aquapark

Začátkem února bylo mediálně zveřejněno, že olomoucký magistrát navýšil svůj podíl ve společnosti Aquapark Olomouc z 45 na 85 procent ve formě akcií. Absolutním vlastníkem vodního parku se město stane v roce 2017, již v současnosti obsadilo většinu míst ve správních orgánech společnosti. Nově byl obsazen v březnu post předsedy představenstva společnosti. Podle akcionářské smlouvy mělo město odkoupit čtyřicetiprocentní podíl od firmy Tecprom za 138 milionů korun v průběhu loňského podzimu, po dohodě obou stran se odkup rozdělil na dvě části a druhá fáze proběhla v lednu 2013. V příštím roce chce radnice odkou-

pit dalších 10 procent akcií a posledních 5 procent v roce 2017. V průběhu loňského roku navštívilo aquapark více než 180 tisíc lidí, ale přesto společnost zaznamenala prodělek téměř 27 milionů korun. Aquapark byl zprovozněn v roce 2009 přes kritické stanovisko části olomoucké veřejnosti. Aquapark je vzdor klesající návštěvnosti stále druhou nejnavštěvovanější atrakcí v Olomouckém kraji, když dlouhodobě je na prvním místě Zoologická zahrada na Svatém Kopečku. Od založení společnosti v roce 2009 vykázal aquapark celkovou ztrátu 73 milionů korun. V roce 2011 platila olomoucká radnice aquaparku služnou dotaci ve výši zhruba 30 milionů korun, které společnost použila na provoz a splátky investičního úvěru. V roce 2012 bylo služné zvýšeno na 45 milionů korun s tím, že do roku 2026 by měl být úvěr splacen. Podle odhadu náměstka primátora Ivo Vlacha (TOP09) by se olomoucký aquapark měl dostat do zisku v letech 2016 až 2017. Aquapark nechala v lokalitě Pod Vlachovým vybudovat radnice se sdružením soukromých firem Atzwanger, Gemo a Skanska. Majoritním akcionářem firmy Aquapark Olomouc byla do loňského roku jmenovaná společnost Tecprom s 55% akcií. V souvislosti se stavbou galerie Šantovka byla provedena i rekonstrukce někdejšího jezu na Mlýnském potoce u sokolovny. Jez byl v roce 1945 zasažen leteckou pumou a poškozen, v roce 1997 ho protrhla tehdejší povodeň. Město vykoupilo zchátralý jez od soukromého vlastníka za 100 tisíc korun a nákladem asi 10 milionů korun zde vznikl tzv. balvanitý skluz. Došlo ke změně vodního režimu v lokalitě tak, že část vody Mlýnského potoka se vrátila do někdejšího ramene Domovina, v němž přestala přirozeně proudit v roce 1989, kdy zde ukončila činnost malá vodní elektrárna. Stojatá voda v létě zahnívala a vyvolávala kritické hlasy obyvatel. Balvanitý skluz umožňuje kromě obnovení průtoku na Domovinu i migraci ryb a vodních živočichů po i proti proudu. Mlýnský potok je vedlejším pravým ramenem řeky Moravy v celkové délce asi 30 km a zpět do Moravy se vlévá v Olomouci. Podle ekologů v něm žije v úseku

ZOO

jezu asi jedenáct druhů ryb. V roce 2015 budou odborníci zkoumat vliv tohoto vodního díla na vodní tok a život v něm, počítá se i se vznikem protipovodňových úprav před soutokem Mlýnského potoka s hlavním tokem řeky Moravy. Zhruba do září byly v jižní části města provedeny rozsáhlé úpravy toku Moravy tak, aby bylo její okolí chráněno proti dvousetleté vodě tedy průtoku až 650 kubíků za vteřinu. Do tohoto termínu bylo připraveno přibližně 60% plánovaných úprav chránících oblast Nemilan a Slavonína. Za více než 300 milionů korun byly podél toku řeky vybudovány dva metry vysoké hráze a v řece se objevil po zdvojení koryta asi 350 metrů dlouhý ostrov. V příštím roce by měly být zahájeny práce na úpravě koryta Moravy v centru města v oblasti mezi Bristolem a Masarykovou třídou, v letech 2017 a 2018 potom zbývající severní část města. Součástí opatření proti povodním je i digitální povodňový plán, který je napojen na celorepublikový. Na pravém břehu Moravy vznikla cyklostezka, její průchod pod mostem přes Velkomoravskou byl snížen, aby byla zajištěna bezpečnost cyklistů. Celkové náklady na ochranu města před povodní rozsahu roku 1997 jsou odhadovány na částku 800 milionů korun. Na větší příval vody nad 650 kubíků za vteřinu už ovšem není možné město ochránit, neexistuje technické řešení.

Cyklostezky

V sobotu 1.června se otevřely brány venkovního areálu plaveckého stadionu po rozsáhlé modernizaci ve výši 46 milionů korun. Na návštěvníky čekaly dva nové bazény, hřiště na plážový volejbal, nový mobiliář a řada atrakcí. Staré hliníkové vany bazénů byly nahrazeny novými z antikorové oceli. Původní byla poškozena při povodni v roce 1997. Trávník koupaliště bude rosen moderní zavlažovací systém. Částka 14 milionů korun byla na renovaci koupaliště získána z evropských zdrojů. Cena vstupného do olomouckého aquaparku byla i v letošním roce stanovena na 160 korun. V době letních prázdnin zde opět probíhala miniškolka s výukou plavání. Po uplynutí plavecké sezóny na začátku září bylo možno bilancovat její výsledky. Ty byly potěšující

Koupaliště

v loňském roce přišlo do olomouckého plaveckého stadionu 26 330 lidí, letos se jejich počet zvýšil na 46 080. Plánovaná odstávka pitné vody proběhla v úterý a středu 9. a 10.července v oblasti sídlišť Povel a Nové Sady. Odstávka se dotkla zhruba 30 tisíc Olomoučanů, pro něž byla zajištěna náhradní dodávka vody pomocí cisteren. Důvodem přerušení dodávky vody byla výměna šoupěte ve vodovodním řadu s průměrem 600 milimetrů. Ke kuriozním „souboji" obyvatel Nemilan s bobry došlo v letních měsících, kdy bobří rodina vystavěla na potoce Nemilanka asi 120 cm vysokou hráz, která zvedla její hladinu tak, že došlo k zatopení přilehlých sklepů. Vzhledem k tomu, že bobr evropský je přísně chráněným živočichem, musel věc řešit krajský úřad poskytnutím výjimky a předběžným opatřením, jehož výsledkem bylo snížení hráze o polovinu. Toto řešení bylo samozřejmě dočasné, neboť bobři jsou v krátkém čase schopni obnovit hráz v původní výši. Jediným řešením je vložení plastových trubek do hráze, které zajistí stálý průtok vody. Toto řešení se osvědčilo např. v Německu. Bobr evropský je chráněn českou, evropskou a mezinárodní legislativou.

Město Olomouc ochromila ledovka koncem ledna. V posledním lednovém týdnu musela znovu zasahovat vozidla Technických služeb a solit kluzké chodníky. Současná legislativa ukládá tuto povinnost městu na jeho majetku. Minulou zimu se odškodného po zranění domáhalo šest Olomoučanů. Došlo i k většímu počtu dopravních nehod. První stížnosti po pádu na kluzkém chodníku v letošním roce pak musela radnice řešit na začátku února, kdy se zranili dva lidé, další dva nahlásili škodu na automobilu při jízdě Schweitzerovou ulicí. S místem pro vybudování spalovny počítá i návrh nového územního plánu Olomouce. Rezerva pro ni je vyčleněna v místní části Holice. Hnutí Duha proti záměru protestovalo a iniciovalo sběr protestních podpisů. Své připomínky vyjádřili ekologičtí aktivisté i vůči územnímu plánu města, poukazovali zejména na zatím malé využívání brownfields na úkor záboru zemědělské půdy.

EDO 2013

Od 19.dubna do 1.května probíhaly ve městě aktivity spojené s 23.ročníkem Ekologických dnů Olomouc (EDO). Besed ve městě se zúčastnila řada odborníků z mnoha odvětví biolog Zdeněk Neubauer, přírodovědec Stanislav Komárek, filozof Václav Bělohradský, sociolog Jan Keller a mnoho dalších. EDO opět pořádá agentura Sluňákov v čele s Michalem Bartošem. V sobotu 20.dubna proběhl na Svatém Kopečku Den Země v tamní zoologické zahradě. Vyvrcholením EDO 2013 byl opět tradiční ekojarmark 1.května na Horním náměstí. Ve středu 17.dubna zasahovali hasiči ve čtvrti Nemilany, kde došlo ke kontaminaci místního potoka zapáchající chemikálií. Byla použita norná stěna a zjištěn původce znečištění. Naštěstí se v tomto případě nejednalo o závadnou látku. Negativní připomínky ze strany obyvatel provázely i letos provoz motokrosové dráhy v Nemilanech, kde se objevily stížnosti na její hlučnost. Na radnici se dostaly i petice protestujících, ozvali se ale i zastánci dráhy. Podobný stav vyvolával i provoz sběrny kovošrotu ve čtvrti Chválkovice, kde byl kritizován také nadměrný hluk v důsledku provozu. Kovošrot v Chválkovicích byl vybudován již v 70.letech a bylo konstatováno tehdejší porušení hygienických předpisů. Olomouc se stala vítězem v celostátní soutěži na poli třídění komunálního odpadu O křišťálovou popelnici. Do soutěže se zapojilo 6000 měst a obcí. Cílené třídění odpadu ve městě je možné datovat do roku 1996. Koncem srpna začala dlouho odkládaná demolice zchátralého pavilonu D v Bezručových sadech. Při demolici museli dělníci používat ochranné kombinézy pro předpokládaný výskyt azbestu. Na místo bývalého pavilonu bylo poté navezeno 350 tun zeminy a založen trávník. Už loni v srpnu nechalo město postavit devět podzemních kontejnerů na odpad. Od této doby se v nich shromáždilo osm tun papíru, pět tun skla a tři tuny plastů. Kontejnery byly umístěny v ulicích Laffayetova, Pavelčákova a třídě Svobody. Umístění kontejneru na Dolním náměstí odmítli památkáři. Po umístění fotopastí před vstupem do sběrného dvora se do nich v průběhu června „chy-

tili“ první hříšníci. Kamery zachytily poznávací značky dvou aut, jejichž řidiči nasypali odpad v mimopracovní době přímo před bránu dvora. Za založení černé skládky je udělována pokuta od odboru životního prostředí olomouckého magistrátu.

Kapitola 5

Politika
Kultura
Společnost

Volba prezidenta

Politická scéna statutárního města v roce 2013 byla podřízena dvěma klíčovým událostem roku, kterými byla prezidentská volba a posléze předčasné volby do českého parlamentu. V obou případech šlo o politické akty týkající se drtivé většiny obyvatel města a vyvíjející se v kontextu s celostátní politickou scénou. V průběhu roku se ovšem již zcela otevřeně dostavila i další souvislost s blízkou budoucností v příštím kalendářním roce, který bude rokem „supervolebním" dojde k nové politické konstelaci na olomoucké radnici. Na tuto novou situaci se stávající politické subjekty již bezpochyby začaly připravovat ať viditelně či poněkud zastřeněji. Nebylo už žádným tajemstvím, že sociální demokraté ve městě už mají víceméně jasno v eventuálních postech ve vedení města, ve známost vešla i jména několika možných vedoucích příslušných odborů magistrátu pro příští volební období. Vzhledem k nástupu nových a stagnaci či pádu některých „starých" politických stran či hnutí je ovšem skutečný obraz výsledků volebního střetu v následujícím roce méně zřetelný opravdovou realitu nakonec ukáže i v tomto případě čas.

Hejtmanství

Samotný začátek roku se na veřejné scéně objevil jistý fenomén stojící za zmínku v krajské radě se ocitli dva radní spojovaní s levicovou KSČM, náměstek sociálně demokratického hejtmana Michal Symerský (KSČM) a jeho kolega Zdeněk Švec (bezp.), nominovaný KSČM na post náměstka pro školství. V rámci tzv. Palachova týdne se v některých krajských městech včetně Olomouce odehrály demonstrace proti zástupcům komunistů v krajských radách. V pondělí 14.ledna se na Horním náměstí sešlo asi padesát lidí, aby v této věci vyjádřili svůj nesouhlasný názor. Mítinku se zúčastnila Zdena Mašínová, občanský aktivista Ziggy Horváth či někdejší disident a exdůstojník BIS Vladimír Hučín. Proti obsazení funkce náměstka hejtmana pro školství kandidátem navrženým KSČM vznikla krátce předtím na Filozofické fakultě UP Olomouc petice připravená na katedře historie Jaroslavem Millerem. Jistým pokračováním této diskuze pak byla i únorová be-

seda o působení komunistů v českém politickém systému, která se za účasti asi stovky lidí sešla 26.února ve Vlastivědném muzeu. Mezi účastníky a debatéry byli např. hejtman Jiří Rozbořil (ČSSD), který besedu inicioval, poslanec a krajský lídr komunistů Alexander Černý, náměstek hejtmana Zdeněk Švec (bezp.), politolog Tomáš Jarmar či ředitel archivu olomoucké univerzity Pavel Urbášek. Akci pořádala Masarykova demokratická akademie. Olomoucké tvarůžky vstoupily do politiky města a regionu v letošním roce hned dvakrát. Poprvé to bylo při návštěvě prezidentského kandidáta Karla Schwarzenberga v neděli 20.ledna, když o nich hovořil moderátor besedy exrektor UP Josef Jařab s tím, že jsou olomoucké a vyráběné v Lošticích. Kníže Schwarzenberg reagoval tím, že jako Jihočech se necítí oprávněn do tohoto regionálního problému vstupovat. Kandidát na prezidenta měl ve městě tiskovou konferenci, debatu se studenty univerzity, setkání s občany v RCO a na závěr dne účast na koncertu pořádaném jako součást projektu Noc s Karlem. Ohlas publika při besedě vzbudila i jeho narážka na známou olomouckou kauzu autobusového řidiče Smetany s tím, že knížeti by údajně tykadla nevadila. V prvním kole prezidentské volby dostal Schwarzenberg od Olomoučanů 27,04% hlasů při účasti 60,07% voličů, v kole druhém pak 48,37% hlasů při účasti 59,42% voličů. V prvním kole kníže vyhrál, ve druhém kole vyhrál jeho protivník Miloš Zeman. Tvarůžky se podruhé dostaly do „vysoké politiky“ za necelé dva měsíce, kdy již bylo o prezidentovi rozhodnuto a i lidé z Olomouce odjeli do Prahy na setkání s novou hlavou státu. V pátek 8.března to byli arcibiskup olomoucký Jan Graubner, který cerebroval místo kardinála Dominika Duky slavnostní mši v kapli sv. Václava a olomoucký lídr strany Zemanovců a Zemanův přítel Radek Augustin spolu s primátorem Olomouce Martinem Novotným (ODS). Ve středu 13.března pak do Prahy odjel olomoucký hejtman Jiří Rozbořil (ČSSD), který byl s ostatními hejtmany pozván na oběd s prezidentem. Jako regionální dar hejtmana

Celostátní politika

tehdy přišly na řadu zmiňované tvarůžky se speciálem z litovelského pivovaru. K přenosu pražské politiky do Olomouce došlo i koncem dubna, kdy se před olomouckým orlojem sešlo shromáždění, které si dalo za cíl seznámit přítomné s aktuální situací v Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR). Shromáždění organizovali někdejší disidenti a chartisté. O den později se ve městě odehrály akce spojené s 1.májem mítinky sociálních demokratů a komunistů a také již tradiční Ekojarmark. Socialisté se sešli ve Smetanových sadech, komunisté na zahradě restaurace ve Slavoníně. Ekojarmark nabídl výrobky lidových řemesel, hudební vystoupení a poprvé byla před radnicí vztyčena májka a umístěn kvetoucí strom pro polibek zamilovaných. V červnu se politika začala odvíjet v opačném gardu.

Prezident ve městě

Nový prezident Miloš Zeman navštívil v sobotu 8.června Olomouc. Zúčastnil se sjezdu KDU-ČSL, poté následovala oficiální setkání se zástupci města. Prezident vystoupil v NH Hotelu na sjezdu lidovců a blahopřál své prezidentské protikandidátce Zuzaně Roithové a novému poslanci Janu Kasalovi, rovněž i novému lidoveckému šéfovi Pavlu Bělobrádkovi. Po vystoupení na sjezdu lidovců pokračoval prezidentův program setkáním s primátorem, hejtmanem a arcibiskupem. Navštívil i Vlastivědné muzeum v doprovodu jeho ředitele Břetislava Holáska. Přírodní živel voda prověřil letos v létě vlastnosti a sílu ještě jednoho rodilého Olomoučana ve vysoké politice pražského primátora Tomáše Hudečka (34, TOP09). V minulosti absolvoval hejčínské gymnázium a přírodovědeckou fakultu, v Praze se trvale usadil v roce 2002 a působil jako pedagog na Karlově univerzitě. Olomoučané si ho pamatují jako úspěšného tanečníka a účastníka tanečních soutěží, této činnosti podle svého vyjádření zanechal v soutěžní podobě v roce 2005. V červnu 2009 vstoupil do TOP09, v roce 2010 se stal pražským zastupitelem a v roce následujícím 1.náměstkem primátora. Od 20.června letošního roku se Hudeček stal pražským primátorem. Letní hlasování o rozpuštění sněmovny roz-

dělilo názorově olomoucké politiky, kteří zároveň jako poslanci seděli v parlamentu procházejícím vleklou krizí. Opoziční politikové na levici vesměs podpořili variantu rozpuštění sněmovny a následné předčasné volby. Tohoto názoru byl např. Alexander Černý (KSČM) či Roman Váňa a Jiří Zemánek (ČSSD). Naopak Dagmar Navrátilová (LIDEM) označila stávající sněmovnu jako akceschopnou a podpořila nominaci Miroslavy Němcové (ODS) na premiérku. Stejného názoru byl i poslanec TOP09 Bořivoj Šarapatka, který věřil na schopnost 101 stávajících poslanců koalice krizi vyřešit. Jak je zřejmé z dalšího vývoje, český parlament skončil rozpuštěním, vznikla nová vláda premiéra Rusnoka a strany se začaly horečně připravovat na předčasné volby. Situaci bylo možno lapidárně označit sociální demokraté chtěli vyhrát, občanští demokraté přežít. Do tohoto dilematu navíc vstoupily i další politické subjekty přežít chtěla i strana TOP09, o politický comeback se nakonec úspěšně pokusili i lidovci, spoluvládnoucí v místní olomoucké radniční koalici osobou náměstka Ladislava Šnevajse. V polovině srpna se poprvé začalo mluvit o nominaci primátora Martina Novotného do sněmovny za ODS. Za favorita jej označil např. místopředseda regionálního sdružení ODS Petr Procházka. Lídrem komunistů se opětovně stal Alexander Černý, sociální demokraté postavili do čela poslance Romana Váňu. Koncem srpna si jednotlivé strany a hnutí začaly rezervovat náměstí na své volební mítinky. O Horní náměstí projevili zájem zástupci ČSSD,TOP09, ODS a ANO. Lidovci rozjeli billboardy a kontaktní kampaň. Za favorita voleb byli koncem srpna vyhlašováni sociální demokraté, kterým tehdejší průzkumy přisuzovaly kolem 30% hlasů. Obyvatelka Olomouce vstoupila do politického vývoje i ve straně LIDEM, když její dosavadní předsedkyně Karolína Peak rezignovala na svou funkci. Na konci prvního srpnového týdne ji nahradila Dagmar Navrátilová, zvolená do sněmovny za Olomoucký kraj. Výše jsme se zmiňovali o snaze KDU-ČSL o politický návrat. Tomuto trendu tak odpovídala i

Primátor

snaha strany o personální obměnu v centru i regionech.

Lidovci

Olomoucký kraj vytvořil koncem května nové regionální vedení v čele se soukromým zemědělcem, krajským zastupitelem a prvním místopředsedou KDU-ČSL Marianem Jurečkou (32). Ten ve funkci vystřídal bývalého náměstka hejtmana Pavla Horáka Místopředsedy krajské organizace KDU-ČSL byli zvoleni místostarosta Velké Bystřice Ivo Slavotínek a ředitel církevního gymnázia v Prostějově Jaroslav Fidrmuc. Staronovým předsedou lidovců byl na sobotním sjezdu strany v Olomouci 8.června zvolen Pavel Bělobrádek, druhým mužem strany se stal Jurečka. Na kandidátní listině strany do voleb se za lídrem Jurečkou umístil náměstek olomouckého primátora za KDU-ČSL Ladislav Šnevajs. Olomoucká Občanská demokratická strana personifikovaná primátorem města Martinem Novotným překročila svůj regionální rozměr v okamžiku, kdy před dvěma lety jmenovaný obhájil post primátora v situaci, kdy on a jeho straničtí kolegové vedli jen malou část z krajských měst republiky. O dva roky později, když Novotný usiloval o místo v širším vedení strany, musel svést boj s exministrem Ivanem Langerem, taktéž Olomoučanem, jehož naopak voliči v posledních sněmovních volbách vykroužkovali z kandidátky. Primátor se nakonec do užšího vedení ODS dostal z pozice náhradníka.Situaci ve své straně mediálně označil za krizovou a připustil i možnost změny stanov strany. Regionální sněm ODS v Olomouckém kraji se konal ve čtvrtek 11.dubna a zvolil do čela krajské organizace stávajícího předsedu Roberta Knoblocha, který byl ve funkci od roku 2011. Sněm vybral i čtveřici místopředsedů, mezi kterými byl i primátor Novotný. Hostem regionálního sněmu byl 1.místopředseda ODS a ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba. Kuba rovněž mohl počítat s podporou Hanáků při případné nominaci do funkce premiéra. Složitější byl pohled politiků ODS v regionu na osobu někdejšího zakladatele strany a exprezidenta Václava Klause. Ten také v roce 1991 v olomoucké Sigmii stranu zakládal. Například šéf olomoucké or-

ganizace ODS Knobloch by si spolupráci s Klausem přál, primátor Olomouce Martin Novotný naopak roli exprezidenta jako zachránce strany nevidí. Olomoucký politolog Pavel Šaradín odhaduje počet „skalních" přívržencu Václava Klause v současné ODS na 5%. Po svém úspěšném zvolení do parlamentu prohlásil primátor Martin Novotný, že post na olomoucké radnici opustí a označil výkon obou funkcí současně za nespojitelné s tím, že chce jako primátor města dotáhnout do konce otázku rozpočtu a vést jednání v rámci koalice na radnici o svém nástupci. Do konce kalendářního roku 2013 zůstal Novotný jako poslanec i ve funkci primátora. V pravidelném průzkumu oblíbenosti hejtmanů skončil v červenci olomoucký Jiří Rozbořil (ČSSD) na šestém místě ze čtrnácti. Ještě před dvěma měsíci byl přitom poslední. V Olomouckém kraji se do průzkumu zapojilo 1600 osob od 18 do 69 let. Nejlépe hodnoceným hejtmanem se podle závěru průzkumu stal liberecký hejtman Martin Půta. Olomoucký rodák Tomáš Hudeček (TOP09), od června 2013 primátor Prahy, obsadil poslední místo v žebříčku čtrnácti českých krajů. Miloš Zeman jako nově zvolený prezident přitáhl do své Strany práv občanů Zemanovci (SPOZ) v průběhu roku nové zájemce. Nárůst členské základny pozitivně hodnotil i šéf krajské organizace SPOZ Radek Augustin. Už v únoru 2013 vykazovala SPOZ v kraji 121 členů v devíti místních organizacích, v srpnu počet stoupl na 150. V celé republice byl počet členů SPOZ vyčíslen na 2900. Politology tento vývoj nepřekvapil, shodli se na tom, že se jednalo o obdobný efekt, který v minulosti prožily Věci veřejné. Místopředseda SPOZ a jejich šéf v Olomouckém kraji Radek Augustin zamířil v létě po vzniku kabinetu Jiřího Rusnoka do vedení Úřadu vlády. Ve středu 24.července o tom rozhodla vláda a premiér Augustina jmenoval na místo stávajícího Lubomíra Poula. Ten byl zadržen policií v souvislosti s kauzou Jany Nagyové. Radek Augustin (*1977) byl původně členem Mladých sociálních demokratů, v roce 2010 vstoupil do SPOZ, kterou vlastně spo-

Hejtman

SPOZ

luzakládal. Ještě jako sociální demokrat opakovaně navštěvoval s dalším Olomoučanem Petrem Vejborem Zemana na Vysočině. V uvedeném roce byl Augustin lídrem SPOZ v parlamentních volbách, v nichž strana neuspěla, v roce 2012 se situace opakovala v krajských volbách, v nichž SPOZ získala jen 3,30% hlasů a do krajského zastupitelstva se nedostala. Radek Augustin pracoval téměř deset let na krajském úřadu v Olomouci jako manažer, po příchodu na Úřad vlády pozastavil své členství ve straně. V mimořádných volbách roku 2013 Augustin kandidoval do parlamentu, ale SPOZ ve volbách propadla.

Hnutí ANO

Volebním lídrem hnutí ANO 2011 za Olomoucký kraj se v pátek 6.září stal manažer Agrofertu Jaroslav Faltýnek. Jeho jméno a tvář se od léta začala objevovat na množství billboardů ve městě i okolí. Už v dubnu letošního roku se hnutí ANO prezentovalo na veřejné ideové konferenci v olomouckém NH Hotelu. V té době mělo hnutí zhruba 700 členů a 200 čekatelů a zahájilo přípravu na volby. Hlavním řečníkem na konferenci byl lídr hnutí a majitel Agrofertu Andrej Babiš se svou vizí funkčního a levnějšího státu. Babišovo hnutí se účastnilo na podzim 2012 senátních voleb, ale nikdo z kandidátů neuspěl. Majetek Andreje Babiše odhadl americký časopis Forbes na dvě miliardy dolarů. Zcela jiná situace nastala po předčasných parlamentních volbách, kdy se Babišovo hnutí stalo druhým nejsilnějším politickým subjektem na české politické scéně a na přelomu kalendářního roku se stalo jedním ze tří partnerů nově vzniklé vládní koalice ve složení ČSSD- ANO2011-KDU-ČSL.

Sport

Síť cyklostezek ve městě a nejbližším okolí se na jaře (duben) rozrostla o další trasu v délce více než dva kilometry. Po slavnostním otevření mohou teď cyklisté vyjet na novou spojnici olomoucké městské části Černovír a nedaleké obce Hlušovice. Náklady na zbudování cyklostezky přesáhly částku 6 milionů korun. Nový úsek začíná u nadjezdu přes železniční trať Olomouc-Zábřeh. Na jaře letošního roku začal ožívat nový jezdecký areál

v městské části Lazce. Lze zde ustájit čtyřicet koní, k dispozici je padesát závodních boxů, tribuna pro tisíc diváků a restaurace pro tři stovky lidí. Myšlenka postavit vedle nového baseballového hřiště jezdecký areál se zázemím se zrodila asi před sedmi roky. Město poté dalo k dispozici pozemky, celková hodnota projektu se vyšplhala na 110 milionů korun. V areálu Equine Sport Center se mohou konat špičkové parkurové seriály Evropy i skokové poháry. Jezdectví má konec konců v Lazcích svou mnohaletou tradici. Fotbalový klub Holice se z finančních důvodů vzdal účasti ve druhé lize a přihlásil se jen do MSFL. Podle klíčové osobnosti klubu a předsedy představenstva 1.HFK Olomouc Vladimíra Dostála k naplnění druholigového rozpočtu nakonec chyběly zhruba čtyři miliony korun. Do další sezóny šel klub s rozpočtem 8,5 milionu korun. Z užšího spojení HFK s ligovou Sigmou nakonec sešlo. Loni skončil HFK jako nováček ve 2.lize na třetím místě. Na lavičce také skončil úspěšný trenér Oldřich Machala, který tým dovedl k postupu ze třetí do druhé ligy. Novým koučem se stal Jiří Derco, dosud trenér juniorky olomoucké Sigmy. Mistrovství Evropy v silniční cyklistice do 23 let provázely hromadné pády u Lošova. Závod se jel v sobotu 20.července, český reprezentant Petr Vakoč nakonec ve sprintu vybojoval evropské stříbro. Ženská reprezentantka Denisa Bartošová se zpočátku držela v první desítce, v závěru ale se silami skončila a spadla až na příčku č. 48. Evidentně největší masovou sportovní událostí letošního roku ve městě byl červnový půlmaratón. Závod má ve městě masovou podporu veřejnosti a účast se dostala na úroveň tisíců běžců v mezinárodní sestavě. Letošní čtvrtý ročník závodu byl ve znamení tří a půl tisíce účastníků a prolomení ženského rekordu trati. Závod se běžel v sobotu 22.června večer, i tak bylo ještě velmi teplo. Trasa vedla historickou částí města i městskými parky. Závod má v současnosti již stříbrnou známku podle kritérií IAAF, Olomouc je spolu s americkým městem Albany nejmenším městem na světě, které touto známkou disponuje. Nejlepší

českou běžkyní se stala Petra Kamínková s časem 1:19:00 (celkově na devátém místě v kategorii žen), nejrychlejším Čechem se stal Jiří Homoláč s časem 1:08:36 (celkově na devátém místě v kategorii muži). Tradičně se na nejvyšší stupínky dostali běžci a běžkyně z afrického kontinentu. Mužský vítěz z Keni Henry Kiplagat doběhl první v čase 1:03:00 a ženskou vítězkou se stala Betelhem Moges z Etiopie s časem 1:10:38. Kiplagatův letošní čas byl zhruba o dvě minuty horší než zatímní rekord Dawita Abdulahiho. Na vítěze čekala finanční prémie 2500 eur a tatáž suma i na etiopskou vítězku. Koncem června vyhrála olomoucká trojice kajakářů Tomáš Slovák, Richard Hála a Karel Slepica mistrovství světa ve sjezdu na divoké vodě. Ve středu 24.června se přišli se svými zlatými medailemi pochlubit primátorovi města Martinu Novotnému (ODS). Závod se jel ve Slovinsku, v debatě na radnici se hovořilo i o zatím neuskutečněném snu olomouckých vodáků umělém kanálu. Nejlepší čeští a slovenští výškaři, které ještě doplnil Polák Piotr Sleboda se sešli v úterý 10.září na olomouckém Horním náměstí na Grundfos Hanácké laťce. Osmý ročník oblíbené exhibice ve skoku vysokém popáté v řadě vyhrál olympionik Jaroslav Bába, stačil mu k tomu výkon 219 centimetrů. Jako druhý skončil zmiňovaný Polák Sleboda s 216 centimetry. Pro devětadvacetiletého vítěze byla Olomouc posledním závodem sezóny. Z olomouckých závodníků skončil na sedmém místě za 205 centimetrů Marek Navrátil, o tři příčky níž byl za rovné dva metry Dalibor Hon.

Sigma Olomouc

Od začátku kalendářního roku probíhal ve vedení fotbalové Sigmy Olomouc zásadní proces změn. Spouštěcím mechanismem byly nesporně aféry v nedávné minulosti, jednak spojené s údajnou korupcí v zápase s Bohemians, o které jsme referovali již v dřívějších zápisech a která se táhla dlouhou dobu, jednak s informacemi někdejšího hráče Sigmy Radima Kučery o vykupování hráčů do Německa. Do situace uvnitř vedení Sigmy zasáhlo i město z pozice akcionáře klubu prostřednictvím primátora. Ná-

sledně nastaly personální změny, jejichž výsledkem byla rezignace ředitele Sigmy Jaromíra Gajdy a následně odchod jeho hlavního kritika a zároveň akcionáře klubu Roberta Runtáka spolu s dalším akcionářem Janem Grézlem z vedení klubu. Runták prodal předsedovi představenstva SK Sigma Josefu Lébrovi všech svých 203 akcií, takže Lébr zůstal jediným soukromým akcionářem klubu. Runták zároveň oznámil útlum svých sponzorských aktivit vůči klubu Sigma jako ředitel exekutorského úřadu v Přerově. Runták byl místopředsedou klubu od roku 2010, se Sigmou tak slavil zisk prvních dvou trofejí domácího poháru a Superpoháru. Novým členem představenstva SK Sigma se stal generální manažer Zdeněk Psotka. Do účetnictví největšího akcionáře občanského sdružení SK Olomouc Sigma MŽ, jehož předsedou je právě zmiňovaný Jaromír Gajda, nemá ovšem město přístup. Statutární město Olomouc vlastní v klubu Sigma Olomouc zhruba třetinu akcií, primátor je předsedou dozorčí rady klubu. Druhou třetinu akcií nově drží občanské sdružení a zbytek Josef Lébr a První olomoucká investiční, a.s. Město Olomouc přispívá ročně do 80 milionového rozpočtu Sigmy částkou 20 milionů korun. Město vstoupilo do Sigmy Olomouc v roce 2001 a za 34% akcií zaplatilo v průběhu pěti následujících let částku 38 milionů korun. Základní kapitál klubu Sigma Olomouc v současnosti činí 257 milionů korun. SK Sigma a.s. je tedy aktuálně vlastněna občanským sdružením SK Sigma Olomouc MŽ (890 akcií, 35% podíl), statutární město Olomouc vlastní 880 akcií a podíl 34% a třetím vlastníkem je nově Josef Lébr s 800 akciemi a podílem 31%. Kromě těchto změn ve vedení klubu došlo začátkem května k odvolání dosavadního trenéra olomouckých fotbalistů Romana Pivarníka a jeho nahrazení dosavadním asistentem Martinem Kotůlkem. Olomoučtí fotbalisté zakončili sezónu 2012/2013 na pátém místě ligové tabulky. Po loňské sezóně, korunované historickým triumfem v poháru, zažila Sigma lehký ústup ze slávy. V červenci ukončil své členství ve vedení Sigmy po dvanácti letech Martin Rak, dosavadní

obchodní a mediální manažer klubu a také člen představenstva. Jeho nástupcem v uvedené funkci se stal David Holly, někdejší odchovanec Sigmy. V polovině září se pnutí uvnitř fotbalové Sigmy projevilo i navenek, když fanoušci Hanáků na protest proti situaci v klubu opustili utkání s Jihlavou. Už na začátku sezóny poslali zástupci fanoušků otevřený dopis vedení klubu, v němž kritizovali některé události z minulosti i současnosti. Na dopis reagoval mediálně i nový hlavní trenér Zdeněk Psotka, který byl ve zmíněné funkci potvrzen v polovině prosince. Jeho asistentem se stal Radim Kučera, který vystřídal Josefa Muchu.

Hasiči

Dobrovolní hasiči z olomoucké městské části Chválkovice jsou pro město významnou pomocí při požárních i kalamitních zásazích, ale jejich stávající zbrojnice je již nevyhovující. Jednotka má patnáct členů, podle stávajícího územního plánu města ovšem není možné zbrojnici měnit, stavba nové by připadala do úvahy až po 1.lednu 2014 už v novém územním plánu v lokalitě Selské náměstí. Město počítá s nákladem na stavbu ve výši přibližně 10 milionů korun. Chválkovičtí patří mezi klíčové jednotky ve městě, jezdí hned za profesionály a počítá se s nimi při zásazích ve městě samotném i v nejbližším okolí. V nedávné minulosti byli např. při povodních nebo při úniku kejdy na říčce Blatci. Jejich kolegové v městské části Droždín se dostali do mnohem výhodnější pozice, když radnice vyhověla jejich žádosti a zajistila rozšíření jejich zbrojnice do nových prostor. V té stávající chybělo místo pro sklad výstroje, šatny i sociální zařízení. Náklady na rekonstrukci byly vyčísleny zhruba na čtvrt milionu korun. Sbor dobrovolných hasičů v Droždíně byl založen v roce 1893, v současnosti má 57 členů, z toho 18 členů tvoří ženy. Celkem 1,38 milionu korun získali olomoučtí profesionální hasiči od magistrátu na pořízení záchranářského přívěsu, nového zdravotnického materiálu a rekonstrukci protiplynového automobilu. Veřejná prezentace hasičů a jejich techniky a také strážníků Městské policie Olomouc proběhla v úterý 3.září na Horním náměstí. Diváci mohli při této

příležitosti vidět ukázku požárního útoku, na děti čekala laserová střelnice nebo skládání nábojnic. K vyzkoušení pro zájemce z řad veřejnosti nabídli strážníci MPO i oblek policejního těžkooděnce nebo brýle simulující stav opilosti.

Armáda

Rozloha 1,7 hektaru, původní prodejní cena 220 milionů korun to je základní informace o olomouckých Sochorových kasárnách, které jsou na prodej. O areál v blízkosti centra města ale není momentálně zájem, proto jeho původní cena začala rapidně klesat a dostala se až na částku mezi 94 až 99 miliony korun. Po předchozích neúspěšných pokusech o prodej se cena snížila v únoru letošního roku na deklarovanou částku. Naopak o areál Žižkových kasáren, kde letos ukončilo činnost Velitelství Společných sil, zájemci bojovat nebudou, protože zůstane v držení Armády České republiky. Hlavním důvodem je zřejmě skutečnost, že zde sídlí šest dalších vojenských útvarů.

V Žižkových kasárnách nastoupili příslušníci Velitelství Společných sil v pondělí 4.února 2013 při příležitosti převzetí funkce velitele pozemních sil. Tím se nově stal plukovník Ladislav Jung, který už v Olomouci v letech 2007 až 2008 působil jako náčelník operační a bojové přípravy. K nastoupeným vojákům promluvil i olomoucký arcibiskup Jan Graubner, slavnostního nástupu se zúčastnil rovněž brigádní generál a velitel společných sil Ján Gurník. V rámci ceremoniálu se vojskům představil také velitel 22.základny letectva plukovník Libor Štefánik, který byl od 15.února dočasně pověřen funkcí zástupce velitele společných sil. První náměstek ministra obrany ČR generál Vlastimil Picek a náčelník Generálního štábu Armády ČR generálporučík Petr Pavel přijeli v pondělí 18.února 2013 do Olomouce informovat primátora Martina Novotného (ODS), hejtmana Jiřího Rozbořila (ČSSD) a senátora Martina Tesaříka (ČSSD) o plánovaných změnách týkajících se působení armády v regionu. Schůzky se zúčastnil rovněž generální sekretář ministerstva obrany Jan Vylita a velitel Společných sil brigádní generál Ján Gurník. K 1.lednu 2014 bude po-

čet tabulkových míst vojenských útvarů v regionu v počtu 6 tisíc redukován přibližně o 25%. V Olomouci došlo ke zrušení Velitelství společných sil a jeho zabezpečující jednotky. Jmenovaní představitelé místní samosprávy v debatě vyjádřili obavy z toho, že město Olomouc ztratí po těchto krocích své mnohaleté prestižní postavení významného posádkového centra. Plánované změny se nezamlouvaly ani hejtmanovi Olomouckého kraje Jiřímu Rozbořilovi (ČSSD), který upozornil vedení armády na možné nevratné kroky v souvislosti s odchodem velení společných sil z krajského města. Dotazy ze strany olomouckého regionu se týkaly i případného omezení schopnosti armády pomáhat veřejnosti při krizových situacích. V tomto smyslu byli ujištěni generálem Pickem, že v Olomouci zůstane ženijní prapor č. 153 ve Chválkovicích, jehož počty se sice sníží z 350 na 350 vojáků, ale jeho schopnost kdykoli pomoci zůstane zachována. Následkem reorganizačních změn by tak do konce kalendářního roku měl rezort obrany v Olomouci opustit celkem osm objektů. V této souvislosti primátor města zmínil pouze jediný zájem samotného města posouzení možnosti využití některého z nich jako náhradu pro stávající budovu olomouckého Úřadu práce na ulici Vejdovského, která zůstává zatím stále otevřená. Za zásadní komplikaci označil primátor fakt, že armáda hodlá uvedené objekty předávat za tržní cenu, nikoliv za symbolickou korunu. Velitelství společných sil vzniklo v Olomouci 1.prosince 2003 sloučením vzdušných a specializovaných sil Armády České republiky, oficiálně zaniklo 1.října 2013. Rozloučení města s vojáky proběhlo ve středu 26.června nástupem vojsk pod prapory na Horním náměstí a přeletem bojových letounů včetně Grippenů nad vzdušným prostorem Olomouce. Od roku 1993 je datován postupný odchod armády z řady objektů ve městě i v nejbližším okolí takto byl prodán objekt Tabulový vrch I, Staroměstská kasárna, ÚŽS Nový Svět, sklady Povel, Pracháry I Bystrovany, pevnost IV Bystrovany, pevnost XXII Lazce, cvičiště Neředín, kasárna Neředín, Vysílací středisko Hně-

votín, Úpravna vody Hejčín, Tabulový vrch II a byty v lokalitách Horní Lán a Rooseveltova. S cenami musela armáda v mnoha případech radikálně ustoupit, např. cena areálu na Novém Světě byla prodána za necelých 55 milionů z požadovaných 90 a pevnost IV v Bystrovanech za 10,11 z požadovaných 60,61 milionu korun. Na letošním leteckém dnu v sobotu 31.srpna se nad letištěm v Neředíně, které před rokem 1989 sloužilo jako základna vrtulníků sovětské armády, objevil americký stroj AH-1 Cobra. Na programu byla i ukázka vrcholné akrobacie na letounu Su-29 a hašení vodou z letounu Z-137T. Na akci, kterou navštěvuje zhruba 20 tisíc zájemců každý rok, byly k vidění i repliky letadel z 1.a 2.světové války, jako např. Moraine MS-139, Soptwith F-4 U Corsair či Yak-3. Po celý den probíhaly výsadky parašutistů z letounu An-2 a vyhlídkové lety vrtulníky R-44 Robinson. Navečer odstartoval i horkovzdušný balon a akce byla ukončena ohňostrojem a hudební produkcí. Skok do dávné vojenské historie Olomouce byl pak již tradiční den maršála Radeckého v poslední srpnovou sobotu na Horním náměstí. Po změně představitele titulní role se do ní převtělil Václav Žmolík. Maršál Jan Josef Václav Radecký z Radče byl velitelem olomoucké pevnosti ve dvacátých letech 19.století, kdy se mylně domníval, že je jeho vojenská kariéra v podstatě u svého konce.

Turismus

Letošní turistická sezóna ve městě nabídla opět řadu novinek. Jednou z akcí tohoto typu byla tzv. Májová Olomouc. Šlo o zvýhodněné pobyty v místních hotelích v podobě „balíčků“ s možností využití turistické karty Olomouc region Card. V letním období nabídlo město 1.ročník divadelně-operních představení s označením Olomoucké barokní slavnosti v prostorách jezuitského konviktu. Akce byla spojena s prohlídkou Sarkanderovy kaple a věže sv. Michala. Město připravilo i speciální webové stránky a podpořilo publikaci o židovských památkách. Prohlídky arcibiskupského paláce byly vizuálně zatraktivněny kostýmovanými průvodci. Letní ulice města i letos brázdil turistický vláček.

Od června do září byly zpřístupněny významné olomoucké kostely, nově také bazilika Navštívení Panny Marie na Sv. Kopečku. Pokračovala i možnost noční prohlídky radnice a také projekt Noc kostelů. Návštěvníci města mohli i letos prožít plavbu historickou Olomoucí nebo vyjížďku na kole s průvodcem. Začátkem podzimu proběhla opět akce s názvem Dny evropského dědictví. Výstavní činnost Flory otevřela akce Tourism Expo ve svém 18.ročníku v polovině února netradičně v pavilonech E,G a H. Přehlídky se zúčastnilo více než padesát kanceláří, agentur a zástupců ubytovacích služeb z Čech a Slovenska. Součástí programu byla i volba Miss Haná 2013. Radnice schválila pro letošní turistickou sezónu příspěvek 573 tisíc korun pro průvodcovskou službu v místních kostelích. Obyvatelé města se mohli od pondělí 25.března seznámit s projektem „Švýcarské jaro." Akce má za cíl prezentaci dlouhodobého partnera Olomouce, kterým je švýcarský Luzern. Projekt se dotkl svou nabídkou oblasti hudby, gastronomie, výtvarného umění i soutěže o zájezd do alpské země. Primátor města Olomouce přijal švýcarského ambasadora André Regliho a luzernského radního Martina Merkiho. V době povodně v Olomouci v roce 1997 poslali obyvatelé Luzernu na povodňové konto částku 12 milionů korun.

Návštěvy ve městě

Prezident České republiky Miloš Zeman poprvé od své inaugurace navštívil Olomoucký kraj a zúčastnil se celostátního sněmu KDU-ČSL v sobotu 6.června v olomouckém NH Hotelu. Už dvacet let trvá spolupráce mezi Olomoucí a holandským městem Veenendaal. U příležitosti tohoto výročí navštívili zástupci Veenendaalu v prvním červnovém týdnu Olomouc. Návštěvníci v čele se starostou Johannem Sprossem se sešli v prostorách olomoucké radnice s vedením města Olomouce a médii. Během víkendu absolvovali program spojený s prohlídkou města i okolí, výlety i návštěvou nově budované „holandské" čtvrti ve městě. Po rozsáhlé rekonstrukci někdejšího hotelu Sigma vznikl kongresový hotel Clarion s hlavním sálem až pro 1400 osob. Součástí hotelu se

126 pokoji se stala restaurace Benada s nabídkou tradiční české kuchyně i mezinárodních specialit. Olomoucký hotel Clarion se tak stal osmým tohoto jména v republice a součástí mezinárodní sítě Choice Hotels International ve vlastnictví společnosti CPI. Vedle hotelového komplexu vyrostla i budova pro administrativu a kanceláře či obchodní plochy.

Již podruhé se v letošním roce ocitla Olomouc v prestižním turistickém seznamu Lonely Planet. Zasloužil se o to profesionální cestovatel Andy Murdock. Vůbec poprvé se v Lonely Planet ocitla Olomouc v roce 2012 a letos se tedy ocitla na seznamu deseti „top" evropských destinací vedle údolí řeky Duero v Portugalsku, severním Islandem, švýcarským Bernem, francouzskou Marseille či dánskou Kodaní. Zároveň se ovšem autor zmínil i o stávajících nedostatcích, mezi něž zařadil např. absenci kempu či jazykově vybavený personál v gastronomii. Téměř 40% návštěvníků, kteří letos v létě přijeli do Olomouce, tvořili zahraniční turisté. Nejvíce jich podle statistik bylo ze Slovenska a Polska, následovali Němci, Angličané a Rusové. Zvýšený zájem byl zaznamenán i u návštěvníků z asijských států. Město navštíví ročně v průměru 100 tisíc turistů, v červnu 2013 navštívilo informační centrum v podloubí radnice 15 tisíc turistů, z toho asi 6 tisíc byli cizinci. Nárůst ruských turistů byl ve městě vysvětlován i tak, že šlo v mnoha případech o děti někdejších vojáků sovětské armády, kteří žili před rokem 1989 v posádce Olomouc.

Kasino

Cestu k proměně někdejšího hodolanského divadla v kasino otevřelo hlasování olomouckých zastupitelů v pondělí 25.února po vcelku bouřlivé debatě obou protichůdných táborů. Odpůrci kasina byli především na straně obyvatel této městské části, dvacet devět zastupitelů, kteří přeměnu schválili, byli jiného názoru. Budova divadla byla již řadu let prázdná a postupně evidentně chátrala, byla naposled užívána jako skladiště kulis. Firma Endl+K navíc získala od města záruku, že příštích patnáct let mebude jeho provoz nijak omezovat. Další kasino v Olomouci pak vzniklo

v souvislosti s otevřením Galerie Šantovka na podzim, město se tedy v blízké budoucnosti stane prostorem, v němž budou celkem čtyři kasina. Podle téže schválené vyhlášky na druhé straně skončila herna Svatováclavský pivovar a Excalibur. Do dvou let by měl počet heren ve městě klesnout ze 114 na 57. Moravské divadlo loni vzdor krizi udrželo návštěvnost na předchozí úrovni a dokonce mírně zvýšilo tržby. Průměrná návštěvnost se pohybovala okolo 70% kapacity, tržby v roce 2012 činily 17 milionů korun, soběstačnost divadla je vyčíslitelná 18% nutných nákladů, které dotuje město z rozpočtu. Na provoz divadla to činí zhruba 100 milionů korun ročně. V dubnu se mediálně hojně diskutovalo o zrušeném představení baletu Jesus Christ Superstar, objevil se spor mezi šéfem baletu Robertem Baloghem a ředitelem divadla Josefem Podstatou. Šlo o neúspěšné jednání o licenci na baletní představení tohoto světoznámého muzikálu, kterou divadlo nezískalo a představení muselo být dva dny před uvedením odvoláno. V pátek 3.května uvedlo Moravské divadlo Olomouc inscenaci hry Antona Pavloviče Čechova Višňový sad, kde hlavní ženskou roli Raněvské ztvárnila populární pražská herečka Jana Paulová v alternaci s místní Naděždou Chrobokovou. Hru nastudoval režisér Michael Tarant na scéně Tomáše Moravce a s hudbou Vladimíra Franze. S Olomoucí váže Janu Paulovou osobnost jejího otce Františka Paula, který zde v 50.letech působil jako umělecký šéf operety. Sedmnáctý ročník populárního divadelního festivalu Divadelní Flora Olomouc proběhl v průběhu května. V jeho rámci zavítal do města herec Karel Roden, brněnská činohra Divadla Husa na provázku či ostravské Divadlo Petra Bezruče. Z Holandska a Polska přijely taneční soubory. Pro inscenace byl použit i prostor scény v S-cube či Divadla na cucky ve Wurmově ulici.

Divadlo

Z činoherních titulů se největší oblibě těšila Gogolova komedie Ženitba, z hudebních titulů byl nejúspěšnější muzikál Noc na Karlštejně a opereta Netopýr. Hitem baletu se stala inscenace Labutího jezera, se kterou soubor vyjel i do Německa. Balet divadla

uspěl i v prestižní Mezinárodní baletní soutěži Praha 2012. Od letošního října se olomoucká divadelní scéna rozrostla o další soubor. Vzniklo Nové Divadlo na Šantovce jako polyfunkční scéna v nové prodejní galerii pro dvě stovky diváků. Provozovatelé prezentovali novou scénu především jako spíše komerční, zaměřenou na dospělého diváka i na děti. Část aktivit by měly zajistit zvané soubory z Prahy, koncerty a další kulturní akce. Zakladatelkou divadla je Petra Němečková. Po čtyřech letech opustil svůj post ředitel Moravského divadla Olomouc Josef Podstata, když k 1.říjnu nastoupil do vedení ostravského a olomouckého studia Českého rozhlasu. Jeho místo v čele divadla zaujal někdejší herec a režisér divadla Pavel Hekela. Slavnostním galavečerem v neděli 1.září zahájilo Moravské divadlo Olomouc další sezónu. Součástí večera bylo i předávání cen za nejlepší umělecké výkony a Ceny čtenářů Olomouckého deníku. Nejlepší činoherečkou se stala Vendula Fialová, v kategorii opera a opereta Barbora Polášková a v kategorii balet Arkadiusz Orlowski.

Nové video

Koncem února bylo veřejnosti prezentováno nové video s tematikou Olomouce. Autoři své dílo pojali jako svědectví o Olomouci jako městu univerzity, historických památek, klubů, kaváren, ale i fotbalové Sigmy a vánočních trhů. Řada pořízených záběrů se nakonec podle autorů do filmu nedostala, tematicky se hodila zhruba jen pětina z nich. Jako nejlepší webové stránky v Olomouckém kraji byly vyhodnoceny mezi městy ty olomoucké a mezi obcemi z Náměště na Hané. Toto pořadí vyplynulo z výsledků 10. Ročníku krajského kola soutěže Zlatý erb, které byly zveřejněny v polovině března. Do krajského kola uvedené soutěže se letos přihlásilo dvanáct měst a obcí. Cenu od pořadatelů převzal náměstek primátora Jan Holpuch (ODS). Do letošního ročníku mezinárodního festivalu populárně-vědeckých filmů Academia Olomouc (AFO) se zájemci mohli přihlásit do uzávěrky dne 10.dubna. Sešlo se zhruba sto snímků a akreditovalo se více než 3700 diváků, o osm stovek více než loni. Promítalo se Uměleckém

centru UP, Vlastivědném muzeu, Divadle hudby a kině Metropol. Ukazuje se, že jedním z problémů, který bude nutné brzy řešit, je nedostatek místa pro projekce. Jako možné řešení by se ukazovalo přenést těžiště AFO na Přírodovědeckou fakultu UP . Olomoucké kino Metropol se nakonec artkinem samozřejmě nestalo a uvažovat o tom je naprosto naivní především z ekonomického hlediska. Vedení kina v čele se Zuzanou Krylovou to vysvětlila velmi jednoduše s tím, že je naopak nutné hrát i vyloženě komerční tituly a dokonce kombinovat použití kinosálu na koncerty, přenosy operních představení, besedy a podobně. Kino v poslední době hodně investovalo do nových technologií, takže lze hovořit i o konkurenci Cinestaru a nejnověji i multikinu v Galerii Šantovka. Představení v kvalitě 3D jsou v Metropolu nasazována několikrát měsíčně a diváci si z prvního představení mohou za 30 korun trvale odnést potřebné brýle. Pomocnou finanční roli hraje do jisté míry i provoz kavárny ve foyer kina. Trvalým problémem již z minulosti je ovšem možnost parkování v blízkosti kina to je přece jen lépe ošetřeno v Cinestaru i v Šantovce. Město dotuje kino Metropol z rozpočtu částkou zhruba 0,25 milionu korun ročně. Již dvacet let svého působení oslavila letos v září olomoucká privátní televizní společnost ZZIP vedená Zdeňkem Zukalem. Vysílání probíhá denně, mimo jiné i na satelitu Astra. Novým projektem ZZIP Zdeňka Zukala je internetová televize oltv.cz. Začátkem července se na ulicích města objevili filmaři ze stanice CNN, kteří zařadili Olomouc do společného projektu agentury Czech Tourism a televizní stanice CNN Česká republika Země příběhů. Projekt spočíval v produkci a následném vysílání tří spotů v délce 60 vteřin, které představují republiku jako destinaci moderních měst typu Praha, Karlovy Vary nebo Plzeň, romantickou destinaci památek v malebné krajině (Český Krumlov, Mikulov, Pálava) a destinaci pro regeneraci duševních a fyzických sil (České středohoří, Olomouc, Mariánské Lázně, Karlova Studánka apod. Turistické upoutávky se vysílaly na síti CNN a dalších kabelových televi-

Kino

zích v rámci propagace a podpory turismu. Štáb CNN natáčel na Horním náměstí ve středu 10.července náměstí, Trojiční sloup, orloj a barokní kašny. Odkrytí základů románského kostela, objevené žárové hroby, ale i mimořádný soubor poutních odznaků přinesl rozsáhlý výzkum archeologů během rekonstrukce Dolního náměstí. Práce v této lokalitě souběžně sledovali i filmaři a výsledkem jejich práce se pak stal film s charakteristickým názvem Tajemství Dolního náměstí v režii Petra Sojky. Prvních několik minut se věnuje Olomouci jako metropoli Hané, poté následuje seznámení s archeologickým výzkumem. Klíčovým nálezem archeologů byly základy zde románského kostelíka, na jehož místě se v roce 1417 objevila kaple sv. Markéty. Bylo zde prozkoumáno zhruba 4500 čtverečních metrů plochy. Film Tajemství Dolního náměstí je druhým dokumentárním filmem režiséra Sojky o regionální archeologii. Jeho první film z roku 2006 se věnoval výzkumu v ulicích Uhelná a Mlýnská a měl název Uhelná-Mlýnská. Výzkum

Čtveřici vzácných renesančních pískovcových reliéfů představilo slavnostně olomoucké Vlastivědné muzeum ve středu 6.února po kompletní renovaci ve výstavním sále sv. Kláry. Desky skončily nakonec jako krycí materiál vodovodního potrubí a byly nalezeny kolem roku 1870. Poté je získalo tehdejší Průmyslové muzeum Františka Josefa a v roce 1963 se ocitly ve Vlastivědném muzeu. Zrestaurování desek provedl restaurátor René Tikal a práce byla vyčíslena na 400 tisíc korun. Speciální olomoucké muzeum automobilových veteránů Veteran Arena připravila od konce března unikátní výstavu radiopřijímačů z 20.až 60.let minulého století. Na šest stovek přístrojů vyrobených v Evropě, Americe i ČSR navíc muzeum doplnilo historickými gramofony. Akci doplnila ještě expozice stovek historických telefonů z let 1890 až 1980. Majitelem muzea je Michal Konečný.

Jak jsme uvedli již na jiném místě, novým ředitelem Muzea umění v Olomouci (MUO) se stal od 1.dubna letošního roku Michal Soukup, dosavadní zástupce ředitele Pavla Zatloukala. Ten Muzea

odešel koncem března ve svých 65 letech do důchodu, v čele MUO strávil 23 let. Do konkurzu na ředitele MUO se přihlásili dva uchazeči, oba postoupili do druhého kola, z něhož vyšel vítězně Soukup. Muzeum spravuje na 200 tisíc sbírkových předmětů a je v kontaktu s veřejností ve třech objektech v Arcibiskupském muzeu v Olomouci, Arcidiecézním muzeu v Kroměříži a Muzeu moderního umění v Olomouci. Posledním velkým projektem exředitele Zatloukala bylo tzv. Středoevropské fórum (SEFO), který už ovšem nedokončil. SEFO provázely problémy s vlastnictvím proluky v sousedství MUO, kde mělo stát, rozporné přijetí projektu pražského architekta na jeho budovu v samotné Olomouci a hlavně neposkytnutá půlmiliardová dotace na jeho stavbu. Po skončení své práce v MUO byl Zatloukal oceněn nejen magistrátem v rámci Ceny města Olomouce počin roku, ale i ministryní kultury Alenou Hanákovou (TOP 09), která mu udělila medaili Artis Bohemiae Amicis a olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem v podobě čestné medaile sv. Jana Sarkandera. Symbolickou tečkou za prací ředitele Zatloukala byla výstava Od Tiziana k Warholovi, která překonala dosavadní návštěvnické rekordy.

Korunní pevnůstka

Bývalý dělostřelecký sklad v areálu Korunní pevnůstky se pod záštitou univerzity během roku pozvolna měnil v interaktivní muzeum Pevnost poznání. V krátké budoucnosti v roce 2014 by se mělo stát centrem popularizace vědy a výzkumu na střední Moravě. Vedle čtyř stálých interaktivních expozic z oblasti přírodních a humanitních věd nabídne laboratoře, dílny, alteliéry, studia a multifunkční Laudonův sál. Jeho součástí bude i planetárium. V areálu pevnůstky je možno navštívit i objekt někdejší Prachárny, kde jsou k dispozici informace o olomouckém opevnění. V prvním patře je k vidění sádrový model města Olomouce od sochaře Jiřího Žlebka. Při vzniku expozice se uplatnil Ján Kadlec, historik, Vladimír Gračka, pracovník památkář, ředitelkou zastřešujícího Muzea olomoucké pevnosti je Marcela Záleská.

Pobyt světoznámého hudebního génia W.A.Mozarta v Olomouci připomněla nová expozice v prostorách Arcidiecézního muzea. Vídeňský skladatel pobýval jako dítě se svými rodiči v roce 1767, kdy rodina ujela z Vídně před epidemií černých neštovic. Tehdy jedenáctiletý Wolfgang zde složil i 6.symfonii F dur. Město Olomouc se touto expozicí připojilo k projektu Mozart Ways, který turisty celého světa provází městy a místy, s nimiž se život geniálního hudebníka 18.století protnul. V rámci výstavy bylo možno vidět i faksimile Mozartova rukopisu. O další dva přírůstky se v úterý 16.dubna rozrostla expozice Leteckého muzea Olomouc v Neředíně. Z Vojenského historického ústavu Praha sem připutoval letoun Iljušin Il14FG a Aero XL-29x003 Delfín. Oba exponáty jsou svým způsobem ojedinělými raritami. Aero je prototyp prvního československého proudového letadla, Iljušin je letoun vyrobený před šedesáti lety v SSSR, který u nás nejdříve létal ve vládní letce a poté byl přestavěn na fotovariantu k pořizování leteckých snímků. Pro prototyp českého proudového letadla nebyl v té době motor, proto byl pro něj zakoupen britský motor Bristol Siddeley Viper a teprve ten byl později nahrazen českým Motorletem M-701. Během letošní sezóny by chtělo Letecké muzeum přivézt do Olomouce další čtyři stroje.

Kauza SEFO

Tzv. malé SEFO za 130 milionů korun by se od příštího roku mělo stát realitou a podle nového ředitele MUO Michala Soukupa i předstupněm k „velkému“ SEFO. Malé SEFO by spočívalo ve vybudování nového pláště budovy v Denisově ulici a úpravou jejího přízemí. Vzniklo by zde infocentrum, šatna, obchod s katalogy muzea a propojení s kavárnou. Handicapovaní by dostali k dispozici výtahy do vyšších pater objektu. Součástí projektu je i oživení někdejšího kina Central, jehož sál by nově využívalo stávající Divadlo hudby. Dokončení této fáze projektu je stanoveno do let 2018-2019. Souhlas ministerstva kultury s projektem malého SEFA byl koncem kalendářního roku získán a na své návštěvě Olomouce příslušné dokumenty podepsal ministr kultury

v demisi Jiří Balvín společně s primátorem města Olomouce Martinem Novotným (ODS) a ředitelem MUO Michalem Soukupem v pondělí 16.prosince 2013. Divadlo hudby bylo podle této dohody přesunuto z řady olomouckých příspěvkových organizací pod MUO, které financuje stát. Zároveň ale Olomouc přislíbila divadlu ještě pět let dotace v ročním objemu 4 milionů korun.

Tržnou ránu na hlavě utrpěl v pátek 22.března muž procházející po chodníku v olomoucké Komenského ulici u domu č. 22. Zranění přivodil kus zvětralé fasády a muž skončil ve fakultní nemocnici s lehkým zraněním. Město po dvou minulých závažných případech nařídilo rozsáhlé kontroly stavu nemovitostí v celé městské památkové rezervaci. Kontroly se však bez souhlasu majitelů dají konat pouze vizuálně zvenku objektu. V říjnu 2011 zahynula po pádu štítové zdi seniorka na ulici 8.května, loni na podzim spadla římsa z budovy polikliniky SPEA na chodník Legionářské ulice tehdy naštěstí bez zranění. Stav řady budov v městské rezervaci se tak v podstatě stává časovanou bombou, kterou bude muset město i majitelé pečlivě hlídat a konat nezbytné kroky k nápravě. MPR

Olomoucká radnice se na jaře rozhodla uctít jarní tradici a nechala ve středu 1.května vztyčit na Horním náměstí májku. Zahradníci poblíž budovy radnice postavili i rozkvetlou třešeň, pod kterou se budou moci políbit zamilovaní. Májka byla vztyčena v rámci Ekojarmarku 2013 tradiční ruční metodou a podařilo se ji uchránit před atakem možných potenciálních útočníků. Dvanáctimetrovou májku ozdobil věnec se 160 metry pentlí a stuh, kmen byl získán z Lesů města Olomouce a vyzdobily ji děti z dětského domova. Stavební práce na rekonstrukci Dolního náměstí byly ukončeny v polovině června a náměstí dostalo i nový mobiliář v podobě třiceti laviček, šesti kovových stojanů na kola a dvaceti odpadkových košů. Osazeno bylo i devatenáct dvoumetrových akátů a nový typ svítidel, což byly původní „plácačky“ z doby před dvanácti lety. Další částí nového mobiliáře byly cyklostojany a odpadkové koše. Začátkem

června vyrostlo u Terezské brány opět lešení, stejně jako při velké opravě před čtyřmi lety. Důvodem současné opravy bylo zatékání do střechy stavby a následné průsaky vody do stropních partií barokní brány. Šlo o reklamaci této minulé opravy, neboť při ní byl v konstrukci ponechán původní měděný díl, který ovšem za uvedenou dobu zkorodoval. Památkáři totiž před čtyřmi lety odmítli výměnu kovové drenáže za plastovou. Další lešení se objevilo o několik stovek metrů dále zhruba za týden poté, když se ukázala další riziková římsa v centru města. Tentokrát šlo o budovu v rohu Horního náměstí a ulice Pavelčákovy, v níž sídlí Galerie Mona Lisa. Tento dům prošel opravou před čtrnácti lety, na půdě domu se ale objevila dlouhá trhlina a římsa jevila známky vybočení. Vzhledem k tomu, že dům je nemovitou národní kulturní památkou, byla nutná konzultace s památkáři. Celkem zkontrolovala radnice v letošním a loňském roce 46 budov v městské rezervaci, přičemž byly objeveny trhliny na fasádách a římsách. Seznam nalezených závad ovšem nebyl zveřejněn, průzkum stavu historických objektů v rezervaci byl radnicí dotován částkou 1,4 milionu korun.

Koncem června se objevilo lešení ještě na jednom místě městské rezervace, když restaurátor Martin Kovařík a jeho kolegové po dvaceti letech zahájili práce na morovém mariánském sloupu na Dolním náměstí. Kromě čištění museli restaurátoři doplnit i chybějící části sochy. Po očištění se bohužel objevila trhlina ve vrcholové soše Panny Marie. U sochy sv. Šebestiána chyběl levý nárt a prsty na ruce. Bylo nutno udělat faksimile z umělého kamene a přilepit do chybějících partií. Práce probíhaly ve 30stupňovém horku a byly ukončeny v průběhu července. Na historické ploše Horního náměstí se v červenci objevilo hřiště pro francouzskou oblíbenou hru pétanque. V prostoru mezi Ariónovou kašnou a Trojičním sloupem se začalo hrát v pondělí 29.července. Od 10 do 17hodin zdarma, poté za zápisné 50 korun. Možnost hry využívali jednotlivci i rodinky, vybrané peníze šly na charitativní

účely.

Terasa před vstupem do kapucínského kostela na Dolním náměstí se v létě ocitla v havarijním stavu a kostel byl na tři týdny v srpnu uzavřen. Prosakující voda terasu podmáčela a cihelná výplň hrozila zhroucením. Náklady se dostaly k číslu 3,4 milionu korun. Minulý rok dostal kostel novou barvu fasády šedou. Město přispělo na obnovu církevní památky částkou 200 tisíc korun. Rekonstrukci by potřeboval podle vyjádření zástupců kapucínů celý klášterní objekt, ale to je zatím v nedohlednu. Kapucíni přišli do Olomouce v roce 1613 na pozvání biskupa Františka kardinála Dietrichsteina. Od roku 1615 do 1619 stával jejich první klášter na křižovatce dnešní třídy Svobody a Pavelčákovy ulice. Během stavovského povstání byli kapucíni z Olomouce vyhnáni (1619). Roku 1622 postavili kapucíni nový klášter, ten byl ale zničen Švédy v roce 1642. Potřetí se vrátili kapucíni do města v roce 1649 a kostel Zvěstování Páně s klášterem nechal na dnešním místě postavit obchodník Jakub Serta.

Dolní náměstí

Velká rekonstrukce olomouckého Dolního náměstí byla naplánována do poloviny června letošního roku. Ozdravných prací se dočkal i tzv. morový (mariánský) sloup stojící na náměstí a přilehlé ulice Panská a Lafayettova. Předláždění se týkalo přibližně 1850 čtverečních metrů ploch a vyrovnání podkladů vozovek i chodníků na těchto ulicích. Tuto práci provedla firma vykonávající celkovou proměnu náměstí. Zatím poslední restaurátorské práce na mariánském sloupu proběhly před dvaceti lety, nynější oprava sloupu byla vyčíslena na 3,2 milionu korun. Sloup je národní kulturní památkou a byl postaven po morové epidemii ve městě v letech 1713 až 1715.

Hudba

Festival Rocková Olomouc ohlásil svůj první „úlovek“ mediálně začátkem dubna, když svou účast potvrdila metalová královna Tarja Turunenová, bývalá zpěvačka kapely Nightwish na jediný koncert v republice před zahájením turné. Po Uriah Heep, Status Quo či Deep Purple tak do krajského města zavítala další

rocková hvězda. Po Tarje urunenové se v létě ve městě objevila další hudebnice tentokrát to byla srbská bluesová kytaristka Ana Popovic, která vystoupila v Moravském divadle ve středu 10.července v rámci projektu Olomoucké kulturní prázdniny. Popovic přijela s devítičlenným bandem a její letošní vystoupení je v Olomouci již třetí v pořadí. Umělkyně získala prestižní cenu Nejlepší zahraniční umělec od British Blues Awards, jež je považována za bluesovou Grammy. Začátkem července se město jakoby přeneslo do doby baroka. Festival s názvem Olomoucké barokní slavnosti ukázal repliku barokního divadla a v něm představení barokní opery. Po představení, která začínala vždy ve 20 hodin v jezuitském konviktu, následovala noční prohlídka kaple sv. Jana Sarkandera a výstup na věž chrámu sv. Michala.

Od čtvrtka 25.července město žilo tři dny v rytmu španělského flamenca. Do Olomouce ho dovezl světoznámý kytarista a skladatel vystupující pod uměleckým jménem Paco de Lucía. Na koncertu na Horním náměstí v pátek 26.července hrál španělský král flamenca před třemi tisíci posluchači a jako taneční doprovod vystoupil slavný tanečník Farruco. Jednání o koncertu trvalo dva roky, cena vstupenky byla stanovena od 600 do 1800 korun, z druhé strany jeviště přenášela obraz obří obrazovka o rozměrech čtrnáct krát sedm metrů. Umělec se letos dožil 66 let a velmi pečlivě si vybírá místo pro své koncerty. Smlouva byla při podpisu zajištěna pojistkou v ceně jednoho milionu eur. Letošní 5.ročník festivalu Colores flamencos přinesl kromě zmíněného galakoncertu také tradiční flamencovou fiestu s módní přehlídkou a vystoupení španělské tanečnice a choreografky Virginie Delgadov Jazz Tibet Clubu. Vystoupení Paca de Lucíi bylo veřejností přijato velmi spontánně a pozitivně.

Paco de Lucia

Po letech odkladů začala po Novém roce ve Smetanových sadech rozsáhlá rekonstrukce Výstaviště Flora. Celá stavba přijde město na dvě stě milionů korun a hotová by měla být v dubnu příštího roku. Pavilon A totiž již svou kvalitou a poskytovaným

Výstaviště Flora

zázemím začínal pokulhávat a v podstatě přestal být schopen „jít s dobou." Rekonstrukce znamenala odstrojení starého áčka až na železobetonovou kostru, novou střechu a rovněž přístavbu administrativní budovy a parkoviště. Zhruba 40% ceny stavby pokryla dotace z Regionálního operačního programu Střední Morava. Jarní veletrh Flora Olomouc se uskutečnil ve dnech 25.až 28.dubna a probíhal ve znamení spojení s jubileem univerzity ta oslavila 440 let od svého založení. Hlavní expozice proto nesla označení Vivat Academia a jejím autorem byl exředitel Flory Zdeněk Štefka. Jarní Floru navštívilo 58 tisíc návštěvníků a viděli exponáty 460 vystavovatelů a prodejců. Byla obnovena i proslulá výstava růží, lidé se dočkali vůně zhruba tří tisíc těchto květů. Po loňském uzavření pavilonu A zaznamenala Flora výpadek v návštěvnosti, celkový počet lidí klesl na 169 124 (rok 2012), což byl pokles o 50 tisíc ve srovnání s rokem předchozím. Současným ředitelem Výstaviště Flora Olomouc je Jiří Uhlíř.

Olomoucké Vlastivědné muzeum otevřelo slavnostně v úterý 23.dubna Galerii osobností Olomouckého kraje. Nachází se v ní 33 státníků, vědců, umělců nebo i sportovců, kteří mají nějaký vztah k Olomouci nebo regionu. Autory výstavy byli Jan Sobotka (exředitel Obchodní akademie) a Jiří Fiala (bohemista FFUP). Velký výstavní projekt Muzea umění Olomouc (MUO) s názvem Od Tiziana po Warhola navštívilo do jara letošního roku již 34 tisíc lidí. Expozice tak pokořila dosavadní návštěvnický rekord olomouckého muzea. Překonala totiž výstavu o olomouckém baroku z roku 2011 s návštěvou 32 tisíc osob. K vidění bylo na 600 exponátů od starého umění až po současnost. Společně s výstavou se rozloučil s veřejností i dosavadní ředitel MUO Pavel Zatloukal. Výstava bilancovala historii sběratelství na Olomoucku a 60 let činnosti MUO. Od dubna 2013 se nástupcem Pavla Zatloukala ve vedení MUO stal jeho dosavadní zástupce Michal Soukup. Koncem dubna připravilo Arcibiskupské muzeum a Vlastivědné muzeum výstavu k výročí příchodu Konstantina a Meto- VMO

děje na Moravu (863). Výstava zachytila cyrilometodějskou tradici ve výtvarném umění a literatuře od 10.století do současnosti a tvořilo ji 150 exponátů v několika tematických celcích. Výstava trvala do 11.srpna a byl vydán i stejnojmenný sborník. Výstava předního českého filmového režiséra, scénáristy a výtvarníka Jana Švankmajera byla zahájena v polovině května v olomouckém Muzeu moderního umění. Na Švankmajera, tradičně spojovaného s českým surrealismem, čekala Olomouc řadu let, vystavené exponáty zachytily posledních padesát let jeho tvorby. K vidění byly tři stovky autorových kreseb, frotáží, objektů, grafik, loutek, kreslených scénářů, fotografií a plakátů. Výstava Příroda Olomouckého kraje se probojovala do finále prestižní mezinárodní soutěže audiovizuálních projektů InA-Vation Awards v Amsterodamu a ve čtvrtek 16.května získala první cenu za nejlepší českou expozici v soutěži Gloria Musaealis. Cenu zástupcům muzea předala ministryně kultury Alena Hanáková. Expozice Příroda Olomouckého kraje společně s další stálou výstavou Olomouc patnáct století města byla otevřena v loňském roce.

Galerie

V letošním roce získala Olomouc novou městskou galerii. Ta vznikla z původní Galerie G, která je spjata s Unií výtvarných umělců Olomoucka. Šéf Unie Radovan Langer a primátor Olomouce Martin Novotný (ODS) podepsali začátkem července písemnou deklaraci. Radnice podpořila novou galerii i dotací ve výši 200 tisíc korun. Unie výtvarných umělců Olomoucka má kolem osmi desítek členů a více než dvacetiletou historii. Je jedním z největších výtvarných spolků v tuzemsku a sdružuje výtvarníky, teoretiky a architekty ze střední Moravy, ale i z jiných regionů republiky a také zahraničí. Nejpočetnější skupinu členů tvoří malíři a grafici. Státní dotace na Knihovnu města Olomouce (KMO) byla zrušena, město Olomouc poskytlo z rozpočtu dotaci šestnáct milionů korun ročně. Vedení knihovny muselo na nově nastalou situaci operativně reagovat. Došlo ke zdražení vstupního poplatku z 80 na 100 korun, pokuty za prodlení se zvýšily až na 120 korun.

Knihovny

Hrozbu uzavření některé z patnácti poboček knihovny ve městě se však ředitelce Lence Pruckové podařilo odvrátit, hrozilo to např. pobočce na Tabulovém vrchu. Musela ovšem sáhnout ke zkracování provozní doby v některých pobočkách a také k propuštění tří zaměstnanců. Knihovně se podařilo udržet v provozu i regionální centrum, které disponuje příruční knihovnou periodik a vydává i periodickou ročenku mapující osobnosti regionu a jejich výročí. Vědecká knihovna v Olomouci (VKO) zavedla od poloviny roku novinku ve vracení knih. Čtenáři mohli začít užívat tzv. bibliobox sloužící k odevzdání knih i mimo určenou pracovní dobu. Box byl postaven před „červeným kostelem" v blízkosti knihovny, který slouží jako depozitář. V Olomouckém kraji funguje podobné zařízení fungující jako poštovní schránka jen v Městské knihovně v Šumperku. Zmiňovaný „červený kostel" tedy vlastně kostel někdejší německé evangelické církve se ale ukázal v průběhu roku jako místo méně vhodné pro umístění knih. Objevila se tam totiž plíseň, která na začátku července zkomplikovala život zaměstnancům knihovny a vlastně i čtenářům. V důsledku velkého letního horka se v objektu začala srážet voda a vlhkost vyvolala uvedené obtíže. Kostel je pro skladování knih nevhodný, chybí zde topení a vzduchotechnika, která by uvedeným problémům zabránila. Knihovna má v současnosti zájem o objekt vojenského archivu na náměstí Republiky. Červený kostel byl postaven na začátku dvacátého století, po druhé světové válce a odsunu olomouckých Němců využívala novogotickou stavbu českobratrská církev evangelická a od roku 1959 sloužil jako depozitář pro VKO. V roce 2013 vydal olomoucký Okresní archiv svůj sborník č. 13 v redakci ředitele pobočky PhDr. Bohdana Kaňáka. Sborník v rozsahu 150 stran přinesl informace o chodu archivu, výsledcích katalogizačních prací a rovněž řadu článků, statí a recenzí, přinesl i nekrolog olomouckého archiváře a učitele FFUP PhDr. Miloše Kouřila (1932-2013) z pera archiváře Jana Štěpána.

Věda

Olomoučtí vědci z Regionálního centra pokročilých technologií

a materiálů (RCPTM) se na začátku roku zapojili do evropského projektu s využitím nanomateriálů při čištění vody. Zapojili se i do řešení Centra excelence Grantové agentury ČR pod vedením Pavla Hobzy, kde se řeší studium biomolekul a nových materiálů na bázi uhlíku. Podíleli se i na objevu fluorografenu, nejtenčího známého izolantu s vlastnostmi podobnými teflonu. Pracovníci RCPTM patentovali několik technologií a publikovali téměř 300 vědeckých prací v odborném tisku. Vznik RCPTM podpořily i dotace z EU a ČR ve výši 545 milionů korun. Přibližně pětinu vědeckého týmu centra tvoří zahraniční vědci z USA, Izraele, Švýcarska, Řecka nebo Itálie. Olomouc se po dlouhé době dočkala odborného popisu svého klimatu. Pořídili ho vědci z katedry geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého ve spolupráci s ČHMÚ v Ostravě. V roce 2009 byla v Olomouci dobudována vlastní síť měřicích stanic s osmi plně automatickými technologiemi. Měření zjistila, že teplotní mapu města ovlivňují např. velká nákupní centra s rozsáhlými parkovišti. Informace o podnebí krajského města doposud dlouhodobě chyběly. Historická přestavba Výstaviště Flora Olomouc přinesla již stovky archeologických objevů z bývalých hřbitovů. Mrtví zde byli ukládáni od 18.století a byli zde pohřbeni katolíci, židé i evangelíci. Byl zjištěn i vojenský hřbitov. Průzkum odhalil zhruba 550 hrobů z 18. a 19.století, ale např. i zbytky cihlářské pece z 15.století. Výstaviště se dočkalo rekonstrukce za přibližně 210 milionů korun a hotovo by mělo být v dubnu 2014.

Nálezy archeologů získané při rekonstrukci Dolního náměstí přispěly k dokreslení našich představ o životě měšťanů ve 13.až 15.století. Šlo zejména o nálezy tržního rázu, které dokládají život řemeslníků a obchodníků této doby. Pro toto období má historická věda jen menší množství písemných dokumentů, proto je nález každého hmotného dokladu tehdejšího života mimořádně cenný. Rekonstrukce Dolního náměstí za 128 milionů korun byla zahájena předloni v únoru a dokončena byla letos v červnu. Ar-

cheologové zde odkryli základy románského kostela z 12.století a kapli sv. Markéty z 15.století. Mezi cenné objevy patří rovněž objevené pohřebiště poblíž Neptunovy kašny. Ve čtvrtek 6.června přijal čestný doktorát Univerzity Palackého v Olomouci celosvětově uznávaný plastický chirurg Bohdan Pomahač, absolvent Lékařské fakulty UP. Pomahač v současné době pracuje na plastickém centru v americkém Bostonu, lékařská studia na olomoucké lékařské fakultě absolvoval v roce 1996, od roku 2004 se zde zaměřil na problematiku obličejové transplantace. Do budoucna by jeho tým chtěl rozšířit své aktivity na transplantaci horních a dolních končetin. Olomoucké odborné veřejnosti se doktor Pomahač představil přednáškou pronesenou ve středu 5.června.

V pondělí 17.června bylo na ulici Šlechtitelů otevřeno špičkové Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum. Pracoviště za více než 800 milionů korun patří k nejmodernějším v republice i EU. Zájem o práci v něm projevili i vědci ze zahraničí, z celkového počtu 300 přihlášených z 30 států světa bylo přijato 31 vědeckých pracovníků a 32 doktorandů. Cílem vědeckých aktivit Centra je dosažení lepších výsledků v pěstování obilovin pomocí genetické modifikace. Podle názoru prognostiků bude na Zemi v roce 2050 asi devět miliard lidí a pokud se nepodaří zvýšit produkci potravin o 60%, mohlo by budoucí lidstvo hladovět. Lidé z celého světa přijeli do Olomouce také ke studiu českého jazyka. Letos měli o Letní školu slovanských studií největší zájem Francouzi, přijeli ale i studenti z Vietnamu, Malty či Jižní Koreje, celkem přijelo 84 zájemců. Nejstarším studentem byl Vietnamec (64), nejmladší pak Korejec (15). Zahraničním hostům se věnovalo celkem 18 lektorů českého jazyka, ale i herci Moravského divadla v Olomouci prostřednictvím divadelního představení. Koncem července se na veřejnosti objevila nová publikace olomouckého historika a nakladatele Miloslava Čermáka (*1941), vlastníka vydavatelství Memoria. Jeho nová kniha se zabývá problematikou života olomouckých měšťanů ve

Olomouciana

středověku a vyšla pod názvem Slasti a strasti olomouckých měšťanů v ob období gotiky, renesance a baroka. Renesanční kořeny má i známá teze o údajném římském původu města Olomouce a jeho údajném zakladateli C.Juliu Caesarovi (100-44 př. K.) Tato legenda sice nebyla potvrzena vědeckými fakty, ale přítomnost Římanů na území Olomouce potvrzena je. Jde ovšem o jiné období a jiné souvislosti. Už od roku 2001 se hovořilo o možnosti, že římské legie postoupily dále na sever, než bylo doposud uvažováno (castrum u Brna). Při stavbě rodinných domů v Neředíně byl posléze objeven pozůstatek opevněného tábora římských legionářů z doby tzv. markomanských válek (160-180 po K.) v době císaře Marka Aurelia a jeho syna Commoda. Olomouc se tak nově stala nejsevernějším místem pobytu Římanů na území někdejší svobodné Germánie. Objev tak prakticky potvrdil informace starých antických autorů o průniku římských jednotek hluboko na sever do barbarského území někdejších germánských kmenů Markomanů a Kvádů. Z této doby pochází např. i známý nápis na skále ve slovenském městě Trenčín. Nalezený římský tábor na vyvýšeném místě poblíž dnešního krematoria podle názoru odborníků využívalo asi 1000 legionářů. Začátkem září letošního roku zde byl slavnostně odhalen římský milník s nápisy informujícími o existenci římského vojenského tábora s uvedením vzdálenosti 904 mil od města Řím. Slavnostního aktu za přítomnosti primátora města Olomouce Martina Novotného (ODS) se zúčastnila i jednotka římských legionářů v podání členů sdružení SHS Roma Victor Legio XIII. Milník navrhla architektka Blanka Zlamalová ze Studia Zlamal.

zoo

Hospodářská situace ve státě i v regionu se pravděpodobně projevila i na návštěvnosti Zoologické zahrady na Svatém Kopečku. V uplynulé roce ji navštívilo celkem 365 897 návštěvníků, kterých tak bylo meziročně o 7300 méně. V zoologické zahradě se narodilo 421 mláďat, z pohledu výskytu ve volné přírodě byla nejvzácnějším přírůstkem dvě mláďata lva berberského. Chovatelé si

rovněž cení také lva zlatého a devět mláďat kaloně zlatého. Slavilo se také i binturongů, kteří se rozmnožili po dlouhých šestnácti letech. Olomoucká ZOO loni zahájila stavbu prvního areálu safari, který dostal název Euroasie. V novém prostoru zde návštěvníci vidí daňky, kamzíky, jeleny sika, zubry a losy. Po devíti hektarech plochy jezdí vláček, do roku 2017 zahrada plánuje vybudování celkem pěti areálů safari na ploše zhruba 19 hektarů. Po Euroasii by měly navštěvovat areály Severní Amerika, Afrika, Austrálie a Arktida v celkovém nákladu asi 11 milionů korun. ZOO na Sv. Kopečku patří dlouhodobě k hlavním atrakcím města a jeho okolí, žije zde 350 druhů zvířat, jejichž celkový počet je 1861. Zřizovatelem ZOO je olomoucký magistrát, který její provoz dotuje, zhruba z poloviny si na sebe zahrada vydělá prostřednictvím vstupného. Velikou radost udělali návštěvníkům i pracovníkům ZOO levharti mandžuští, kteří přivedli na svět mládě. Těchto levhartů žije ve volné přírodě již jen 34 jedinců, v zoologických zahradách světa asi stovka. Narozené mládě je samička Mia, levharti jsou chováni v olomoucké zoo od roku 2001. Zahrada v průběhu loňska zdražila vstupné, i přesto se neobešla bez dotací. Vstupné se zvýšilo na 110 korun (dospělí) a 70 korun (děti). Začátkem června se v zahradě objevili návštěvníci z Prahy šlo o tygřici a levharta, kteří zde našli azyl v době záplav v pražské Troji, kde vznikly škody za 160 milionů korun. Citovaná safari s názvem Euroasie byla otevřena pro veřejnost od úterý 30.července 2013. Největším zdejším zvířetem je zubr evropský s váhou až 1000 kg. Začátkem září se v ZOO narodila mláďata lva berberského. Stala se tak jedinou zahradou v republice, v níž došlo k rozšíření populace tohoto tvora, který je ve volné přírodě považován již za vyhynulý druh. Staronovým ředitelem ZOO Sv.Kopeček je Radomír Habáň. Prostorem kaple sv. Jeronýma v olomoucké radnici od sedmnácté hodiny neděle 17.března zněly pasáže z Nového zákona Konalo se zde čtyřiadvacetihodinové čtení z bible, které je součástí prvního ročníku akce s názvem Paschalia olomucensia.

Církve

Letos byla věnována výročí příchodu Konstantina a Metoděje na Moravu (863). Četbu zahájil olomoucký primátor Martin Novotný (ODS) a mořický probošt František Hanáček Celkem se předčítání biblického textu účastnilo dvě stě lidí. Noc kostelů se zájemcům otevřela dokořán v pátek 24.května s tím, že bylo nabídnuto k vidění i to, co je pro veřejnost běžně nedostupné. Návštěva katedrály sv. Václava bylo možno spojit s bezplatnou prohlídkou sousedního Arcibiskupského muzea. Ve městě se tak veřejnosti otevřelo celkem šest církevních objektů včetně např. biskupské kaple Panny Marie v arcibiskupském paláci. Tradice Noci kostelů pochází z Vídně, kde se poprvé uskutečnila před osmi lety. V listopadu se veřejnosti poprvé otevřela i kaple sester svatého Kříže v arcibiskupském paláci, kdy zde byla zahájena výstava moravského malíře Jano Köhlera při příležitosti 140 let od umělcova narození. Dílo malíře si oblíbil olomoucký arcibiskup první poloviny minulého století Leopold Prečan. Hudbou a zpěvem oslavili v pondělí 8.dubna v Olomouci Romové a jejich přátelé svůj mezinárodní den. Od 15 hodin byl pro zájemce připraven workshop flamenca, výstava fotografií Jindřicha Štreita a několik tanečních a koncertních vystoupení. Zhruba po hodině proběhla na Horním náměstí přehlídka romských tanečních a hudebních souborů doplněná i nabídkou originálních romských specialit. Vrcholem celého programu byl večerní koncert formace Bitumen Beat v Jazz Tibet Clubu. Tragické osudy Židů symbolizují ve městě již určitou dobu tzv. pamětní kameny (Stolpenstein) umístěné do dlažby chodníků. Členové olomoucké Židovské obce pokládali další takovéto památné kameny již potřetí v červenci letošního roku. Bylo možné se takto seznámit s osudy dalších 29 obyvatel města, do jejichž životů tragicky zasáhla rasová nenávist nacistů. Úplně poprvé pak mohou lidé na tento pamětní kámen narazit také přímo na olomouckém Horním náměstí, kde připomíná osud Adolfa Waldecka-Wasservogela, jehož rodina měla v centru města známý fotografický ateliér. Tento někdejší Olo-

Romové

moučan ve věku 61 let pod tlakem okupace spáchal sebevraždu, další členové rodiny nepřežili koncentrační tábory. Stolpensteiny zavedl v Evropě v roce 1993 německý výtvarník Gunter Demnig, zatím jich bylo umístěno na 40 tisíc. Současný předseda Židovské náboženské obce v Olomouci je Petr Papoušek.

Silvestr 2013

Už tradičně skončily i letošní oslavy spojené s odchodem minulého kalendářního roku na Horním náměstí. Technické služby města odtud po Silvestru 2012 odvezly dvě tuny skla a půl tuny kartonů. Do úklidu náměstí se četa uklízečů pustila hned na Nový rok 2013 ve tři hodiny ráno. V noci na středu 2.ledna pak byl naplánován úklid města v jeho okrajových čtvrtích, což pokračovalo i v během dne. Organizátoři oslavných akcí ve městě vsadili letos na pestrost těchto aktivit od nejrůznějších kulturních po akce sportovního zaměření. Absolutní novinkou byla ovšem májka vztyčená na Horním náměstí na 1.května, což byl pokus přenést hanácký zvyk do městského prostředí. Poslední dubnový podvečer se ve městě opět pálily čarodějnice, letos v areálu Korunní pevnůstky. Začátkem června byly zahájeny tradiční svátky města, v červenci hrála na Horním náměstí legenda klasické kytary Paco de Lucia. Vrchol kulturní sezóny přineslo září v podobě Dnů evropského dědictví. Do sportovních dějin města opět zasáhl letní půlmaratón a juniorské mistrovství Evropy v silniční cyklistice. Závěr kalendářního roku patřil opět již tradičně vánočnímu jarmarku a bruslení na Dolním náměstí. Výstava o čarodějnických procesech na Jesenicku zvítězila v prvním ročníku ankety o největší kulturní počin Olomouckého kraje. Cenu hejtmana Olomouckého kraje Jiřího Rozbořila (ČSSD) za počin v oblasti kultury získalo občanské sdružení Balet Globa, které na mistrovství světa v tanci v Los Angeles získalo dvě zlaté a dvě stříbrné medaile. Cenu Osobnost roku v oblasti kultury převzal ve středu 10.dubna v Moravském divadle v Olomouci bývalý ředitel Muzea umění prof. Pavel Zatloukal. Ocenění obdržel za úspěšnou výstavu Od Tiziana po Warhola v Muzeu umění, kterou zhlédlo

rekordních 37 tisíc diváků. Zatloukal byl zároveň za tuto výstavu oceněn v rámci Ceny města Olomouce v její části s názvem Počin roku. Letošní výročí osmašedesáti let od konce druhé světové války si v květnu Olomouc připomněla řadou pietních i akčních akcí. V této souvislosti lze připomenout pietu na Ústředním hřbitově v Neředíně ve středu 8.května či rekonstrukci bojů ve vojenském fortu v Radíkově téhož dne prostřednictvím Klubu vojenské historie Olomouc. V Radíkově se v květnu 1945 skutečně bojovalo a německá armáda svedla s rudoarmějci minometnou přestřelku. Zmiňované oslavy sv. Pavlíny, patronky města Olomouce, proběhly v pátek 7.června v podobě historického průvodu s jejími ostatky mezi Horním náměstím a chrámem sv. Mořice. Ostatky mladé Římanky se dostaly do Olomouce v roce 1623 jako dar papeže Řehoře XV. Místní jezuitské koleji. V atmosféře morové epidemie ve městě se tehdy na návrh dómského arcijáhna Julia Caesara Gianniniho de Pisauro konal 8.října 1623 prosebný průvod v naději, že zastaví krutou nemoc, která usmrtila údajně na sedm tisíc obyvatel města. To se stalo a 23.října radní zvolili světici patronkou města. Letošní průvod proběhl za účasti mořického probošta Františka Hanáčka, primátora města Martina Novotného (ODS) a arcibiskupa Jana Graubnera. Součástí oslav byla série hudebních vystoupení, divadelních a šermířských akcí a rovněž festival krajových specialit.

Šest osobností se stalo ve čtvrtek 14.června veče r v Moravském divadle laureáty Ceny města Olomouce za celoživotní dílo či propagaci hanácké metropole. Magistrát kromě toho ocenil také dva počiny loňského roku. Vybíralo se z 33, respektive 13 návrhů. Tradice udílení cen města se začala v Olomouci odvíjet v roce 1998, ceny za počin se začaly udělovat až od roku 2010. Cenou města Olomouce za rok 2012 radnice letos ocenila chemika Lumíra Hanuše, dobrovolného cvičitele Luboše Touška, literáta Rostislava Valuška, sociologa a antropologa Leopolda Pospíšila, zedníka-památkáře Vladimíra Gračku a emeritního šéfa opery Di- CMO 2012

vadla Oldřicha Stibora v Olomouci Reginalda Kefera. Cenu za počin roku 2012 obdržel kromě citovaného ředitele Muzea umění Olomouc Pavla Zatloukala ještě šéf činohry místního divadla Michael Tarant za režijní realizaci open air představení Carmen.

Beerfest

Letošní Beerfest Olomouc znamenal čtyři dny ve znamení piva a hudby. Proběhl v areálu Korunní pevnůstky a přinesl i několik novinek. Vloni se vypilo 80 tisíc piv, letos se přihlásilo 35 pivovarů z celé republiky. Brány Beerfestu se otevřely ve středu 26.června a prvních 1500 půllitrů bylo pro návštěvníky zdarma. Vstupné se pohybovalo mezi 170 až 320 korunami a po celé čtyři dny hrály popíjejícím kapely byl mezi nimi např. i Václav Neckář se skupinou Bacily, Mig 21, Wanastovy Vjecy či místní The Again. Koncem července patřila Olomouc krásným dívkám. Dvanáct krásek se v sobotu 27.července utkalo o titul Miss léto 2013. Vítězkou dívčího klání se stala dvacetiletá dívka s číslem 4 Martina Hlavníčková z Frýdku-Místku, večer moderoval herec Martin Kohák. Dívky soutěžily na molu před hotelem Flora, v porotě byli např. Jan Musil či herec Martin Kraus. O uvolnění nervozity před vyhlášením výsledků soutěže se postarala česká skupina Charlie Straight.

Oslava Radeckého

Maršál Václav Radecký, polní maršál z dob rakouské monarchie, zavítal do svého posádkového města Olomouce stejně jako loni v sobotu 31.srpna. Vítaly ho stovky lidí na Horním náměstí, kam se symbolicky vrátil po 180 letech. Oslavy geniálního vojenského stratéga z dob starého mocnářství, který se stal v roce 1829 na poměrně krátkou dobu velitelem posádky pevnosti Olomouc, se ve městě konaly již podvanácté. Maršál Radecký proslul mimo jiné jako náčelník štábu koalice, která v „bitvě národů“ porazila v roce 1813 u Lipska Napoleonova vojska. Oslavě přihlíželi zástupci velení České armády, regionální politikové či organizátor oslav z rakouské strany generál Vogel. Na Dny evropského dědictví bylo ve městě zpřístupněno více než padesát církevních, vojenských i novodobých objektů. Na programu byly ale i kon-

certy, divadelní představení a otevření rekonstruovaného Dolního náměstí. Dny proběhly od 5.do 8. září. Sázkou na jistotu byl hned v úvodu programu koncert za účasti proslulých Englerových varhan v mořickém kostele. Konec kalendářního roku opět již tradičně proběhl ve městě ve znamení vánočních trhů na Horním náměstí, které se zaplnilo desítkami stánků s punčem, krajovými specialitami, výrobky s lidovou tradicí či hudební produkcí. Tomu všemu vévodil olomoucký vánoční strom v podobě velkolepé borovice, která přivítala čas Vánoc svými světly. Samotný závěr roku 2013 pak ukončila silvestrovská merenda v úterý 31.prosince s nezbytným šampaňským a ohňostrojem. Rok 2013 skončil.

Kapitola 6

Školství
Zdravotnictví

Mateřinky

I v letošním roce se v Olomouci v podstatě opakoval loňský problém nedostatek volných míst v místních mateřských školách. Město sice pracovalo na navýšení kapacity mateřinek, ale ne velkými projekty, spíše šlo o rozšíření stávajících objektů. To se týkalo např. i bývalé chirurgie v Řepčíně nebo škol na ulicích Řezníčkova, Michalské stromořadí nebo Holečkova. Počet dětí, které se narodily v uplynulých letech ve městě nicméně klesá v devadesátých letech měla Olomouc ovšem problém opačný a mateřinky se zavíraly. Fond ohrožených dětí se rozhodl rozšířit svoje služby i v Olomouci a dal podnět ke vzniku zařízení s názvem Klokánek v Olomouci-Černovíře. Jednalo se o dům s pěti byty, v nichž by mohlo být umístěno dvacet dětí. Až do nynějška museli zaměstnanci Klokánku vozit své malé klienty do Kroměříže nebo Brna. V únoru proběhl ve městě zápis do mateřských škol, v němž nakonec neuspělo 378 dětí, což bylo o 73 méně než vloni. K zápisu přišlo celkem 1351 dětí, školky mohly přijmout ovšem jen 973 z nich. Loni přišlo k zápisu 1388 dětí. Více než polovina nepřijatých dětí byla ve věku nižším než tři roky, celkem 189 dětí bylo rodiči přihlášeno na tři i více škol. I po letošním navýšení kapacity o 83 míst se uspokojit všechny zájemce nepodařilo. Školky jiných provozovatelů než město Olomouc mají celkovou kapacitu 400 míst a město je finančně podpořilo z rozpočtu částkou 1,35 milionu korun. V městské lokalitě Pražská-východ, kde roste nové bydlení, se počítá s tím, že tamní děti budou chodit do mateřské školy v Řepčíně Svatoplukova. Její rekonstrukce si pro rozšíření kapacity vyžádala náklad ve výši 23 milionů korun, přičemž polovinu uvedeného nákladu pokryla dotace z evropských peněz.

Základní školy

K zápisu do olomouckých základních škol přišlo celkem 1046 prvňáčků, oproti loňskému roku se počet prakticky nezvýšil. Navíc mají základní školy dostatečné rezervy. Dny zápisu proběhly začátkem února. Podle dodatečného vyjádření učitelů přicházely do první třídy děti, které jsou dobře připravené. Konečný počet dětí, které ovšem doopravdy do školy nastoupí, je ovšem mírně

odlišný, rozdíl dělá asi 7 procent, tedy zhruba dvě stovky dětí využijí možnost pozdějšího nástupu do první třídy. Některé základní školy musely ale naopak žáky odmítnout. Takový přetlak měly zejména populární školy. K letošnímu zápisu do prvních tříd dorazily děti ze silných populačních ročníků 2007 a 2008. Předškolních dětí bylo v roce 2013 v Olomouci celkem 1336, což bylo o 48 více než loni. V Olomouci se základní školy připravily na otevření 45 až 48 tříd. Mezi školy, které musely odmítnout prvňáčky, patřila např. ZŠ na Mozartově ulici. Zde nemohlo již dojít k navýšení počtu žáků v důsledku naplnění kapacity školy. V dubnu došlo na několika základních školách ve městě k problémům s vytápěním. V důsledku předchozího vnějšího zateplení budov tak docházelo k útlumu dodávaného tepla, ale některé budovy nebyly na tento zásah zřejmě technicky připraveny. Mediálně byly zveřejněny informace o tom, že v některých třídách se teplota pohybovala kolem 14 stupňů Celsia. Toto mělo nakonec samozřejmě dopad na dětskou nemocnost. V letošním roce si Základní škola svaté Voršily v Olomouci připomněla dvacáté výročí svého znovuobnovení. Voršilky převzaly tuto školu od olomouckého arcibiskupství v roce 1993. Řád přišel do Olomouce v roce 1697 a okamžitě začal se svým hlavním posláním vzděláváním. V něm velmi úspěšně působil až do roku 1950, kdy byl zrušen tehdejším režimem. Oslava byla zahájena mší celebrovanou olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem. Uplynulých dvacet let školy připomínaly fotografie na stěnách školních chodeb. Bohatou nabídku kroužků pro děti i pro dospělé připravil na nový školní rok Dům dětí a mládeže v Olomouci (DDM), který je jedním z největších zařízení pro volný čas v Olomouckém kraji. Mezi téměř 150 kroužky bylo letos víc než dvacet novinek. Kromě tradičních výtvarných kroužků nabídl DDM i keramiku a točení na hrnčířském kruh, dřevodílnu nebo kurz tvůrčí fotografie.

Střední školy

Studenti a učitelé Slovanského gymnázia v Olomouci mohli od září využívat novou přístavbu k budově školy na třídě Jiřího z Po-

děbrad. V přístavbě se nachází třídy, odborné učebny, jídelna, bufet a tělocvična. Raritou je střecha budovy. Nad přístavbou je střecha dvojí. Nad učebnami je bezúdržbová zelená střecha, kde jsou suchomilné rostliny. Nad tělocvičnou vzniklo venkovní hřiště zajištěné pětimetrovou sítí. Přístavbou nové budovy tak škola vyřešila akutní nedostatek prostoru v objektu určeném původně pro 350 žáků se jich v současnosti tísnilo zhruba sedm stovek. Celkové náklady na realizaci stavby se pohybovaly okolo dvou stovek milionů korun. Do budoucna by měla projít modernizačním procesem i historická budova gymnázia. Na jaře se na olomouckém Slovanském gymnáziu postavily stovky studentů na stranu učitelky, která dostala výpověď. Petici proti propuštění pedagožky podepsalo 600 studentů SGO. Studenti se nakonec obrátili i na Krajský úřad Olomouckého kraje, který je zřizovatelem školy. Vedoucí odboru školství kraje ovšem oznámil, že personální otázky na škole jsou plně v rukou ředitele SGO Radima Slouky.

Univerzita Palackého

Devítičlenný akademický senát zvolil v pondělí 28.ledna do čela Fakulty zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci Jaroslava Vomáčku. Hlasovalo pro něj sedm senátorů z celkových devíti. Vomáčka byl v minulosti ředitelem fakultní nemocnice (FNO). V současnosti je přednostou Ústavu radiologických metod FNO a současně stojí v čele krajské organizace ČSSD, za niž je i městským a krajským zastupitelem. Vomáčka uvedl po svém zvolení, že by chtěl prohloubit spolupráci zdravotnické fakulty s FNO a souhlasil rovněž s jejím přemístěním do areálu teoretických ústavů. Vomáčkovým jediným protikandidátem na děkanskou funkci byla současná proděkanka Věra Vránová, která byla pověřena vedením fakulty po odstoupení děkanky v březnu minulého roku. Fakulta zdravotnických věd UP vznikla v roce 2008 osamostatněním zdravotnických nelékařských oborů od lékařské fakulty a v současnosti na ní studuje sedm set studentů.

Letošní akademický rok proběhl ve znamení oslav 440.výročí vzniku olomoucké univerzity. Univerzita Palackého je druhou nej-

starší vysokou školou v českých zemích. V lednu roku 1573 papež Řehoř XIII. Potvrdil donaci olomouckého biskupa Viléma Prusinovského pro kolej Tovaryšstva Ježíšova a svěřil ji do péče a ochrany olomoucké kapituly a olomouckého biskupa Jana Grodeckého. Jednalo se tedy o první krok ke vzniku plnohodnotného vysokého učení, které bylo dovršeno 22.prosince téhož roku, kdy na základě žádosti rektora olomoucké jezuitské koleje a gymnázia Huertady Pereze, adresované císaři Maxmilianovi II., byla olomoucké akademii přiznána promoční práva. Praktická výuka byla zahájena o tři roky později a k slavnostní imatrikulaci se tehdy dostavilo 85 studentů. První vyučující na univerzitě byli cizinci, zejména Španělé, Nizozemci a Angličané. Cizinci studují na olomoucké univerzitě samozřejmě i dnes, v letošním roce je jich asi 600, pracuje na ní i přibližně 120 zahraničních vyučujících. Dnešní univerzita má celkem osm fakult a navštěvuje ji 23 tisíc studentů. Více než 2500 zaměstnanců dělá z univerzity také druhého největšího zaměstnavatele ve městě a jednoho z největších v kraji. Vedení univerzity by chtělo letošní výročí využít k zviditelnění a zároveň k rozvoji konceptu Olomouc univerzitní město. Prvním rektorem obnovené univerzity, která přijala název Univerzita Palackého se v roce 1946 stal filozof Josef Ludvík Fischer. Králem olomouckého studentského majálesu v roce 1968 se stal spisovatel Josef Škvorecký, Václav Havel obdržel čestný doktorát na univerzitě v roce 1990 z rukou tehdejšího rektora Josefa Jařaba. V letošním akademickém roce nabídla Univerzita Palackého deset nových studijních oborů. Některé z nich je možno studovat v cizím jazyce. K novinkám patří např. studium politologie v kombinaci s dalším oborem, studium muzejní a galerijní pedagogiky či ošetřovatelství v interních oborech. Vzpomínané výročí olomoucké univerzity připomnělo novou expozicí i místní Vlastivědné muzeum. Vystaveno bylo např. množství univerzitních typářů, kopie i originály univerzitních insignií a rovněž kopie rektorského žezla z roku 1588. V neděli 20.ledna byla v chrámu

P.Marie Sněžné slavnostní mše za účasti studentů a představitelů akademické obce, kteří se aktu zúčastnili poprvé ve slavnostních historických talárech. Mši celebroval arcibiskup olomoucký a metropolita moravský Jan Graubner. V souvislosti s výročím univerzity a také ve snaze posílit koncept prezentace města představila univerzita a olomoucká radnice veřejnosti propagační spot Olomouc univerzitní město. Dvouminutový klip vznikal přibližně devět měsíců pod vedením studenta filmové vědy Marka Partyše. Mluvené slovo ke klipu natočil herec Kryštof Hádek. Zkrácená verze klipu se objevila v české televizi a také v multikinech v Olomouci a Ostravě.

Pro studium v akademickém roce 2013/2014 se na osmi fakultách Univerzity Palackého v Olomouci zaevidovalo celkem 30 874 zájemců o studium. Největší zájem byl o fakultu filozofickou (8358) a pedagogickou (8242), na dalších místech pomyslného žebříčku pak byly fakulty přírodovědecká (3993), lékařská (3130), právnická (2567), tělesné kultury (2250), zdravotnických věd (1613) a teologická se 721 zájemci. Oproti loňsku se zvětšil počet přihlášek na fakultu zdravotnických věd a tělesné kultury. Pozici nejžádanějšího oboru si i letos udržela medicína a právo, kam se hlásilo po dvou tisících uchazečů. Modernizaci za téměř 100 milionů korun přinesla univerzitě rekonstrukce dvou budov v ulici Křížkovského. V obou budovách vznikla nově koncipovaná pracoviště např. specializovaná laboratoř psycholingvistiky a lexikostatistiky, první centrum pro experimentální politologii ve střední Evropě či tlumočnická laboratoř. Celková výše investice byla rozdělena mezi operační program Výzkum a vývoj pro inovace (81 milionů korun) a rozpočet ČR (14 milionů korun). Rekonstrukce budov univerzity by měla být dokončena na konci příštího roku. Tři dny trvající letošní majáles olomoucké univerzity nabídl zájemcům stovku akcí na několika místech města. Přilákal podle organizátorů asi deset tisíc diváků. Korunovace krále majálesu 2013 proběhla v úterý 7.května a stal se jím exrek-

Majáles 2013

tor Univerzity Palackého amerikanista Josef Jařab. Korunu krále majálesu převzal od loňské královny herečky Ivany Plíhalové. Po slavnostní korunovaci na Horním náměstí přešel průvod maskovaného procesí studentů i dalších účastníků k budově někdejší tereziánské Zbrojnice, kde program pokračoval na jejím nádvoří hudební produkcí. Vlastní půjčovnu jízdních kol otevřela na jaře univerzita pro své studenty. Bylo zakoupeno deset kol, které je možné za poplatek použít od stanoviště na Wurmově ulici. Projekt přijel do Olomouce podpořit dokonce i nizozemský velvyslanec Ed Hoeks, v jehož desetimilionové zemi je dvacet pět milionů kol. Vyznavaček jízdy na kole je např. i děkan filozofické fakulty Jiří Lach, který tak jezdí do zaměstnání. Další novinkou, kterou univerzita zahájila, byla veřejná jazyková škola od září 2013. Začalo se s výukou více než dvaceti jazyků včetně ruštiny, švédštiny či vietnamštiny. Lektorský tým je tvořen převážně pracovníky univerzity, pilotním jazykem je ovšem na této škole angličtina. Škola nabízí také překladatelské a tlumočnické služby.

Filozofická fakulta

Filozofická fakulta UP zažila v letošním roce velké stěhování vyvolané rekonstrukcí budov na Křížkovského ulici. Na podzim se přesun dotkl 280 pedagogů a zhruba 3500 studentů. Nové náhradní prostory pro výuku byly vytvořeny na třídě Svobody č. 26 a v kolejích Marie Kudeříkové v Kateřinské ulici. Rekonstrukce budovy děkanátu byla vlastně první od roku 1905, kdy byla tato budova postavena. Objem stavebních a dalších prací byl stanoven na částku přibližně 350 milionů korun. V pátek 6. září obdržel akademický senát univerzity jména dvou navrhovaných kandidátů na post rektora. Jednalo se o stávajícího rektora Miroslava Mašláně a šéfa katedry historie na Filozofické fakultě UP Jaroslava Millera. Olomoucká univerzita tím hledala kandidáta do svého čela pro období 2014 až 2018. Stávající rektor dostal jedenáct nominací, profesor Miller tři nominace ze strany čtrnáctičlenného senátu. Z tohoto duelu vzešel nakonec vítěz a příští rektor univerzity pro uvedené období v osobě profesora Ja-

roslava Millera. Další novinkou určenou vědychtivým studentům univerzity bylo zřízení noční studovny v prostorách univerzitní knihovny v areálu Zbrojnice. Doba její činnosti byla stanovena od 22 do 6 hodin, vybavena byla nápojovým a jídelním automatem, kávovarem a wi-fi připojením. Náklady na roční provoz noční studovny ve Zbrojnici byly vyčísleny na zhruba 70 tisíc korun za rok.

FNO

O významných projektech, které by chtěla Fakultní nemocnice Olomouc uskutečnit v nejbližších letech, jednalo koncem dubna její vedení s poslaneckým výborem pro zdravotnictví. Byl tak otevřen problém rekonstrukce a dostavby nejstarší budovy nemocnice, označované jako Franz Josef. Rozpočet na přestavbu této budovy z devadesátých let 19.století byl odhadnut na 1,5 miliardy korun. V roce 2004 nemocnice otevřela nový chirurgický komplex, přestavbou Franze Josefa, který je na nový komplex přímo napojen, by se pod jednu střechu dostaly prakticky všechny chirurgické obory. Celý problém tedy spočívá na otázce získání příslušné dotace. Na jaře se dárcům krve ve městě vrátila sleva na MHD, o kterou v loňském roce přišli. Za tzv.Kapka pas zaplatí tito dobrovolníci 300 korun ročně. O vrácení slevy pro držitele zlaté Jánského plakety rozhodli olomoučtí radní koncem dubna, podařilo se vyjednat spoluúčast v rámci celého kraje a platí pro občany města, kteří dali svou krev ve čtyřiceti a více bezplatných odběrech. Problémy, se kterými se běžně potýkají olomoučtí handicapovaní občané vozíčkáři se pokusila ulehčit on-line bezbariérová mapa města, díky níž mohou plánovat cestu do svého cíle bez potíží. Mapa se na konci ledna objevila na webových stránkách města. On-line mapa se stala součástí dlouhodobého projektu Bezbariérová Olomouc. Manažerka zmíněného projektu Jana Čuková ji hodnotila jako výsledek již hotových studií a výzkumů nejdůležitějších pěších tahů městem a na nich zmapované bezbariérovosti. Speciální mapu radnice vydala také v papírové podobě, ale její nevýhodou je její rychlé zastarávání. Odborníci,

kteří mapu připravovali, jen za jeden rok zjistili přes sto změn v bariérách. Do mapy byly vloženy i údaje o přístupnosti turistických cílů, veřejných služeb a jiných důležitých objektech ve městě.

Vyzkoušet si na vlastní kůži, jak se žije nevidomým v Olomouci, mohli od srpna návštěvníci výstavy (Ne)viditelná Olomouc v budově na Křížkovského ulici. Tam si v absolutní tmě mohli vyzkoušet, jaké to je pohybovat se bez zrakových vjemů, pouze za pomoci sluchu, hmatu a čichu. Akce posloužila i k propagaci výrobků a služeb sociální firmy Ergones a sociálních služeb pro nevidomé a slabozraké Tyfloservis. Součástí akce je i prodejní výstava keramiky, kterou vytváří klienti centra se zrakovým postižením. Hned dvěma zajímavostmi se mohl pochlubit nový netradiční obchůdek s názvem U Zeleného věnce, který byl koncem července otevřen v podloubí stejnojmenného domu na Dolním náměstí. Obchod otevřela společnost s názvem Přirozenou cestou, která funguje jako tzv. sociální firma. Prostory pro prodejnu poskytla olomoucká radnice. Netradičnost obchodu spočívá jak v nabídce bioproduktů, tak i v obsluze, kterou zajišťují prodejci z řad tělesně postižených osob. Slavnostního otevření nové prodejny se účastnil primátor města. Společnost Přirozenou cestou provozuje už rok a půl také prodejnu v městské části Chválkovice, která zůstává i nadále v provozu.

Ve dvou městských částích byl v průběhu roku otevřen nový klub pro seniory. V měsíci únoru to byl klub na Sadovém náměstí na Svatém Kopečku, v červnu pak v Olomouci-Lazcích. Celkem pracovalo v letošním roce sedmnáct klubů vyvíjejících činnost podle zájmu svých členů. Ten sedmnáctý vznikl v základní škole na Demlově ulici v Lazcích v prostorách nevyužívaného bytu ve školní budově. Některé olomoucké seniorské kluby fungují už po dobu padesáti let. Celkem bylo letos registrováno v klubech 916 členů, průměrný počet členů v jednom klubu se pohyboval od 25 do 100 v závislosti na jeho velikosti. Obohatit podzim života Olo-

Senioři

moučanů je podle náměstkyně Evy Machové (TOP 09) i záměrem města. Kromě klasické klubové činnosti jsou v pěti klubech seniorů výdejny stravy a také veřejný internet v určitých hodinách zdarma. Na letošní Velikonoce připravili zaměstnanci magistrátu města akci „Senioři baví seniory", která se konala na Zelený čtvrtek 28.března ve slavonínské sokolovně. Přihlásilo se 210 seniorů, svou účast ohlásil i klub vojenských důchodců. Součástí programu bylo i vystoupení zpěvačky Anny Kordic, která zazpívala chorvatské lidové písně. Panelový dům v okrajové čtvrti města, ve kterém bydleli neplatiči nájemného, se radnice rozhodla opravit a místo sociálně slabých obyvatel v něm zabydlet seniory. Rekonstrukce panelového domu v městské části Nový Svět a jeho přeměna na bytový dům pro seniory si vyžádala investici 35 milionů korun, kterou pokryla městská firma Správa nemovitostí Olomouc (SNO) po schválení radou města v polovině května. Dům v Přichystalově ulici č. 70 převzalo město po odchodu Sovětské armády v roce 1991. Z celkového počtu 80 bytových jednotek je obsazeno 34 bytů, které byly využívány jako náhradní bydlení pro neplatiče i propuštěné nebo amnestované vězně. Díky citované investici zde vznikla tři podlaží pro seniory a dvě podlaží bytů s docházkovou pečovatelskou službou. Projekt počítá i s vytvořením šesti bezbariérových bytů. Z původních 80 bytů tak bude předáno do užívání celkem 59 bytových jednotek uvedených typů. Stávající nájemníci domu na Přichystalově ulici byli postupně nastěhováni do rovněž opraveného domu v městské části Holice, pro nějž je také používán název „holodům." Zároveň olomoučtí radní zahájili přípravné práce na projektu výstavby domova pro seniory v městské části Slavonín v lokalitě blízko ulice Jižní. Pro výstavbu domova nabídlo město soukromému subjektu vlastní pozemky v rozloze zhruba 5000 čtverečních metrů, přičemž samotný penzion pro seniory by měl zabrat část o velikosti přibližně 1500 čtverečních metrů a nabídnout bydlení pro přibližně 80 osob. Na sousedním pozemku o 3500 metrech by vzniklo zá-

zemí pro penzion. Náklady na výstavbu seniorského bydlení zde byly vyčísleny na částku mezi 90 až 110 miliony korun. Při tvorbě projektu radnice vycházela z demografických prognóz, které signalizují růst počtu starých lidí ve městě již v blízké budoucnosti. Přímo v Olomouci je zatím jen jeden dům pro seniory Pohoda Chválkovice s kapacitou 200 lůžek a čekací dobou dva až tři roky, který provozuje Olomoucký kraj. Na území někdejšího okresu Olomouc je v současnosti celkem deset domovů pro seniory s celkovou kapacitou 935 lůžek, na které jsou evidovány bezmála tři tisíce žádostí čekatelů. Čekací doba se pohybuje od šesti měsíců do tří let. Koncem srpna byla dokončena a předána novostavba areálu v domově Pohoda ve Chválkovicích nabízející bydlení pro stovku seniorů. Investorem nové budovy za zhruba 250 milionů korun byl Olomoucký kraj. V objektu o čtyřech podlažích se nacházejí jedno a dvoulůžkové pokoje řešené jako bezbariérové a s vlastním sociálním zařízením. V komplexu je ordinace lékaře, rehabilitace, společenská místnost a kaple.

Přes milion korun vynesla letošní Tříkrálová sbírka v Olomouci a okolních obcích. Ve městě se koledovalo od 1. Do 13.ledna 2013. Do akce se zapojilo 299 skupinek koledníků, kteří vybrali 1 155 000 korun. Charita Olomouc zastřešuje tuto sbírku ve městě a okolních třiatřiceti obcích. Přispívat lze ale i celoročně zasláním DMS zprávy. Ve zdevastovaném domě s holobyty na Holické ulici se po opravě za sedm milionů korun v únoru otevřely prostory užívané olomouckou Charitou pro komunitní práci. Náklady na opravu holodomu postaveného v roce 1998 byly ze 40% kryty dotací z fondů EU. Občanské sdružení Dobré místo pro život obdrželo koncem března krajskou cenu za podporu charitní činnosti. Ocenění převzala z rukou pořadatelů předsedkyně sdružení Věra Novotná. Cena je udělována již od roku 2001, v Olomouci působí sdružení čtyři roky a stará se o šestnáct organizací zabývajících se touto činností. Olomoucká Charita se rozhodla rozvinout akci nabízející lidem v nouzi potravinovou pomoc. Podobné služby

Charita

dosud v regionu chyběly. Pro tento účel byl využit objekt v Dolanech, který je možné využívat díky vstřícnosti sester premonstrátek ze Svatého Kopečka. Potraviny jsou získávány z obchodních řetězců či jako dary ostatních osob, dalším zdrojem jsou i potraviny z Unie. V republice je zatím šest tzv. potravinových bank pro lidi bez domova. Po červnové povodni poslala Olomouc materiální pomoc do postižených Kralup. Do Čech bylo vypraveno auto s nákladem hygienických, čisticích a desinfekčních prostředků. Pomoc do postiženého Veselí nad Lužnicí vyslala v téže době i olomoucká Charita. V průběhu roku se objevily ve větší míře problémy se skupinkami bezdomovců v ulicích města. Největší koncentrace těchto osob byla i v minulosti tradičně u nákupních středisek, v okolí Terezské brány, Václavského náměstí či objektu Charity. V létě se bezdomovci objevili nově na náměstí Republiky v blízkosti kašny Tritonů. Vedení Charity ústy Petra Prinze ovšem popřelo souvislost se zmíněnou skutečností a poukázalo na místní trafiku s možností nákupu alkoholu v uvedené lokalitě. Služeb nízkoprahového centra ve Wurmově ulici využívá denně zhruba 150 osob, které sem přijdou za hygienou a jídlem. Toto centrum by Charita ráda přesunula do jiné lokality, město ale zatím nenašlo vhodnou alternativu. Ve Wurmově ulici by pak měl i nadále fungovat azylový dům pro matky s dětmi a muže bez domova, jehož provoz je bez problémů. Podle náměstkyně Evy Machové (TOP09) je v Olomouci v současnosti asi šest stovek bezdomovců, z toho asi 200 žen, na ulici je asi polovina z nich. Ti nejsou z devadesáti procent schopni návratu do společnosti a fungovat jako ostatní. Olomoucká Charita v letošním roce poprvé vyjela do ulic s terénním vozem, který pořídila s pomocí dotace města. V okrajových částech Olomouce jím rozváží jídlo bezdomovcům, aby si pro něj nemuseli chodit do historického centra města. Stravu např. vydává Charita v prostorách za Klášterním Hradiskem a v Neředíně vždy v úterý a ve čtvrtek, vydáno bývá kolem padesáti porcí jídla spočívajícího v polévce, pečivu a čaji.

Mauzoleum

O stavu a neradostné situaci olomouckého vojenského mauzolea v Bezručových sadech jsme psali již mnohokrát. Třeba říci, že situace kolem památníku jugoslávských vojáků je velmi složitá. Mauzoleum bylo postaveno za pouhé tři měsíce v roce 1926 v neoklasicistním stylu podle projektu olomouckého architekta Huberta Austa. Při otevření mu žehnal pravoslavný biskup Gorazd (Matěj Pavlík), pozdější oběť heydrichiády. Sochařskou výzdobu objektu vytvořil rovněž olomoucký sochař Julius Pelikán. Pod kaplí je v kryptě uložen soubor ostatků jihoslovanských vojáků z první světové války, kteří zemřeli v místních vojenských nemocnicích i jinde na území pozdější republiky v počtu asi 1300. Město Olomouc by chtělo v letech 2014 a 2015 památník opravit v nákladu asi 13 milionů korun v několika etapách a s pomocí dotace od ministerstva obrany. Město zatím podniklo právní kroky podmiňující budoucí rekonstrukci podáním žaloby na určení vlastníka objektu a nechalo vypracovat projektovou dokumentaci. Až do roku 1990 byl objekt památníku otevřený vstup chránily jen dřevěné dveře a mříž, což nezabránilo útokům vandalů. V roce 1997 byl vstup do mauzolea zazděn a otevřen byl v roce 1998 po povodni, aby byly zjištěny škody poté byl vchod po provedení opatření proti plísni opět zazděn. Ostatky jihoslovanských vojáků z první světové války spočívají v republice pouze v Olomouci a Jindřichovicích u Karlových Varů. Další opravy a rekonstrukce olomouckých hřbitovů proběhly v průběhu roku ve dvou lokalitách v Chomoutově a v Neředíně. V případě Chomoutova šlo o vybudování nové komunikace, pro niž město již v roce 2010 vykoupilo potřebný pozemek. Náklady na tuto stavbu byly předběžně vyčísleny na více než dva miliony korun. V městské části Holice prošlo rekonstrukcí kamenné oplocení plochy hřbitova v jeho severní části, v tomto případě byly náklady ve výši 660 tisíc korun. Výhledově by se zde na východní straně hřbitova mohl realizovat urnový háj a provést dlažba hlavní hřbitovní komunikace. Na obě investice radnice použila finanční prostředky

Hřbitovnictví

z rezervního fondu a investičního fondu městské příspěvkové organizace Hřbitovy města Olomouce (HMO).

Kapitola 7

Demografie města
Zaměstnanost
Kriminalita

Městská policie Olomouc (MPO) začala už koncem minulého kalendářního roku s akcí zaměřenou na ochranu seniorů. Na besedách pořádaných zejména pro tento segment veřejnosti začali policisté rozdávat alarmy a průkazy seniora. Díky dotaci pořídila MPO tisícovku těchto malých alarmů a na jaře letošního roku už byly téměř rozebrané. Ve čtvrtek 7.března proběhla v prostorách ředitelství MPO beseda pro veřejnost a novináře, kde vystoupila autorka preventivního programu proti kriminalitě PhDr. Jarmila Fritscherová z olomouckého magistrátu, náměstkyně primátora Mgr. Eva Machová (TOP 09), ředitel MPO Mgr. Pavel Skalický a por. Bc. Petr Čunderle. Náměstkyně Machová např. upřesnila počet olomouckých bezdomovců na 650 osob, preventivní systém boje proti kriminalitě byl od roku 1997 do roku 2012 financován částkou 12,7 milionu korun. Za velmi důležitý byl při debatě označen olomoucký bezpečnostní kamerový systém disponující v současnosti 21 stabilními a 4 mobilními kamerami na ploše města. K novinkám letošního programu proti kriminalitě patří např. projekt Podpora terénních služeb pro lidi bez domova. Přibýt by měly ještě další kamery rotační na rondelu ulice Dobrovského a Na Střelnici, druhá širokopásmová na Dolním náměstí. Program prevence kriminality funguje v Olomouci jako grantový systém od roku 1996. V roce 1996 při zahájení programu prevence byl nápad trestné činnosti v počtu 6392 skutků, v roce 2012 klesl na počet 3984 skutků. MPO

Život tří vodáků, kteří na raftu splouvali řeku Desnou, pomáhal ve čtvrtek 18.dubna zachraňovat čtyřiatřicetiletý strážník MPO David Císař. Za odvážný čin mu ve středu 22.května poděkovali olomoucký primátor Martin Novotný (ODS) a šéf MPO Pavel Skalický. Primátor věnoval strážníkovi jako odměnu luxusní hodinky. V loňském roce řešili strážníci MPO celkem 57 885 skutků, což bylo o 3890 více než v předešlém roce. Téměř 85% těchto skutků bylo klasifikováno jako přestupek. Na pokutách bylo v loňském roce vybráno 6,94 milionu korun, průměrná po-

kuta činila zhruba 450 korun. Strážníci MPO zjistili v této době rovněž 205 pachatelů trestné činnosti. Díky rychle poskytnuté pomoci a použití defibrilátoru se podařilo strážníkům MPO zachránit život šestačtyřicetiletému muži na Návsi Svobody v městské části Holice. K události došlo ve čtvrtek 18.července krátce před třetí hodinou. Zachráněný byl občanem Červenky na Litovelsku, po příjezdu záchranářů se podařilo obnovit základní životní funkce.

Pietní místo připomínající policisty z Olomouckého kraje, kteří zahynuli při výkonu služby, bylo oficiálně odhaleno v pondělí 18.února na krajském policejním ředitelství v Olomouci. Jeho součástí je podstavec se skleněnou plastikou, na kterém jsou vyryta jména osmi mužů, kteří zemřeli ve službě po roce 1990. Místu požehnal olomoucký probošt František Hanáček z kostela sv. Mořice, autory plastiky byli Otmar Oliva a Jiří Hastík. Památník vznikl díky sbírce mezi policisty a civilními zaměstnanci a také díky příspěvkům několika firem. Většina policistů zahynula při dopravních nehodách v roce 1991 to byl Jan Trna (56), o dva roky později Milan Bartošek (36) a v roce 1999 stejně starý Josef Vach. V roce 2003 to byl František Záhora (52) a o rok později zemřeli při nehodě dva policisté Radovan Doba (57) a Ivo Kučera (39). Policistu Antonína Šoustala (30) byl zastřelen ozbrojeným pachatelem v roce 1990 a Stanislav Podepřel (50) zemřel v roce 1999 po výbuchu nastražené nálože na následné popáleniny. Odhalení památníku byl přítomen i ředitel PČR Olomouckého kraje Jaroslav Skřičil.

Policie ČR

Začátkem června se přestěhovalo pracoviště cizinecké policie Olomouckého kraje z Přerova do Olomouce. Odbor azylové a migrační politiky ministerstva vnitra ale zůstal mimo krajské město. Pracoviště cizinecké policie bylo v Olomouci umístěno do budovy Obvodního oddělení policie ČR na Smetanově ulici. K trvalému či přechodnému pobytu v Olomouckém kraji je hlášeno téměř deset tisíc cizinců. Pro citované azylové pracoviště se místo v Olomouci

zatím hledá a zůstává tedy i nadále v Přerově.

V květnu loňského roku vyděsil nápis na dětském hřišti Malého prince místní obyvatele pohrůžkou útoku na děti po vzoru Anderse Breivika. Na objasnění případu intenzivně pracovala místní policie a posléze se podařilo vytipovat a najít mladého pachatele. Student-pachatel se nakonec přiznal a byl odsouzen k podmíněnému trestu a pokutě. Po roce v červnu letošního roku převzali za vyřešení tohoto případu cenu Nadace Bezpečná Olomouc dva místní kriminalisté Vladimíra Kalinová a Ondřej Novotný. Cena nadace byla dotována částkou deset tisíc korun. Případ se podařilo vyřešit kombinací mravenčí práce zmíněných kriminalistů a dalších desítek policistů a spolupráci veřejnosti. O případu jsme podrobně referovali v loňském kronikářském záznamu. O olomoucké podzemí, které je dáno historickým vývojem města, bylo mnoho řečeno i napsáno. Přesto bylo pro veřejnost překvapivé zjištění, že historie města může ovlivnit jeho současnost. Stalo se tak ve Smetanových sadech, kde v neděli 4.srpna spadla do otvoru do podzemí holčička ve věku 19 měsíců. Nedělní procházka se tak nechtěně změnila v krátké drama, neboť otvor sahal do hloubky asi pěti metrů a dítě bylo vyproštěno až zásahem hasičů. Kolemjdoucímu muži se okamžitý pokus o její záchranu nepodařil, dítě utrpělo odřeniny. Olomoucké parky má na starosti Výstaviště Flora. Dívenka spadla zřejmě do minérské nebo naslouchací chodby bývalé olomoucké barokní pevnosti z 18. století. Podzemí dnešních olomouckých parků je jimi vlastně protkáno, protože plocha parků je vlastně plochou bývalého pevnostního hradebního systému, který byl zbořen až koncem 19.století, aby dal vzniknout právě většině místních parků. Případem se zabývala nakonec i olomoucká policie. Případ náměstka olomouckého primátora Ivo Vlacha (TOP09), který loni v květnu na přechodu služebním autem srazil ženu, skončil dohodou s pozůstalými. Třem dcerám zemřelé ženy vyplatil po jejich souhlasu částku přesahující milion korun. Proti této dohodě se žalobce dvakrát odvolal,

Podzemí města

odvolací soud to ale napodruhé zamítl. Krajský soud se druhým odvoláním zabýval v pátek 15.března na neveřejném jednání. Náměstkovi původně hrozil až šestiletý trest. S třemi dcerami ve věku 19 až 21 let uzavřel náměstek tzv.dohodu o narovnání, součástí rozhodnutí soudu bylo i to, že po zkušební dobu nebude řídit motorová vozidla.

Kriminalita

Krátce před 14.hodinou odpoledne ve čtvrtek 9.května skočila z pozdně gotické věže kostela sv. Mořice sedmnáctiletá studentka Anna V. ze třetího ročníku místního gymnázia. Místo sebevraždy je volně přístupné a slouží především turistické veřejnosti jako atraktivní vyhlídka. Na vrcholu věže policie našla pečlivě srovnané boty a brýle mrtvé dívky, výška věže je 46 metrů. Policie mrtvou identifikovala za čtyři dny, ve čtvrtek 16.května, tedy v den dívčina pohřbu, spáchal sebevraždu oběšením i její bratr Petr V.(21). Bezmála dva roky trvající soudní tahanice, které začaly v Olomouci pokreslením volebních plakátů s politiky tykadly, skončily letos v dubnu. Někdejší řidič olomouckého dopravního podniku Roman Smetana vyšel ze soudního procesu nakonec s tříměsíčním podmíněným trestem. Státní zástupce pro Smetanu požadoval nepodmíněný trest za vyhýbání se vězení, ale nakonec neuspěl. Zkušební doba Smetanovi vyprší v polovině května 2014. Původně byl řidič Smetana za přimalovaná tykadla k hlavám politiků odsouzen olomouckou soudkyní Langerovou ke stu dnů veřejně prospěšných prací. Ty odmítl vykonat, a tak měl jít na sto dnů do vězení. Vězení se však vyhýbal, proto byl pro maření úředního výkonu znovu souzen, ale kauza nakonec vyústila v citovanou podmínku. Začátkem dubna zrušil státní žalobce stíhání stavebního technika obviněného kvůli zřícenému štítu v centru města, jehož sutiny po pádu na chodník usmrtily procházející seniorku (+78). O případu jsme podrobně psali v příslušném období kroniky. Stavař, který podle policie měl dohlížet na opravu fasády, se původně zodpovídal z toho, že při opravě domu dva roky před tragédií neměl odbornou kvalifikaci a neodhalil vy-

Kauza Smetana

chýlení štítové zdi. Stíhání muže zastavil žalobce již podruhé za sebou. Případ policie původně odložila s tím, že se nepodařilo prokázat trestný čin. Státní zástupce ho ale v květnu 2012 vrátil k došetření i s ohledem na stížnost pozůstalých. V srpnu 2012 policie obvinila muže, který na domě před dvěma lety pracoval, ale za měsíc bylo jeho stíhání zastaveno. V době probíhajícího šetření tzv. poslaneckých trafik, tedy v červnu 2013, byli „hosty" olomoucké vazební věznice dva z tehdy vyšetřovaných - exposlanec Petr Tluchoř (ODS) a exšéf vojenského zpravodajství a stávající ředitel Správy státních hmotných rezerv Ondrej Páleník. Jejich pobyt v olomoucké vazební věznici neušel pozornosti místních médií, díky němuž se veřejnost dovídala i takové detaily, jako byl jídelníček obou vyšetřovaných jejich denní režim ve znění řádu věznice. Případ exposlance Tluchoře nakonec skončil jeho osvobozením a konstatováním jeho neviny, případ exzpravodajce překročil horizont kalendářního roku. Údajná korupční kauza mezi fotbalovými celky Sigmou Olomouc a Bohemians Praha pokračovala ještě v srpnu letošního roku tím, že olomoucký krajský státní žalobce Libor Skácel se po dvou měsících od zprošťujícího rozsudku rozhodl podat podnět k dovolání na Nejvyšší státní zastupitelství. Případ se táhne olomouckým sportem vlastně už od roku 2009, kdy představitel Bohemians Praha Karel Kapr prohlásil, že olomoucký brankář Petr Drobisz nabídl jeho hráčům úplatek ve výši 300 tisíc korun. Olomouc si před čtyřmi lety výhrou 3:0 zajistila účast v Evropské lize. Podle okresního soudu ke korupci došlo, vina aktérů se však neprokázala. Podobný názor měl poté i krajský soud. Kvůli údajné korupci potrestala oba kluby fotbalová disciplinární komise. Bohemians dostali pokutu šest milionů korun a přišli o 15 tabulkových bodů, Olomouc přišla o 9 ligových bodů a musela zaplatit pokutu čtyři miliony korun. Samotný brankář Drobisz dostal pokutu 200 tisíc korun a zákaz činnosti na 18 měsíců. Bývalý sportovní ředitel olomoucké Sigmy Jiří Kubíček dostal dvouletý zákaz výkonu funkce ve fotbale a

Kauza Sigma

odešel z fotbalového prostředí, odvolací komise FAČR mu posléze trest zrušila. Soudy různých instancí se touto kauzou zabývaly od konce května roku 2011. Podle Drobiszova obhájce Petra Konečného nebyly proti němu důkazy a on se k činu nedoznal, na rozdíl od ostatních obžalovaných, kteří převzetí zmiňovaného úplatku přiznali. Konečný výsledek kauzy přesáhl horizont kalendářního roku.

Koncem srpna obvinila policie bývalou náměstkyni olomouckého primátora Hanu Kaštilovou Tesařovou (ČSSD) z porušení povinností při správě cizího majetku. Před pěti lety zadala znalecký posudek na ocenění budovy polygrafického učiliště na třídě Svobody soudnímu znalci Janu Dostálovi, který je zároveň olomouckým radním za KDU-ČSL. Ten měl odhadnout cenu o několik milionů nižší, než byla skutečná hodnota nemovitosti. Policie obvinila poté i Dostála. Kaštilová proti obvinění podala stížnost a pochybení odmítla. V letech 2006 až 2010 měla Kaštilová na starosti majetkoprávní odbor magistrátu a prodej městských domů. Kaštilová po roce 2010 pracovala jako vedoucí správního úseku Technických služeb města Olomouce a je v současnosti i zastupitelkou města za sociální demokracii. V únoru loňského roku Kaštilová vypovídala u okresního soudu, který se zabýval údajným podhodnocením znaleckých posudků na Edelmannův palác. Město tehdy chtělo směnit palác za pozemky v proluce v Denisově ulici, kde mělo stát tzv. Středoevropské fórum (SEFO). Jak známo, z projektu nakonec sešlo, jelikož nedostal ministerskou dotaci. Posudek na palác tehdy měla soudní znalkyně Hana Martínková rovněž podhodnotit, ale následný soud ji osvobodil. Kauza Kaštilové a Dostála přesáhla horizont kalendářního roku.

Kauza metanol

Nechvalně proslulá „metanolová aféra“ měla svoje konsekvence i v Olomouci. Prodejce nebezpečné vodky z prodejny se smíšeným zbožím v nákupním středisku Zenit v Nedvědově ulici byl obviněn z prodeje alkoholu s vysokým obsahem metanolu, po jehož konzumaci zemřelo loni v listopadu několik lidí. Policie čty-

řicetiletého muže z vesnice na Olomoucku poté obvinila z trestného činu ohrožování zdraví závadnými potravinami a vazebně ho vyšetřovala, později pokračovalo šetření na svobodě. Z ohrožování zdraví veřejnosti byla obviněna rovněž také prodavačka, kterou zaměstnával. Provozovna v Zenitu byla po vyprodání zásob nakonec v průběhu letošního jara uzavřena. Oběma obviněným v metanolové kauze hrozí tresty od tří do deseti let vězení, případ rovněž přesáhl horizont kalendářního roku a vrátíme se k němu v příštím záznamu. Soudní proces se špičkami metanolové mafie byl signalizován na rok 2014, přičemž jeho těžiště je lokalizováno do oblasti Zlína.

Drogová scéna

V polovině dubna dopadli olomoučtí policisté pětadvacetiletého muže podezřelého z rozsáhlé distribuce drog. Pervitinem podle kriminalistů zásoboval na Olomoucku několik desítek lidí, drogu prodal pravděpodobně až ve čtyřech stovkách případů. Muž skončil ve vazbě a hrozí mu až pětileté odnětí svobody. Podezřelý Olomoučan podle policie přechodně pobýval v bytě v nedalekém Šternberku, drogy údajně dodával narkomanům v obou hanáckých městech v době od ledna 2012 do letošního jara. Byl zadržen v úterý 16.dubna přímo při prodeji pervitinu. Při následné domovní prohlídce v jeho přechodném bydlišti ve Šternberku policisté zajistili věci potřebné pro distribuci pervitinu a zhruba 2,5 g této drogy. Na podzim se na drogové scéně ve městě objevil další závažný případ, kdy se ve vazbě ocitli dva Vietnamci a jeden Olomoučan za to, že v bývalé průmyslové hale v olomoucké městské části Černovír pěstovali ve velkém rozsahu konopí. Policie označila odhalenou pěstírnu za jednu z největších z posledních let. Hala byla za uvedeným účelem přestavěna nákladem více než milion korun. Výdělky se podle odhadu znalců pohybovaly v řádech statisíců korun díky technickému zázemí sklízeli úrodu konopí až šestkrát ročně. Obrat z jedné sklizně tvořilo 1100 až 1200 rostlin, z nichž byla posléze vyráběna marihuana s velmi dobrým odbytem na drogovém trhu. Jen za spotřebo-

vaný elektrický proud užívaný k umělému vytápění haly platila trojice měsíčně sto tisíc korun. Organizátorem celé aktivity byl osmačtyřicetiletý Olomoučan, všem třem obviněným hrozí trest za výrobu a nakládání s omamnými a psychotropními látkami, za což je obvyklá sazba dvou až deseti let. Přímo jako pěstitelé v hale pracovali dva z trojice obviněných. Ven téměř nevycházeli, podmínky, ve kterých zde žili označil zástupce olomoucké policie Jiří Musil za neutěšené. Kromě samotného pěstování v Černovíře rostliny sušili a dále zpracovávali. Další oblastí zdrojů materiálu k výrobě omamných látek bylo severní území kraje přiléhající k polské hranici. V sousedním Polsku je totiž k běžné koupi v lékárnách několik druhů léčiv z vyšším obsahem pseudoefedrinu, z něhož lze následně „uvařit" drogu. Tyto léky se pašeráci pokoušejí ve větším množství dostat přes hranici a použít na domácím „hanáckém" drogovém trhu.

Úřad práce

O stavbě nové budovy Úřadu práce v Olomouci se se jedná již více než dva roky. V únoru 2011 ji s většinou jednoho hlasu schválili olomoučtí zastupitelé, byť z ní nebyli nadšení. Stejně jako místní obyvatelé, kteří se stavbou komplexu čtyř budov, jež by obsadil samotný pracovní úřad a školící středisko, dlouhodobě nesouhlasí. Radnice nabízela pro stavbu úřadu také i jiné pozemky, ale tyto návrhy neuspěly. Na jaře letošního roku získala plánované stavba za více než 360 milionů korun tzv. územní rozhodnutí, které je předstupněm k vydání stavebního povolení. Ze svého stávajícího sídla na ulici Vejdovského se olomoucký Úřad práce musí vystěhovat kvůli prohranému soudu, kde vyšlo najevo, že objekt patří soukromé osobě. U Hněvotínské ulice kam byl naplánován úřad nový pak centrále úřadu patří tři pozemky a jeho přesun posvětila i vládní dislokační komise. Místní obyvatelé se ovšem bojí zvýšené přítomnosti osob, kterým úřad vyplácí sociální dávky, mezi nimiž je údajně vysoké procento tzv. nepřizpůsobivých, což by mohlo mít dopad na snížení komfortu bydlení v lokalitě. Koncem července oznámil mediálně ředitel Krajské

pobočky ÚP ČR v Olomouci Jiří Šabata, že nájemní smlouva se společností Prefa Tec, která je vlastníkem budovy úřadu, je uzavřená na dobu neurčitou s půlroční výpovědní lhůtou a nemá signály, že by nájem na ulici Vejdovského měl být v brzku ukončen. Podle vyjádření ředitele Šabaty měl úřad zájem i o budovu bývalého Telecomu na ulici Stupkově či Sochorova kasárna ve městě, ale obě budovy jsou pro účely Úřadu práce méně vhodné. Složitá situace dospěla ke svému zatím poslednímu řešení koncem srpna letošního roku, kdy proti zamýšlené stavbě na Tabulovém vrchu vystoupilo i olomoucké hejtmanství. Ministerstvo práce a sociálních věcí rozhodlo o zastavení projektu na stavbu nového úřadu v citované lokalitě. S její stavbou zde ovšem počítalo již na začátku roku 2009 a ještě před rokem pak bylo generální ředitelství úřadu práce přesvědčeno o tom, že objekt nového olomouckého ÚP zde bude v roce 2015 již stát. Podle mluvčího olomouckého hejtmanství Ivana Rašťáka nevyhovovaly plány stavby úřadu na Tabulovém vrchu olomouckému územnímu plánu. Otázka, kam se tedy nakonec Úřad práce v Olomouci bude stěhovat, zůstala až do konce kalendářního roku zatím bez příslušné odpovědi.

Ekonomický obraz olomouckého regionu i města samotného byl v průběhu roku citelně zatížen trvající nezaměstnaností, která neměla bohužel nijak sestupnou tendenci. V olomouckém prostředí se objevila i historicky neobvyklá situace, když došlo k propouštění pracovníků dosud zaměstnávaných armádou to byl důsledek odchodu velitelství z města o práci tak přišlo 82 občanských pracovníků. Proto bylo velmi potěšující, že opačný trend přineslo podzimní otevření Galerie Šantovka práci zde nalezlo přibližně 1500 lidí. V červnu byl zveřejněn výsledek elektronického průzkumu, do něhož se v kraji zapojilo celkem 490 firem do 250 zaměstnanců. Průzkum provedla Moravská vysoká škola Olomouc (MVŠO) ve spolupráci s agenturou DBM a Katedrou geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Průzkum se zaměřil na podíl schopnosti zavádět inova-

tivní technologie pro posílení konkurenceschopnosti. Na úrovni zejména menších podniků jsou inovace totiž hlavním motorem jejich dalšího rozvoje a úspěšnosti. Výsledky potvrdily zásadní význam tzv. byznys inovací, k čemuž může pozitivně přispívat i dotační program a rozvoj externích služeb. Více jak polovina podniků deklarovala zájem zapojit se do realizace Regionální inovační strategie Olomouckého kraje a podílet se na aktivní politice zaměstnanosti.

Zaměstnanost

Koncem kalendářního roku (listopad) bylo v někdejším okrese Olomouc evidováno celkem 13 668 lidí jako uchazečů o práci. V procentním vyjádření se region dostal na úroveň 8,5% práceschopné populace, celostátní údaj v této oblasti činil 7,6%. Počet uchazečů o jedno pracovní místo činil v uvedené době v regionu počet 29 osob. V samotném statutárním městě Olomouci byl vývoj nezaměstnanosti obdobný. Na konci loňského kalendářního roku (listopad 2012) bylo v rámci města registrováno 4935 osob hledajících zaměstnání, tedy 7,2% ze segmentu práceschopných, kterých je v Olomouci 67 618. O rok později, ledy na konci letošního listopadu byl počet uchazečů o práci ve městě celkem 5623, tedy 8,3% práceschopných. V téže době činil tento údaj v celostátním rámci 6,5% (říjen 2012) a 7,5% (listopad 2013).

Demografie města

Olomouc se v posledních letech trvale potýká s poklesem počtu obyvatel, kterých už je méně než oněch magických sto tisíc. Z krajského města se stěhuje více lidí, než jich přichází odjinud. Průměrný věk obyvatel města se zároveň postupně zvyšuje. Na konci roku 2003 žilo v Olomouci 101 268 obyvatel a naposledy jejich počet převyšoval stotisícovou hranici v roce 2010, kdy jich bylo 100 233. O rok později se počet obyvatel snížil na 99 529 a na konci roku 2012 jich bylo evidováno 99 471. V krajském městě se sice rodí více obyvatel, než jich zemře, ale úbytek odstěhováním je bohužel vyšší než přirozený přírůstek. Loni se narodilo v Olomouci 1 106 dětí a zemřelo 996 obyvatel. Vystěhovalo se ale 2 384 osob a přistěhovalo jen 2 216. Počet obyvatel města se tak loni

snížil o 58. Tempo úbytku ale nebylo tak vysoké, jako např. v letech 2003 až 2007, kdy se počet Olomoučanů každoročně snižoval o stovky lidí. Například v roce 2004 Olomouc vykázala meziroční pokles o 516 obyvatel. Postupně se zvyšuje průměrný věk lidí bydlících ve městě. V roce 2003 činila jeho hodnota 39,9 roku a do konce loňského roku vzrostla na 41,9 roku. Zároveň roste podíl lidí starších 65 let. Zatímco v roce 2003 jich v Olomouci žilo 14 615, loni počet seniorů činil už 17 679. Úbytek obyvatelstva vykazuje v posledních letech i celý Olomoucký kraj. Na konci roku 2012 žilo v regionu 637 609 lidí, kterých bylo o 1 029 méně než na jeho začátku. Od roku 2003 v Olomouci začíná „boom seniorů." Na konci roku 2012 připadalo na sto dětí sto dvacet pět osob starších 65 let. Stěhování z Olomouce u osob v produktivním věku je převážně motivováno ekonomicky, za prací se Olomoučané stěhují především do Prahy, Brna a Ostravy. Na druhé straně je Olomouc a Olomoucko ukázkou migrace od horšího k lepšímu. Do Olomouce přicházejí lidé ze severu kraje, zejména z Jesenicka, kde je situace na trhu práce ještě mnohem svízelnější. Podle statistiků žije letos méně lidí i v někdejším okrese Olomouc, snížil se meziročně o 130 osob.

Prvním dítětem, které se letos narodilo v Olomouckém kraji, je Jiří Horák z Tovačova na Přerovsku, který přišel na svět pět minut po silvestrovské půlnoci v přerovské nemocnici. Jeho míry byly 3 240 gramů a 49 centimetrů. První holčička kraje se narodila ve Šternberku ve 4,30 po Silvestru s mírami 3700 gramů a 50 centimetrů a rodiče jí dali jméno Marie. V samotném krajském městě byl prvním novým Olomoučanem Matěj Florián s váhou 3 750 gramů a 52 centimetry, který se narodil 1. ledna 2013 pět minut po deváté hodině. První novorozenec dostává od Olomouckého kraje spořitelní knížku s částkou 15 tisíc korun. Nově narozených dětí ubývá i v rámci celé republiky od roku 2008, kdy se jich narodilo 119 570. V roce 2012 jich bylo jen 108 570. Pro srovnání za dob Marie Terezie, tedy v 18.století, se na území dnešní repub-

liky rodilo ročně zhruba 150 tisíc dětí. A jaká nejčastější jména dostávali malí Olomoučané ? U děvčátek je to zejména Eliška, Anna, Adélka nebo Karolína, u chlapců jsou častými jmény Jan, Jakub, David, Tomáš nebo Filip. Kromě běžných jmen se ovšem v Olomouci objevila jména jako Ambrosio, Benny, Diego, Dorian nebo Santino, pro děvčata pak třeba Jessica, Rosabella, Anellie, Enya či Sarah.

I v Olomouci bude docházet ke stagnaci počtu obyvatel předproduktivního věku (0-14 let) k poklesu osob ve věkové skupině 15 až 64 let a k poměrně značnému nárůstu počtu obyvatel v seniorském věku nad 65 let. V několika následných letech se mírně zvýší nároky na počet míst v mateřských a základních školách, nejvyšší počet dětí v prvních třídách ZŠ lze očekávat v roce 2015, kdy bude docházet ke kumulaci, poté budou počty dětí opět klesat. Opačný trend lze očekávat u věkové kategorie nad 65 let. Nárůst seniorských řad bude stabilně stoupat, v roce 2015 lze očekávat podíl seniorů nad 65 let v Olomouci ve výši okolo 25%. Rostoucí počty obyvatel ve vyšším a vysokém věku bude znamenat silné ekonomické zatížení obyvatelstva v produktivním věku, jako důsledek lze očekávat i zvýšenou poptávku po veřejných službách a především tlak na sociální a zdravotnické služby ve městě.

Tabulka 7.1: Vývoj počtu dětí na základních školách v letech 2007 - 2013

období	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
celkový počet	769	872	830	828	893	938	1030
nárůst v %	100%	113%	108%	108%	116%	122%	134%

Tabulka 7.2: Přibližný počet absolventů ZŠ v letech 2007 – 2013

období	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
celkový počet	1115	1062	917	811	704	781	745
nárůst v %	100%	95%	82%	73%	63%	70%	67%

Vývoj počtu obyvatel Olomouce 1996 – 2013

rok	počet obyvatel
1996	105 990
1997	104 380
1998	103 372
1999	103 015
2000	102 702
2001	102 246
2002	101 624
2003	101 268
2004	100 752
2005	100 381
2006	100 168
2007	100 373
2008	100 373
2009	100 362
2010	100 233
2011	100 043
2012	99 529
2013	99 471

Zdroj: ČSÚ Olomouc

Základní demografické údaje o Olomouci (2012 – 2013)

Stav 1.1.2012	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav 1.1.2013
99 529	1 106	996	2 216	2 384	-168	-58	99 471

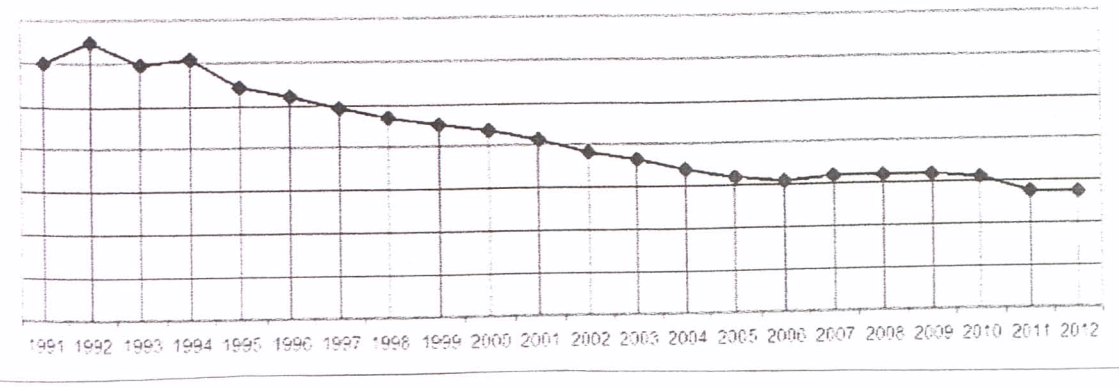
Zdroj: MMO 2013

Věková struktura obyvatel Olomouce k 1.1.2013

Věkové rozpětí	0-14 let	15-59 let	60 a více let
Počet mužů	7 207	29 951	9 986
Počet žen	6 967	30 915	14 445

Zdroj: MMO 2013

Profil vývoje populace města Olomouce (1991-2012)

Děti narozené ve Fakultní nemocnici Olomouc 1993 – 2013

rok	počet narozených
1993	1716
1994	1636
1995	1396
1996	1405
1997	1408
1998	1485
1999	1546
2000	1529
2001	1692
2002	1666
2003	1682
2004	1741
2005	1787
2006	1854
2007	2041
2008	2093
2009	2176
2010	2162
2011	2109
2012	2126
2013	1089*

Zdroj: FN Olomouc

*) údaj za 1.pololetí roku 2013

Seznam tabulek

2.1 Projekty 16
2.2 Zadluženost SM Olomouce k 1.1.2013 (mil.Kč) 17

7.1 Vývoj počtu dětí na základních školách v letech 2007 - 2013 109
7.2 Přibližný počet absolventů ZŠ v letech 2007 – 2013 110

Obsah

1 Statutární město Olomouc v roce 2013 2

2 Rozpočet města, financování, dotace 12

3 Ekonomika města 19

4 Výstavba, doprava, životní prostředí 28

5 Politika, kultura, společnost 44

6 Školství, zdravotnictví 83

7 Demografie, zaměstnanost, kriminalita 97